

KONTROLLUTVALGET I NESSET KOMMUNE

Eidsvåg, 17.02.2016

Til medlemmene i kontrollutvalget

MØTEINNKALLING

MØTE NR.: 1/16

TID: 29.02.2016 kl. 12:00

STED: Formannskapssalen, Nesset kommunehus

SAKSLISTE:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
PS 01/16	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 9. DESEMBER 2015
PS 02/16	REFERAT OG ORIENTERINGER
PS 03/16	KONTROLLUTVALGET - ÅRSMELDING FOR 2015
PS 04/16	REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 2. HALVÅR 2015
PS 05/16	MØTEPLAN FOR 2016
PS 06/16	OPPFØLGINGSLISTE
PS 07/16	EVENTUELT

Dersom det er saker kontrollutvalget ønsker å kommentere, stille spørsmål ved eller ta opp i dette møtet eller i senere møte, kan dette gjøres under **Eventuelt**.

Eventuelle forfall meldes på tlf. 71 11 14 52, evt. mob 991 60260.

E-post: sveinung.talberg@molde.kommune.no

Innkallingen går som melding til varamedlemmer som innkalles etter behov.

Ivar H. Trælvik (s)
leder

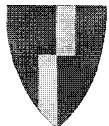
Sveinung Talberg
rådgiver

Kopi:

Ordfører

Rådmann

Kommunerevisjonsdistrikt 2 M & R

NESSET KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2016-1543/01
Arkiv: 033
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 22.02.2016

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 01/16	Kontrollutvalget	29.02.2016

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 9. DESEMBER 2015

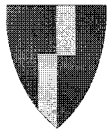
Sekretariatets innstilling

Protokollen fra møte 9. desember 2015 godkjennes.

Saksopplysninger

Vedlagt følger protokollen fra forrige møte. Protokollen er tidligere utsendt. Det er ikke fremkommet merknader til protokollen.

Sveinung Talberg
rådgiver

KONTROLLUTVALGET I NESSET KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Møte nr: 5/15
Møtedato: 09.12.2015
Tid: kl. 11.00 – kl. 15.50
Møtested: Kommunestyresalen, Nesset kommunehus
Sak nr: 31/15 – 40/15
Møteleder: Ivar H. Trælvik, leder (Frp)
Møtende medlemmer: Jostein Øverås, nestleder (Sp)
Vigdis Fjøseid (Ap)
Tor Steinar Lien (Ap)
Marte Meisingset Evensen (H)
Forfall: ingen
Ikke møtt: ingen
Møtende vara: ingen
Fra sekretariatet: Åse Solveig Eriksen, rådgiver
Fra revisjonen: Einar Andersen, forvaltningsrevisor
Anny Sønderland, forvaltningsrevisor
Av øvrige møtte: Liv F. Husby, rådmann (under sak 33/15 -37/15 og 39/15)
Rolf Jonas Hurlen, ordfører (under sak 33/15 – 37/15 og 39/15)

I starten av møtet fikk nye utvalgsmedlemmer utdelt I-pad fra Nesset kommune. Innføring i bruken av denne ble gitt av enhetsleder Hildegunn Kvernberg Blø ved Servicekontoret i Nesset kommune.

Lederen ønsket velkommen og ledet møtet. Det ble foretatt en kort presentasjonsrunde av de som var til stede.

Det fremkom ingen merknader til sakliste.
Innkalling og sakliste ble godkjent.

TIL BEHANDLING:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
PS 31/15	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 30. SEPTEMBER 2015
PS 32/15	REFERAT OG ORIENTERINGER
PS 33/15	NESSET KOMMUNE. ØKONOMIRAPPORT FOR 2. TERTIAL 2015
PS 34/15	FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORTEN «SAMHANDLINGSREFORMEN I NESSET KOMMUNE»
PS 35/15	OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORTEN «VEDLIKEHOLD AV KOMMUNALE BYGG I NESSET KOMMUNE»

- PS 36/15 UTARBEIDELSE AV PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2016 – 2019. BESTILLING
- PS 37/15 UTARBEIDELSE AV PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2016 – 2019. BESTILLING
- PS 38/15 NKRF's KONTROLLUTVALGSKONFERANSE I 2016. DELTAKELSE
- PS 39/15 OPPFØLGINGSLISTE
- PS 40/15 EVENTUELT

PS 31/15	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 30. SEPTEMBER 2015
-----------------	---

Kontrollutvalgets vedtak

Protokollen fra møte 30. september 2015 godkjennes.

Kontrollutvalgets behandling

Sekretær orienterte og redegjorde for sak 25/15 *Forslag til budsjett for 2016 for kontroll og tilsyn.*

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretariatets innstilling. (5 voterende)

PS 32/15	REFERAT OG ORIENTERINGER
-----------------	---------------------------------

Kontrollutvalgets vedtak

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Referatsaker:

- RS 17/15 **Valg av kontrollutvalg i Nettet kommune for perioden 2015 – 2019** – melding om vedtak i Nettet kommunestyre 22.10.2015, k-sak 79/15
- RS 18/15 **Kontrollutvalgets rapport om utvalgets virksomhet i valgperioden 2012 – 2015** - saksprotokoll Nettet kommunestyre 22.10.2015, sak 87/15
- RS 19/15 **Valg av medlem til kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal** - saksprotokoll Nettet kommunestyre 19.11.2015, sak 125/15
- RS 20/15 **Sammenslåingsprosjekt – Møre og Romsdal Revisjon IKS** – referat fra møte i styringsgruppa 11.11.2015

Sekretær og forvaltningsrevisorene Anny Sønnerland og Einar Andersen orienterte om status i arbeidet med dannelsen av et nytt revisjonsselskap i Møre og Romsdal.

Orienteringssaker:

OS 11/15 **Opplæring / orientering til nye kontrollutvalgsmedlemmer** - Informasjon og opplæring v/ kontrollutvalgssekretariatet

Det ble gitt følgende opplæring / orientering til det nye kontrollutvalget:

- Undertegnelse av taushetserklæring
- Praktiske opplysninger vedr. møteplan, møteinnkalling, møteavvikling og møteprotokoll
- Regler for åpne møter og lukking av møter
- Forvaltningslovens habilitetsregler
- Reglement for kontrollutvalget i Nesset
- Kontrollutvalgets virksomhetsrapport for 2011 – 2015
- Kontrollutvalgets fokusområder
- «Kontrollvettreglene»

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretariatets innstilling. (5 voterende)

PS 33/15	NESSET KOMMUNE. ØKONOMIRAPPORT FOR 2. TERTIAL 2015
----------	--

Kontrollutvalgets innstilling

Kontrollutvalget tar økonomirapport pr. 31.08.2015, sammen med rådmannens muntlige redegjørelse til orientering.

Kontrollutvalgets behandling

Rådmann Liv F. Husby orienterte om den økonomiske situasjonen for kommunen og prognosene for årets resultat og redegjorde for de innsparingstiltak som er iverksatt. Videre redegjorde rådmannen for prognosene for svikt i kommunens inntekter knyttet til salg av konsesjonskraft, utbytte og eiendomsskatt.

Rådmann svarte på spørsmål fra utvalgets medlemmer.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretariatets innstilling. (5 voterende)

PS 34/15	FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORTEN «SAMHANDLINGSREFORMEN I NESSET KOMMUNE»
----------	--

Kontrollutvalgets innstilling

1. Nesset kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten **Samhandlingsreformen i Nesset kommune** til etterretning og slutter seg til de anbefalingene som kommer fram i rapportens avsnitt 1 under **Samlede vurderinger og anbefalinger**.
2. Kommunestyret ber rådmann om å sørge for at revisjonens anbefalinger i avsnitt 1 blir fulgt og påse at dette arbeidet gjennomføres.

3. Kommunestyret ber kommunerevisjonen om å følge opp rapporten og gi skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget innen en periode på 12 – 18 mnd.

Kontrollutvalgets behandling

Forvaltningsrevisor Anny Sønnerland orienterte om arbeidet med rapporten og redegjorde for bakgrunnen for revisjonens anbefalinger med fokus på områder med forbedringspotensialer.

Rådmann Liv F. Husby skisserte de utfordringer kommunen har og redegjorde for avtalen med Molde kommune om kjøp av plass for øyeblikkelig hjelp på Kirkebakken omsorgssenter.

Forvaltningsrevisor og rådmann svarte på spørsmål fra utvalget.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretariatets innstilling. (5 voterende)

PS 35/15	OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORTEN «VEDLIKEHOLD AV KOMMUNALE BYGG I NESSET KOMMUNE»
-----------------	--

Kontrollutvalgets vedtak

Kontrollutvalget tar administrasjonens redegjørelse om oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjektet «**Vedlikehold av kommunale bygg i Nesset kommune**», datert 30. september 2015, herunder revisjonens vurdering av kommunens oppfølging, til etterretning.

Kontrollutvalget vil be revisjonen om å foreta en ny oppfølging av kommunens videre arbeid med revisjonens anbefalinger og rapportere tilbake til kontrollutvalget i løpet av høsten 2016.

Kontrollutvalgets behandling

Forvaltningsrevisor Einar Andersen ga en kort orientering om oppfølgingen av forvaltningsrevisjonsrapporten og redegjorde for de tiltak som kommunen har iverksatt på bakgrunn av revisjonens anbefalinger.

Rådmann Liv F. Husby redegjorde for det arbeidet som er i gang med å lage en plan for vedlikehold av kommunale bygg og ga uttrykk for at de ser positivt på den rettleidingen kommunen får gjennom en forvaltningsrevisjon.

Da det gjensto en del arbeid for å komme i mål med anbefalingene i rapporten, ønsket kontrollutvalget en ny oppfølging i løpet av høsten 2016. Særutskrift av saken m/ vedlegg skal oversendes til kommunestyret som en orienteringssak.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretariatets innstilling. (5 voterende)

PS 36/15	UTARBEIDELSE AV PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2016 – 2019. BESTILLING
-----------------	--

Kontrollutvalgets vedtak

1. Kontrollutvalget bestiller utkast til Plan for forvaltningsrevisjon 2016 – 2019. Planen skal basere seg på en overordnet analyse.
2. Plandokumentet bestilles utført av Kommunerevisjonsdistrikt 2 M & R

Kontrollutvalgets behandling

Sekretær orienterte om saksgangen ved bestilling og utarbeidelse av plan for forvaltningsrevisjon og svarte på spørsmål fra utvalgets medlemmer.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretariatets innstilling. (5 voterende)

PS 36/15	UTARBEIDELSE AV PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2016 – 2019. BESTILLING
-----------------	--

Kontrollutvalgets vedtak

1. Kontrollutvalget bestiller utkast til Plan for selskapskontroll 2016 – 2019. Planen skal basere seg på en overordnet analyse.
2. Plandokumentet bestilles utført av Kommunerevisjonsdistrikt 2 M & R

Kontrollutvalgets behandling

Sekretær orienterte om selskapskontroll.

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretariatets innstilling. (5 voterende)

PS 38/15	NKRF's KONTROLLUTVALGSKONFERANSE I 2016. DELTAKELSE
-----------------	--

Kontrollutvalgets vedtak

Leder Ivar H. Trælvik og nestleder Jostein Øverås deltar på NKRF's kontrollutvalgskonferanse på Gardermoen 3. og 4. februar 2016.

Kontrollutvalgets behandling

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med omforent forslag fra utvalgets medlemmer. (5 voterende)

Sekretariatets forslag

.....deltar på NKRF's kontrollutvalgskonferanse på Gardermoen 3. og 4. februar 2016.

Kontrollutvalgets vedtak

I oppfølgingslisten gjøres følgende endringer:

Naustområde i Høvik Nesset kommune - manglende oppfølging av vedtak i Nesset formannskap og kommunestyre

Kontrollutvalget mottok kopi av et brev til Nesset kommune, datert 6. juli 2012 fra grunneiere/nausteiere i Høvik. Rådmann redegjorde i møte 24.09.2012 for det som var skjedd i saken. Nausteierne som har klaget på manglende oppfølging fra kommunen sin side skulle få skriftlig svar fra Nesset kommune. Saken ble tatt opp igjen i møte 09.12.13 da kontrollutvalget igjen var blitt kontaktet av nausteierne fordi forholdene i Høvik naustområde fremdeles ikke var tilfredsstillende. Kontrollutvalget har fulgt opp og vært løpende orientert fra rådmann i 2014 og 2015. Kommunen har skrevet flere brev, siste gang brev datert 29.09.2015 med nytt pålegg om tvangsmulkt med frist til 01.11.2015 til å etterkomme pålegget.

09.12.15: Rådmann orienterte. Kommunen har ikke fått svar på brev av 29.09.2015 med nytt pålegg om tvangsmulkt med frist til 01.11.2015 til å etterkomme kravet. Kommunen har sendt ut første krav om tvangsmulkt med betalingsfrist 15.12.2015. Kontrollutvalget stilte spørsmål til gyldigheten av kommunestyrets vedtak med pålegg om opprydning av området og ba rådmann undersøke dette til neste møte. Kontrollutvalget ønsker å følge saken videre og vil ha en ny orientering i sitt første møte i 2016.

Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Vedlikeholde av kommunale bygg i Nesset kommune» - ny sak

Rapporten ble behandlet av kontrollutvalget i møte 09.12.2013 i sak 13/13 i sak PS 29/13. Saken ble oversendt til kommunestyret som behandlet den i møte 06.02.2014 i k-sak 11/2014. Oppfølging av rapporten har vært gjennomført høsten 2015 og oppfølgingssaken ble lagt fram for kontrollutvalget i møte 09.12.2015 i sak PS 35/15. Da det gjenstår en del arbeid for å komme i mål med anbefalingene i rapporten, ønsker kontrollutvalget en ny oppfølging av kommunens arbeid.

09.12.15: Kontrollutvalget ber revisjonen om å foreta en ny oppfølging av kommunens videre arbeid med revisjonens anbefalinger og rapportere tilbake til kontrollutvalget i løpet av høsten 2016.

Kontrollutvalgets behandling

Sekretær orienterte. I dette møtet var det lagt opp til orientering fra administrasjonen om status i følgende sak:

Naustområdet i Høvik Nesset kommune

Rådmann Liv F. Husby redegjorde for status i ovennevnte sak.

Det ble foreslått en ny sak til oppfølgingslisten:

Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Vedlikeholde av kommunale bygg i Nesset kommune»

Kontrollutvalget fattet enstemmig vedtak i samsvar med omforent forslag fra utvalgets medlemmer. (5 voterende)

PS 40/15	EVENTUELT
----------	-----------

Fastsettelse av dato for kontrollutvalgets første møte i 2016

Kontrollutvalgets møteplan for et helt år fastsettes normalt av utvalget i deres første møte i nytt år. Det er formålstjenlig at kontrollutvalgets første møte i nytt år avtales i det siste møtet i inneværende år. Sekretariatet hadde foreslått tirsdag 1. mars som utvalgets første møte i 2016.

Kontrollutvalgets behandling

Da denne dato ikke passet for alle utvalgsmedlemmene, ble det enighet om at dato for første møte i 2016 skal være **mandag 29. februar**.

Ivar H. Trælvik
leder

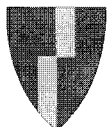
Jostein Øverås
nestleder

Vigdis Fjøseid

Tor Steinar Lien

Marte M. Evensen

Åse Solveig Eriksen
sekretær

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 02/15	Kontrollutvalget	17.03.2015

REFERAT OG ORIENTERINGER

Sekretariatets innstilling

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Saksopplysninger

Referatsaker:

- RS 01/16 **Protokoll fra møte i styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal 14.12.2015** (vedlagt)
- RS 02/16 **Kontrollutvalget i Nesset kommune – Budsjettforslag 2016 kontroll og tilsyn**
Utskrift fra saksprotokoll i Nesset kommunestyre 17.12.2015 i k-sak 148/15 (vedlagt)

Orienteringssaker:

- OS 01/16 **NKRF's kontrollutvalgskonferanse 2016** – orientering og referat fra deltakerne i kontrollutvalget. Til denne konferansen er det påmeldt 2 deltakere fra kontrollutvalget. Det er ønskelig med en erfaringsutveksling fra deltakerne.
- OS 02/16 **Kontrollutvalgsboken – om kontrollutvalgets rolle og oppgaver, 2.utgave**
Denne veilederen, som er utarbeidet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet m.fl. i desember 2015, deles ut til utvalgsmedlemmene i møtet. De som deltok på NKRF's kontrollutvalgskonferanse 2016 fikk den utdelt der.
Kontrollutvalget er avgjørende for å oppnå en velfungerende egenkontroll i kommunen. En velfungerende egenkontroll styrker innbyggernes tillit og er viktig for å sikre effektiv og riktig bruk av ressursene. Aktørene i egenkontrollen er kommunestyret, kontrollutvalget, kontrollutvalgssekretariatet, administrasjonssjefen og revisor. En god egenkontroll krever samspill mellom disse. For at samspillet skal fungere er det viktig at disse kjenner både sin egen og hverandres roller. Veilederen skal være med på å skape større forståelse av kontrollutvalgets rolle og oppgaver og å bidra til et godt samspill mellom de ulike aktørene.
- OS 03/16 **Revisors oppgaver ved revisjon av selvkostområder i årsregnskapet**
NKRF's informasjonsskriv 2016/01 fra revisjonskomiteen: Med virkning fra 2015 har det kommet nye retningslinjer for beregning av selvkost fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet (H-3/14). Dette klargjør også rammene for revisors arbeid på selvkostområdene.
Revisjonshandlingene på selvkostområdet er rettet inn mot å bekrefte årsregnskapet.

Dersom kontrollutvalget eller andre ønsker økt sikkerhet for at innbyggerne betaler riktige gebyrer, kreves ytterligere revisjonshandlinger. (vedlagt)

- OS 04/16 **Talerett i kommunale organer**
I NKRF's eINFO 16/1 er det omtalt et brev fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til Jordvernforeningen i Telemark 13.01.2016 som går på om organisasjoner/personer som er til stede under et møte i et kommunalt kontrollutvalg har rett til å få ordet under møtet. Kommunelovens regler om talerett utvider eller presiserer utgangspunktet om talerett i folkevalgte organer generellt og kontrollutvalget spesielt: Ordfører har møte- og talerett. Oppdragsansvarlig revisor, eller dens stedfortreder, har møte- og talerett. Administrasjonssjefen, selv eller den han peker ut av sine underordnede, har ikke møte- og talerett. Kontrollutvalget kan gi retningslinjer for møte- og talerett for andre grupper eller organisasjoner i spesielle saker. I sak PS 18/15 i kontrollutvalget sitt møte den 15.06.2015 ble reglement for kontrollutvalget i Fræna kommune revidert. Der er det ikke bestemmelser om at andre har møte- eller talerett utover det som følger av kommuneloven. (vedlagt)
- OS 05/16 **Evaluering av offentleglova**
Justis- og Beredskapsdepartementet har bestilt en evaluering fra Oxford Research av hvordan offentleglova praktiseres i norsk forvaltning. Evalueringen er publisert 11.01.2016. Rapporten konkluderer med at offentleglova i hovedsak praktiseres etter intensjonene når forvaltningen vurderer «vanlige» innsynsbegjæringer. Lova er utfordrende å praktisere når forvaltningen skal ta stilling til noen av unntaksreglene som har skjønnsmessige vurderingstemaer. Klageordningen fungerer også, men har noen klare svakheter i forhold til kompetanse om hvordan klagesystemet fungerer. Det er et stort opplæringsbehov blant saksbehandlere. Videre har media en lang veg å gå i forhold til å ha tilstrekkelig kompetanse. (vedlagt)
- OS 06/16 **Årsrapport og regnskap for 2015 – Skatteoppkreveren i Nesset kommune**
(vedlagt)
- OS 07/16 **Kontrollrapport 2015 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen i Nesset kommune**
– brev fra Skatteetaten, Skatt Midt-Norge, datert 15.02.2016 (vedlagt)
- OS 08/16 **Møtegodtgjøresle i Nesset kommune – nye satser fra 01.01.2016**
Vedtak i k-sak 156/15, 17.12.15. epost med vedlegg, skjema. (vedlagt)
- OS 09/16 **Kommunestyrets overordnede tilsynsansvar – ny rapport fra KS**
Revisjons- og konsultantselskapet Price waterhouse Coopers (PwC) har gjennomført en undersøkelse og overlevert en rapport på oppdrag fra KS. Denne omhandler og beskriver hvordan kommunestyret utøver sitt overordnede tilsynsansvar i praksis. I tillegg gir den tilrådninger til hvordan egenkontrollen i kommunene kan styrkes og benytte resultater fra kommunal egenkontroll og statlig tilsyn til læring og forbedring og hvordan statlig tilsyn kan reduseres gitt en styrket egenkontroll. (vedlagt)
- OS 10/16 **Rapport etter tilsyn, fylkesmannen i Møre og Romsdal – Kommunal beredskapsplikt i Nesset kommune**
Rapport etter tilsyn i Nesset kommune 22.09.2015 (vedlagt)
Det foreligger ett avvik. Kommunen mangler en helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS-analyse). Arbeidet ble påbegynt i 2008, men ikke fullført.

Styret
for Kontrollutvalgssekretariatet
for Romsdal

MØTEPROTOKOLL

Møte nr:	3/15
Møtedato:	14.12.2015
Tid:	Kl. 10.00 – kl. 12.45
Møtested:	Møterom «Galleriet», Molde rådhus
Sak nr:	13/15 – 19/15
Møteleder:	Ola Krogstad (sak 13/15)
Møteleder:	Stig Holmstrøm (Sak 14/15-19/15)
Av styrets medlemmer møtte:	
Eide kommune:	Kåre Vevang
Gjemnes kommune:	Øyvind Gjøn
Molde kommune:	Marit Seljeseth Stokke
Rauma kommune:	Lars Ramstad
Vestnes kommune:	Stig Holmstrøm
Forfall:	
Aukra kommune:	Oddvar Hoksnes
Sunnadal kommune:	Trond M. Hansen Riise
Fræna kommune:	Ingvar Hals
Møtende vara:	
Aukra kommune:	Ole Rakvåg
Sunnadal kommune:	Odd Helge Gravem
Ikke møtt:	
Nesset kommune:	Ivar Henning Trælvik
Fra sekretariatet:	Jane Anita Aspen, daglig leder Åse Solveig Eriksen, rådgiver Sveinung Talberg, påtroppende rådgiver
Av øvrige møtte:	Ingen

Avtroppende styrelederen Ola Krogstad ønsket velkommen og ledet møtet gjennom sak 13/15. Det ble gjort en kort presentasjon av de fremmøtte.

Det fremkom ingen merknader til sakliste. Innkalling og sakliste ble godkjent.

Etter at leder og nestleder ble valgt overtok nyvalgt styreleder Stig Holmstrøm ledelsen av møtet.

Det ble avslutningsvis holdt en liten markering for avtroppende styreleder Ola Krogstad og rådgiver i sekretariatet Åse Solveig Eriksen som blir pensjonist fra nyttår.

TIL BEHANDLING:

UTV. SAKSNR.	TITTEL
ST 13/15	KONSTITUERING AV STYRET – VALG AV LEDER OG NESTLEDER
ST 14/15	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA STYREMØTE 8. SEPTEMBER 2015

ST 15/15	REFERAT OG ORIENTERINGER
ST 16/15	GJENNOMGANG AV VEDTEKTENE
ST 17/15	ØKONOMIRAPPORT PR. 1.12.2015
ST 18/15	STYRETS MØTEPLAN 2016
ST 19/15	EVENTUELT

ST 13/15	KONSTITUERING AV STYRET – VALG AV LEDER OG NESTLEDER
-----------------	---

Styrets vedtak

Stig Holmstrøm velges som leder til styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal for kommunevalgperiode 2015-2019.

Marit Seljeseth Stokke velges som nestleder til styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal for kommunevalgperiode 2015-2019.

Styrets behandling

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med omforent forslag fremsatt i møte (7 voterende).

Sekretærens innstilling

..... velges som leder til styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal for kommunevalgperiode 2015-2019.

..... velges som nestleder til styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal for kommunevalgperiode 2015-2019.

ST 14/15	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 8. SEPTEMBER 2015
-----------------	--

Styrets vedtak

Protokollen fra styremøte 8. september 2015 godkjennes.

Styrets behandling

Sekretæren orienterte om protokollen.

Det ble fremsett ønske om at budsjettet som var til behandling i møte 8. september sendes styremedlemmene sammen med møteprotokollen fra dagens møte.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling (7 voterende).

Styrets vedtak

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Styrets behandling**Referatsaker:**

RS 08/15 **Sammenslåingsprosjektet – Møre og Romsdal Revisjon IKS**, Referat fra styringsgruppemøte 17.11.2015
Avtroppende styreleder Ola Krogstad, som er medlem av styringsgruppen, orienterte om prosessen og svarte på spørsmål fra styremedlemmene.
Krogstad anbefalte at styringsgruppens fremlegg til selskapsavtale og eieravtale for Møre og Romsdal IKS blir sendt ut til styremedlemmene sammen med protokollen.

RS 09/15 **Revidert budsjett for 2016 og økonomiplan for 2016-2019**, brev til kommunene og representantskapet i «Møre og Romsdal Revisjon IKS » (US) fra styringsgruppa 02.12.15
Ola Krogstad orienterte om at det har vært jobbet med å få en tidligere innfasing av planlagt reduksjon av kostnader.

RS 10/15 **Resultat av lokale forhandlinger**, protokoller fra møte 8.9.2015

Orienteringssaker:

OS 07/15 **Opplæring/orientering til nye styremedlemmer** - Informasjon v/daglig leder
Det ble orientert om møtegodtgjørelse, rett til tappt arbeidsfortjeneste og rett til dekking av reiseutgifter. Det skal benyttes skjema som er laget for sekretariatet. Disse vil også bli sendt ut elektronisk. De ble også samlet inn diverse kontaktinformasjon.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling (7 voterende).

Styrets vedtak

Vedtektene for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal tas til etterretning.

Styrets behandling

Det ble av sekretariatets ansatte og avtroppende styreleder svart på spørsmål fra styremedlemmene

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling (7 voterende).

Styrets vedtak

Økonomirapport pr. 1.12.2015 tas til orientering.

Styrets behandling

Sekretæren gjennomgikk økonomirapporten og svarte på spørsmål fra styret.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling (7 voterende).

Styrets vedtak

Møteplan for styret for 2016 tas til etterretning.

Styrets behandling

Sekretær anbefalte i møtet at det ble funnet en annen møtedato for styremøte i mars enn den som går frem av saksframlegget, da den forslåtte datoen er i påskeuka.

Det ble enighet om at torsdag 17.mars, onsdag 7.september og onsdag 30. november blir datoer for styremøter i 2016.

Styret drøftet også hvor mange styremøter det var hensiktsmessig å ha. Det ble konkludert med at det fremdeles skulle være tre styremøter og at styremøtene skal starte kl. 0930.

I tillegg til ordinære styresaker, så ble det konkludert med at det var ønskelig at det settes av tid i styremøtene til erfaringsutveksling.

Styret fattet enstemmig vedtak i samsvar med sekretærens innstilling. (7 voterende).

Under Eventuelt ble følgende tema tatt opp:

- **Statusoppdatering fra sekretariatet**

Statusoppdatering fra sekretariatet

Sekretæren orienterte om at sekretariatet leier lokaler i Hamnegata 35, men har uttrykt ønske om å ha lokaler i nærheten av revisjonen av praktisk årsaker. Revisjonen har besluttet å flytte i lokaler samlokalisert med fylkesrevisjonen på Reknes i Molde. Her er det i utgangspunktet ikke ledige lokaler til Kontrollutvalgssekretariatet, men det blir fremdeles arbeidet for å se om det finnes en løsning.

Marit Seljeseth Stokke
nestleder

Stig Holmstrøm
leder

Kåre Vevang

Øyvind Gjøen

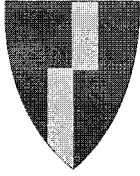
Lars Ramstad

Ole Rakvåg

Odd Helge Gravem

Jane Anita Aspen
sekretær

RS 02/16

Nesset kommune
SERVICEKONTORET

Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal
Rådhusplassen 1
6413 MOLDE

Melding om vedtak

Deres ref:	Vår ref 2015/1077-96	Saksbehandler Vivian Høsteng, 71 23 11 06	Dato 30.12.2015
-------------------	--------------------------------	---	---------------------------

**Melding om vedtak - Forslag til budsjett for 2016 for kontroll og tilsyn -
kontrollutvalget Nesset kommune**

Nesset kommunestyre behandlet i møte 17.12.2015, sak 148/15, kontrollutvalgets forslag til budsjett 2016 for kontroll og tilsyn:

Vedtak i Nesset kommunestyre – 17.12.2015

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2016 med en ramme på kr 520 000.-, inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariats tjenester for kontrollutvalget, vedtas.

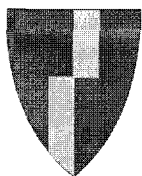
Vedlagt følger sakspapirer med behandling og vedtak i saken.

Med hilsen

Vivian Høsteng
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Postadresse Kommunehuset, 6460 Eidsvåg I Romsdal	Besøksadresse Kommunehuset	Telefon 71 23 11 00	Bank 4106 05 00590
E-post: postmottak@nesset.kommune.no	www.neset.kommune.no	Telefaks 71 23 11 01	Org.nr 864 981 062

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nesset kommunestyre	148/15	17.12.2015

Forslag til budsjett for 2016 for kontroll og tilsyn - Kontrollutvalget.

Vedlegg

- 1 Forslag til budsjett for 2016 - kontrollutvalget
- 2 Samlet saksframlegg sak 2515 -Budsj. for 2016 for kontr. og tilsyn
- 3 Kostnadsford. sekr. og revisjonstj. 2016

Kontrollutvalgets innstilling

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2016 med en ramme på kr 520 000.-, inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariatstjenester for kontrollutvalget, vedtas.

Behandling i Nesset kommunestyre - 17.12.2015

Kontrollutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Nesset kommunestyre – 17.12.2015

Kontrollutvalgets forslag til budsjett for 2016 med en ramme på kr 520 000.-, inkludert kjøp av revisjonstjenester og sekretariatstjenester for kontrollutvalget, vedtas.

Saksopplysninger

I henhold til kommunelovens § 76 er det kommunestyret som har det øverste kontroll- og tilsynsansvar med den kommunale forvaltningen. Kontrollutvalget forestår det løpende tilsyn med den kommunale forvaltning på vegne av kommunestyret, jfr. kommunelovens § 77 nr. 1. Kontrollutvalget behandlet i sitt møte 23.06.14 sak om deltagelse i ny interkommunal revisjonsordning i Møre og Romsdal – valg av organisasjonsform – videre prosedyre.

Aspen Jane Anita

Fra: Bjørn Bråthen <bjorn.brathen@nkrf.no> på vegne av Norges Kommunerevisorforbund (NKRF) <post@nkrf.no>
Sendt: 19. januar 2016 16:36
Til: Norges Kommunerevisorforbund (NKRF)
Emne: Informasjon 2016/01 fra NKRFs revisjonskomite

Til NKRFs bedriftsmedlemmer

Ny informasjon fra revisjonskomiteen er tilgjengelig på NKRFs lukkede medlemssider → (www.nkrf.no/medlemssider).

Informasjon 2016/01 fra revisjonskomiteen: Revisors oppgaver ved revisjon av selvkostområder i årsregnskapet

Revisjonskomiteens informasjonsskriv fra komiteen 4. juni 2004 (nr. 3/2004) har, sammen med regelverket for de enkelte selvkostområdene, herunder retningslinjer fra departementet, angitt rammene for revisors arbeid på selvkostområdene. Med virkning fra 2015 har det kommet nye retningslinjer for beregning av selvkost. Dette informasjonsskrivet erstatter skrevet fra 2004.

Oppsummert er revisjonskomiteens vurdering at revisjonshandlingene på selvkostområdet bør rettes inn mot kontroll av etterkalkyler, håndtering av selvkostfond og noteinformasjon. Det understrekes imidlertid at revisjonshandlingene må tilpasses risiko- og vesentlighetsvurderingene i den enkelte kommune.

Revisjonshandlingene på selvkostområdet er rettet inn mot å bekrefte årsregnskapet. Dersom kontrollutvalget eller andre ønsker økt sikkerhet for at innbyggerne betaler riktige gebyrer, kreves ytterligere revisjonshandlinger.

Kommunestyret eller kontrollutvalget står fritt til å be om en særskilt uttalelse fra revisor om selvkostberegningene. En slik uttalelse kan etter nærmere avtale eventuelt avgis etter [ISAE 3000](#) eller [ISRS 4400](#) og vil normalt representere en tilleggstjeneste fra revisor utover det som kreves for å bekrefte regnskapet. En grundigere kontroll med etterlevelsen av selvkostregelverket kan også bestilles av kontrollutvalget som en forvaltningsrevisjon.

Les hele informasjon 2016/01 [her](#) >> ↗

Minner om at den tidligere publikasjonen «Kommunerevisors håndbok» nå er fritt tilgjengelig i form av en (utvidet) lenkeversjon på medlemssidene (oppdateres fortløpende). Du finner lenkeversjonen [her](#) >> ↗

Samt at konkretiseringen av innholdet i *god kommunal revisjonsskikk* er tilgjengelig [her](#)

Ha en god dag!

Vennlig hilsen
Norges Kommunerevisorforbund
Telefon 23 23 97 00
Postboks 1417 Viks, 0115 Oslo
Org.nr.: 975 450 894
www.nkrf.no

Ta miljøhensyn – vurder om du virkelig må skrive ut denne e-posten!

Er du på NKRF på [Twitter.com/nkrf](#)?

Abonner på nyheter fra [nkrf.no](#)

Del innholdet på [nkrf.no](#) med andre i sosiale medier

NKRFs REVISJONSKOMITÉ

Til
NKRFs medlemmer

Oslo, den 19.1.2016

INFORMASJONSSKRIV 1/2016 – REVISORS OPPGAVER VED REVISJON AV SELVKOSTOMRÅDER I ÅRSREGNSKAPET

0. Innledning

Revisjonskomiteens informasjonsskriv fra komiteen 4. juni 2004 (nr. 3/2004) har, sammen med regelverket for de enkelte selvkostområdene, herunder retningslinjer fra departementet, angitt rammene for revisors arbeid på selvkostområdene. Med virkning fra 2015 har det kommet nye retningslinjer for beregning av selvkost. Dette informasjonsskrivet erstatter skrivet fra 2004.

1. Regelverk

De enkelte lov- og forskriftsbestemmelsene gir de rettslige rammene for hvor store gebyrer kommunen kan ta for de ulike tjenestene. Kommunal- og moderniseringsdepartementets Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14), angir de prinsipper som bør benyttes i selvkostkalkyler innenfor alle typer av kommunale tjenester der selvkost er satt som tak.

Selvkostbegrepet er i H-3/14 definert slik:

Selvkost er den totale kostnadsøkningen en kommune eller et selskap påføres ved å produsere en bestemt vare eller tjeneste.

Boks 1 Definisjon av selvkost

Selvkostprinsippets nærmere innhold beror på en tolkning av lover og forskrifter for de ulike tjenesteområdene. Retningslinjene for beregning av selvkost er ikke rettslig bindende overfor kommunene, men kan likevel tjene som et sentralt tolkningsmoment i vurderingen av hvilke kostnader en kommune kan kreve dekket gjennom brukerbetaling fra innbyggerne. Retningslinjene har til hensikt å angi en økonomifaglig standard for beregning av selvkost og praktisering av selvkostprinsippet som er i tråd med reglene i særlovgivningen. Eventuelle avvik fra retningslinjene bør derfor begrunnes.

Det fremgår også av forurensingsforskriften § 16-1 at «ved beregning av selvkost bør de til enhver tid gjeldende retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester legges til grunn.»

De viktigste endringene i de nye retningslinjene, gjeldene fra 2015, er:

- Beregningen av rentekostnaden (kalkylerenten) endres for bedre å samsvare med kommunens faktiske rentebetingelser.
- Tomtekostnadene kan inngå i selvkost. Motsatsen er at da må også en eventuell inntekt ved salg inkluderes.
- Retningslinjene er tydeligere på hvor lenge kommunen kan skyve overskudd eller underskudd på selvkosttjenestene foran seg: Disse bør være tilbakeført i løpet av fem år, men det åpnes for unntak fra dette.
- Kommunens plikt til å dokumentere selvkostberegningene er presisert.
- Retningslinjene er bedre tilpasset dagens situasjon, der tjenestene i mange tilfeller er skilt ut i egne selskaper. I den nye veilederen legges det opp til at grunnlagsdataene kan hentes fra selskapets egne regnskaper, og det er presisert at eventuelle selvkostfond kan legges i selskapet, og ikke nødvendigvis må ligge i kommunen.
- Lovfortolkninger fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet og fra Klima- og miljødepartementet er innarbeidet.

Enkelte sentrale selvkosttjenester:

- Renovasjon (forurensingsloven § 34)
- Slam (forurensingsloven § 26)
- Vann og avløp (lov om kommunale vass- og avløpsanlegg og forurensingsforskriften)
- Plan- og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven § 33-1)
- Kart og oppmåling (matrikkelloven § 32)
- Feietjeneste (brann- og eksplosjonsvernloven § 28)
- Saksbehandlingsgebyr etter havne- og farvannsloven (havne- og farvannsloven § 6)
- Anløpsavgift (havne- og farvannsloven § 25)

Komiteen går ikke nærmere inn på de enkelte selvkosttjenestene listet opp ovenfor, men vil likevel kort kommentere selvkost knyttet til anløpsavgift etter havne- og farvannsloven § 25. Kystverket som overordnet forvaltningsmyndighet på området, legger til grunn at anløpsavgiften ikke skal overstige selvkost, og avgiften skal være basert på forsvarlige trafikkprognoser og selvkostbudsjett. Det skal videre gjennomføres etterkalkulasjon for hvert år. Fordelingen av kostnader skal være dokumentert og etterprøvable. Kystverket har også presisert at det er anledning til å ta inn anløpsavgift, selv om havnen går med overskudd på sine øvrige forretningsområder.

I tillegg vil selvkost utgjøre et tak for hvor mye kommunen kan ta betalt for enkelte «myke» betalingstjenester som barnehager, SFO, hjemmesykepleie og institusjonsopphold. For noen av disse er det imidlertid gitt egne betalingsbestemmelser, slik at retningslinjene for selvkostberegning i praksis er lite aktuelle.

Sivilombudsmannen har behandlet en rekke saker som gjelder fastsettelse av gebyrer for kommunale betalingstjenester. I en uttalelse fra 2007 er kontroll med anvendelsen av selvkostprinsippet vurdert¹. Sivilombudsmannen bemerker at «*generelt sett reiser så vel beregning av selvkost, som fordelingen innenfor det enkelte tjenesteområde, kompliserte rettslige og regnskapsmessige problemstillinger, og det kan være vanskelig for den enkelte borger å kontrollere at reglene er fulgt.*» Videre understrekes betydningen av at kommunene gjennom kontrollutvalg og revisjon «*... kan drive egenkontroll uavhengig av klage fra*

¹[Sak 2007/953](#)

innbyggerne, er helt sentral for å sikre at selvkostprinsippet blir etterlevd. Forutsetningen er imidlertid at adgangen virkelig blir benyttet i praksis.»

Selvkostområdene er betydelige i kommunenes regnskap. Brukerne av kommuneregnskapet kan derfor ha behov for mer informasjon om disse områdene enn det regnskapsoppstillingene gir. KRS nr. 6 Noter og årsberetning legger derfor til grunn at det normalt vil være aktuelt og vesentlig å:

«Opplyse om resultatene for gebyrfinansierte selvkosttjenester der kommunen fastsetter betalingen etter lov og forskrift, gjerne over flere år. Opplysningene bør omfatte inntekter, kostnader, over-/underskudd og budsjettert (vedtatt) versus faktisk dekningsgrad. Videre opplyses om saldo på selvkostfond og bruk av/avsetning til fondene.»

Nytt kapittel 15 i forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) trådte i kraft fra 2015. I § 15-6 er det tatt inn bestemmelser om kontroll:

Kommunerådet, administrasjonssjefen, daglig leder i kommunalt foretak, kontrollutvalget og kommunerevisjonen skal i henhold til gjeldende regler om kontroll av kommunens virksomhet, jf. kommuneloven § 20 nr. 2, § 23 nr. 2, § 71 nr. 2 og kapittel 12, kontrollere at kravene i dette kapittelet overholdes.

Revisjonskomiteen legger til grunn at de krav, vurderinger og anbefalinger som følger av revisjonsstandardene og dette informasjonsskrivet vil ivareta revisors plikter etter denne bestemmelsen.

2. Revisors oppgaver

Selvkostberegningene har stor betydning for inntektssiden i kommunens regnskap. Kommunestyret fastsetter årlig gebyrene for de ulike selvkosttjenestene. Gebyrfastsettelsen danner grunnlaget for kommunens inntekter. Videre har håndteringen av over- og underskudd i selvkostregnskapene betydning for bruk av og avsetning til bundne fond, og kan dermed ha vesentlig betydning for kommunens regnskapsmessige resultat. Riktig selvkostbehandling er derfor ofte en forutsetning for et regnskap uten vesentlig feilinformasjon. Regnskapsrevisjonen må derfor omfatte revisjonshandlinger rettet mot dette området.

Vesentlighet

Revisor skal innhente tilstrekkelige og hensiktsmessige revisjonsbevis for overholdelse av bestemmelser som anses å ha direkte betydning for fastsettelsen av vesentlige beløp og tilleggsopplysninger i regnskapet. Dette følger av ISA 250 punkt 13, jf. punkt 6. Selvkostbestemmelsene, ved de ulike lover, forskrifter og retningslinjer, regulerer hvor mye kommunen kan ta betalt for de ulike tjenestene, og overholdelsen av disse bestemmelsene har dermed direkte betydning for størrelsen på kommunens inntekter. Flere av selvkostområdene vil være av vesentlig betydning for regnskapet i de fleste kommuner.

Revisor planlegger og gjennomfører revisjonen basert på vesentlighetsvurderinger. Det følger av ISA 320 punkt 10 at revisor i tillegg til å fastsette en vesentlighetsgrense for regnskapet totalt sett, skal fastsette særskilt vesentlighetsgrense for transaksjonsklasser, kontorsaldoer og tilleggsopplysninger hvor feilbeløp som er lavere enn vesentlighet for regnskapet totalt sett

rimelig kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som treffes av brukerne på grunnlag av regnskapet.

Revisors vurdering av om det skal fastsettes særskilt vesentlighetsgrense på selvkostområdene, må gjøres med utgangspunkt i at brukerne av selvkosttjenestene betaler for tjenestene via gebyrer fastsatt av kommunestyret. Brukerne vil være interessert i å få sikkerhet for at de ikke betaler mer for disse tjenestene enn de skal. ISSAI 1320 påpeker i punkt P4 at offentligheten kan ha forventninger med hensyn til revisors rapportering av manglende overholdelse av pålegg fra myndigheter. På selvkostområdene kan slike forventninger gjøre seg gjeldende.

Revisjonskomiteen er imidlertid av den oppfatning at det normalt ikke vil være behov for en særskilt vesentlighetsgrense på disse områdene. Det kan imidlertid være grunn til noe økt aktsomhetskrav. Dette kan for eksempel synliggjøres ved å rapportere feil på selvkostområdet til kontrollutvalget.

Revisjonshandlingene på selvkostområdet er rettet inn mot å bekrefte årsregnskapet. Dersom kontrollutvalget ønsker økt sikkerhet for at innbyggerne betaler riktige gebyrer, kan utvalget bestille ytterligere revisjonshandlinger, herunder forvaltningsrevisjon.

Selvkostregnskapet

Vann- og avløpsområdet (VA) vil for eksempel i de fleste kommuner ha et slikt volum at revisor årlig må vurdere om de VA-inntekter og utgifter som kommer til uttrykk i regnskapet er korrekte. Revisor vil da måtte ta stilling til fullstendigheten i VA-inntektene og om de gebyrer som er benyttet samsvarer med kommunestyrets vedtak. Revisor må videre vurdere om vesentlige direkte utgifter som vedrører VA-området er gyldige med mer. For å ta stilling til om fondsbruk og fondsavsetninger i regnskapet er korrekte, vil revisor måtte basere sin kontroll på de særskilte for- og etterkalkyler som administrasjonen setter opp og som tar hensyn til de indirekte kostnadene og kapitalkostnadene på VA-området.

Tilsvarende vurderinger må gjøres på andre selvkostområder. Renovasjon er et særskilt område, siden selvkost der ikke bare er et tak for kommunens inntekter, men også et gulv. Da må revisor også vurdere om kommunens gebyrer er store nok.

Havneområdet er et relativt nytt selvkostområde i mange kommuner. Det kan derfor i en periode være grunn til å ha fokus på dette området spesielt. Her er brukerne ikke de enkelte innbyggerne, men snarere mer profesjonelle aktører som rederier og lignende.

Revisjon av inntekter har ofte hovedfokus på fullstendighet. På selvkostområdene, hvor regelverket setter rammer for kommunenes prissetting, vil det i tillegg til manglende fullstendighet også være risiko for at inntektene ikke samsvarer med selvkostbestemmelsene. Kommunens kostnader danner taket for størrelsen på kommunens inntekter. I tillegg til å revidere de utgiftene som ligger i regnskapet, må revisor derfor vurdere fordeling av indirekte kostnader. Dette har også betydning for korrekt håndtering av selvkostfond (bundne driftsfond). Erfaringsmessig er det også risiko knyttet til avgrensningen mellom drifts- og investeringsregnskapet. Det kan foreligge insitamenter for å føre investeringsutgifter i selvkostregnskapet (drift) og dermed finansiere investeringsutgiften med årets brukerbetaling. Investeringsutgifter på selvkostområdet skal dekkes over tid gjennom avskrivninger og renter.

Over- og underskudd på selvkostområdene håndteres ved selvkostfond. Dette ivaretas ved bruk av etterkalkyler på selvkostområdene.

En naturlig kontroll for å bekrefte at selvkostområdet er uten vesentlige feil eller mangler, er å etterspørre kommunens etterkalkyle på området og vurdere denne opp mot de regnskapsopplysninger som er tilgjengelig i kommunens eget regnskap og de forutsetninger etterkalkylen for øvrig bygger på.

Mangler kommunen etterkalkyler, kan revisor med stor sannsynlighet ikke innhente tilstrekkelig revisjonsbevis for at selvkostområdet er korrekt behandlet i kommunens regnskap. Revisor kan i et slikt tilfelle ikke uttale seg om regnskapet på dette området, og vil da måtte ta forbehold om dette i revisjonsberetningen.

Kommunen skal se selvkostregnskapene over flere år i sammenheng, slik at det føres kontroll med at gebyrene samsvarer med selvkost over en 3-5 års periode. Revisor bør kontrollere utviklingen av det enkelte selvkostfond.

Noteinformasjon

Noter er en del av årsregnskapet. Revisor skal gjennom revisjonen av årsregnskapet også vurdere noteopplysningene, både at notene er fullstendige og at det materielle innholdet i notene er korrekte.

Selvkosttjenester organisert gjennom egne selskaper

Selvkostprinsippet gjelder uavhengig av hvordan tjenesten er organisert. Gebyrene for selvkosttjenesten fastsettes av kommunestyret. Retningslinjene beskriver at selvkostfondene både kan ligge i selskapet og i kommunen.

Har kommunen organisert tjenesten gjennom et selskap e.l., vil disse organisatoriske enhetene som regel være ansvarlige for å utarbeide selvkostkalkylen i sin helhet. I slike tilfelle skal kommunen opplyse om organisasjonsformen og resultatet av selvkostområdet i noteopplysninger i sitt regnskap, jf. KRS nr 6 (F) Noter og årsberetning pkt 3.1. nr. 1 og 9.

Der selvkosttjenester er skilt ut i egne selskaper, må kommunen sikre at selvkostprinsippet overholdes. Revisor bør påse at kommunen har tilstrekkelig informasjon for å sikre selvkostprinsippet.

3. Rapportering

Revisor har ingen særskilte rapporteringskrav på selvkostområdene, utover det som følger av revisjonsforskriften og revisjonsstandardene. Vesentlige feil eller mangler på selvkostområdene rapporteres dermed gjennom nummererte brev og eventuelt i revisjonsberetningen.

Avdekker revisor feil som medfører vesentlig feilinformasjon i regnskapet, må revisor avgi en revisjonsberetning med forbehold. Dette kan for eksempel være vesentlige feil eller mangler ved de beregninger som er foretatt, at opplysningene i etterkalkylene ikke lar seg verifisere eller andre feil knyttet til selvkostområdet. Er feilinformasjonen både vesentlig og gjennomgripende, avgis revisjonsberetning med negativ konklusjon.

Dersom det ikke foreligger etterkalkyler som dokumenterer at selvkost er korrekt håndtert på vesentlige selvkostområder, vil revisor som regel ikke kunne uttale seg om regnskapsinformasjonen på området. I slike tilfeller må revisor avgi revisjonsberetning med

forbehold. Er den mulige feilinformasjonen både vesentlig og gjennomgripende, avgis en revisjonsberetning som konkluderer med at revisor ikke kan uttale seg om årsregnskapet.

Økt aktsomhetskrav på selvkostområdet kan for eksempel synliggjøres ved å rapportere avdekkede feil på området til kontrollutvalget, selv om feilene ikke er vesentlige for regnskapet.

4. Avslutning

Oppsummert er revisjonskomiteens vurdering at revisjonshandlingene på selvkostområdet bør rettes inn mot kontroll av etterkalkyler, håndtering av selvkostfond og noteinformasjon. Det understrekes imidlertid at revisjonshandlingene må tilpasses risiko- og vesentlighetsvurderingene i den enkelte kommune.

Revisjonshandlingene på selvkostområdet er rettet inn mot å bekrefte årsregnskapet. Dersom kontrollutvalget eller andre ønsker økt sikkerhet for at innbyggerne betaler riktige gebyrer, kreves ytterligere revisjonshandlinger.

Kommunestyret eller kontrollutvalget står fritt til å be om en særskilt uttalelse fra revisor om selvkostberegningene. En slik uttalelse kan etter nærmere avtale eventuelt avgis etter ISAE 3000 eller ISRS 4400 og vil normalt representere en tilleggstjeneste fra revisor utover det som kreves for å bekrefte regnskapet. En grundigere kontroll med etterlevelsen av selvkostregelverket kan også bestilles av kontrollutvalget som en forvaltningsrevisjon.

Med hilsen
NKRFs revisjonskomité

Unn H. Aarvold
leder

eINFO 16/1 – Talerett i kommunale organer

Vedlagt sender vi til orientering kopi av svarbrev 13. januar 2016 fra Kommunaldepartementet til Jordvernforeningen i Telemark. Saken gjelder spørsmålet om organisasjoner/personer som er til stede under et møte i et kommunalt kontrollutvalg, har rett til å få ordet under møtet. I det aktuelle tilfellet var saken av spesiell interesse for den nevnte jordvernforeningen, og dokumenter fra foreningen var på forhånd sendt kontrollutvalget. Foreningen fikk ikke talerett under møtet, i motsetning til representanter for kommunens administrasjon, som fikk komme til orde.

I sitt svar viser departementet til uttalelser i juridisk litteratur, og siterer bl.a. følgende:

«Karakteristisk for et formelt møte er at det bare er forsamlingens medlemmer som har tale-, forslags- og stemmerett. Andre personer kan etter særskilt vedtak få ordet, men da må dette være klart utskilt fra det alminnelige ordskiftet».

For øvrig viser vi til vedlegget, hvor departementet gir en omfattende uttalelse om spørsmålet. Som det vil gå fram, gjelder departementets uttalelse bare møter i kontrollutvalget. Vi antar imidlertid at den rettsoppfatningen som departementet gir uttrykk for her, vil gjelde også for andre kommunale organer.

Oslo, 21. januar 2016

Bernt Frydenberg
Juridisk rådgiver

Vedlegg

Norges Kommunerevisorforbund
– på vakt for fellesskapets verdier

Postadresse:
Postboks 1417 Vika
0115 OSLO

Besøksadresse:
Munkedamsveien 3B, 3. etg.

Telefon: 23 23 97 00
E-post: post@nkrf.no
Web: www.nkrf.no

Org.nr.: 975 450 694
Kontonr.: 1450.12.70424

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Jordvernforeningen i Telemark
Ruben Kaasa

Deres ref

Vår ref

Dato

15/5613-2

13.01.2016

Talerett for jordvernforeningen i kontrollutvalget

Vi viser til e-post 8. desember 2015 og til telefonsamtale hvor det ble bedt om skriftlig svar.

Vi har ikke fått oversendt informasjon om hva den konkrete saken gjelder, men oppfatter at det "gjelder administrasjonens behandling av en konkret sak", som det står i e-posten hit. Vi oppfatter videre at administrasjonen i kommunen har en annen vurdering enn Jordvernforeningen. Etter hva i forstår, fikk Jordvernforeningen være tilstede i møtet og den skriftlige dokumentasjonen fra foreningen var sendt ut til utvalget. Vi oppfatter det slik at kontrollutvalget gav talerett til representanter for administrasjonen i kommunen, men ikke til representanter for Jordvernforeningen. Spørsmålet som stilles er om representanter for Jordvernforeningen i Telemark kunne eller burde fått talerett i kontrollutvalget.

Departementet tar ikke med dette stilling til saken som henvendelsen dreier seg om. Vi vil likevel redegjøre for vår generelle forståelse av kommuneloven. Kommunene har et selvstendig ansvar for å anvende loven og et selvstendig ansvar for vedtakene som treffes.

Vi viser til Bernt og Overå: *Kommuneloven med kommentarer* (2015) side 288 hvor det heter: "Karakteristisk for et formelt møte er at det bare er forsamlingens medlemmer som har tale-, forslags- og stemmerett. Andre personer kan etter særskilt vedtak få ordet, men da må dette være klart utskilt fra det alminnelige ordskiftet." I Bernt, Overå og Hove: *Kommunalrett* (2002) heter det på side 264: "Det må ikke tillates at personer som ikke er medlem av

Postadresse

NO-
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse

<http://www.kmd.dep.no/>

Telefon*

22 24 90 90
Org no.
972 417 858

Saksbehandler

Martin Oppegaard
mop@kmd.dep.no

vedkommende organ, gir anledning til å delta i selve ordskiftet mellom de folkevalgte, dersom det ikke er særskilt hjemmel for slik talerett."

Taleretten i folkevalgte organer i kommunene og fylkeskommunene er ikke fullt ut regulert i kommuneloven med forskrifter. Som det heter i NOU 1990:13 side 191: "Utvalget viser til at det følger av vervet at representanter i kommunale og fylkeskommunale organer har tale- og forslagsrett, og at dette gjelder uavhengig av om det er lovfestet eller ikke." Kommunelovens regler om talerett utvider eller presiserer det allmenne utgangspunktet om talerett for medlemmer av folkevalgte organer:

- Ordfører skal ha kopi av innkallingen til kontrollutvalgsmøtene og har møte- og talerett i alle andre kommunale eller fylkeskommunale organer (unntatt kommune- og fylkesråd og organer under disse), jf. forskrift om kontrollutvalg § 19 og kommuneloven § 9.
- Administrasjonssjefens møte- og talerett (personlig eller ved en av sine underordnede) i alle kommunale eller fylkeskommunale folkevalgte organer gjelder ikke i kontrollutvalget, jf. kommuneloven § 23.
- Oppdragsansvarlig revisor (eller dennes stedfortreder) har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter og kan forlange sine uttalelser på møtet protokollert, jf. forskrift om kontrollutvalg § 19.

Kommunestyret eller organet selv kan gi retningslinjer for møte- og talerett for andre enn medlemmene av det aktuelle folkevalgte organet i spesielle saker eller fastsette at "grupper, organisasjoner eller lignende skal høres i bestemte typer av saker", jf. Ot.prp. nr. 96 (2005-2006) s. 47-48. Dette åpner imidlertid ikke for at representanter for bestemte organisasjoner får generell møte- og talerett i et folkevalgt organ. Formell forslags- og stemmerett vil være forbeholdt medlemmene av det folkevalgte organet.

Det følger av dette at det i utgangspunktet bare er medlemmer av det folkevalgte organet som har talerett. I tillegg kan talerett følge av lov, forskrift, reglement eller vedtak av organet. Kommuneloven med forskrifter er ikke til hinder for at kontrollutvalget gir talerett til representanter for administrasjonen i kommunen og ikke til Jordvernforeningen.

Med hilsen

Siri Halvorsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Martin Oppegaard
fagdirektør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.

OS 05/16

SverigeDanmarkFinlandLetlandInt.

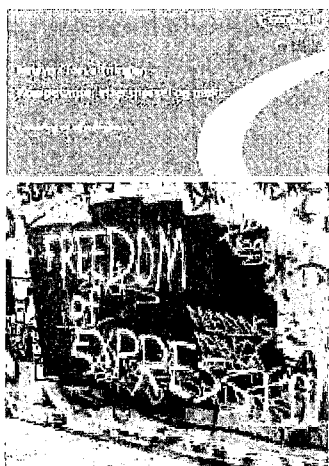

- [Forside](#)
- [Nyheter](#)
- [Publikasjoner](#)
- [Om Oxford Research](#)
- [Medarbeidere](#)
- [Jobb](#)
- [Kontakt](#)
-

Evaluering av offentleglova

Innsyn i forvaltningen – Kompetanse, etterspørsel og makt

11-01-2016

Denne evalueringen gir informasjon om hvordan offentleglova (2009) praktiseres i norsk forvaltning. Funnene i evalueringen er hovedsakelig basert på kvalitative undersøkelser av praktiseringen av offentleglova.

Om prosjektet

Oppdraget er gjennomført for Justis- og Beredskapsdepartementet. Evalueringen er gjennomført av Tor Egil Viblemo (prosjektleder), Aase Marthe Horrigmo (ass. prosjektleder), Marthe Rosenvinge Ervik, Snorre Djupedal, Bernhard Weigel (alle Oxford Research), Audun Gleinsvik (Proba Samfunnsanalyse AS), professor Jan Fridthjof Bernt og professor Eivind Smith.

Våre konklusjoner

Oxford Research mener at offentleglova virker i et samspill mellom kompetanse, etterspørsel og makt. Loven fungerer ulikt i forskjellige forvaltningsorganer og til dels også avhengig av stilling og rolle.

Overordnet sett viser evalueringen at offentleglova i hovedsak praktiseres etter intensjonene når forvaltningen vurderer «vanlige» innsynsbegjæringer. Offentleglova er utfordrende å praktisere når forvaltningen skal ta stilling til noen av unntaksreglene som har skjønnsmessige vurderingstemaer. Dette gir en risiko for at intensjonene om økt innsyn ikke oppfylles fullt ut.

Oxford Researchs overordnede vurdering er at klageordningen fungerer, men har noen klare svakheter. Vi finner en del eksempler på manglende kompetanse om hvordan klagesystemet fungerer. Vi finner videre indikasjoner på at klageorganene ikke har lik praksis.

Det er gjennom evalueringsarbeidet identifisert noen enkeltteksempler på omgåelser av offentleglova. Vi kan ikke si noe om omfanget av dette utover enkelttilfellene. De eksemplene som gjelder bevisst omgåelse av offentleglova, har involvert toppledere i organisasjonen.

Slik vi ser det er det et stort opplæringsbehov blant saksbehandlere. Videre har journalistene og media har en lang vei å gå i snitt for å ha tilstrekkelig kompetanse. På den ene siden veldig viktig for å bruke offentleglova. På den andre siden skaper de også utilsiktede virkninger hvis de har dårlig kompetanse om loven.

Det er også betydelige problemer med saksbehandlingstiden, lite effektive sanksjonsmuligheter i praksis, ulik praksis mellom forvaltningsorganene og forvaltningsansatte.

Les rapporten

Les mer ved å laste ned rapporten (trykk "Last ned publikasjon"), eller les den elektronisk [her](#).

Relatert: [Evaluering av pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 4 A](#)

[Last ned publikasjon](#)

[Se alle publikasjoner](#)

Sekretariatet for kontrollutvalgene
Rådhusplassen 1
6413 MOLDE

Deres ref.:

Vår ref.:
2015/34-17

Saksbehandler:
Reidun Meringdal, 71 23 11 38

Dato:
19.01.2016

1543 Nesset - Årsregnskap og årsrapport for skatt og avgift for 2015

Vedlagt oversendes signert årsregnskap og årsrapport for skatt og avgift for ~~2014.~~
2015.

Med hilsen

Reidun Meringdal
fagleder skatt

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke underskrift.

Vedlegg

- 1 Årsregnskap
- 2 Årsrapport

Kopi til:
Liv Fleischer Husby

**Årsregnskap for Nesset kommune for regnskapsåret 2015.
Avlagt etter kontantprinsippet.**

	2015	2014
Likvider	23 796 713	21 943 253
Skyldig skattekreditorene	-1 272 577	-934 567
Skyldig andre	-3 493	-668
Innestående margin	-22 520 637	-21 008 012
Udisponert resultat	-6	-6
Sum	0	0
Arbeidsgiveravgift	-31 332 971	-33 479 836
Kildeskatt mv - 100% stat	-237	-4 629
Personlige skatteyttere	-224 076 411	-207 549 373
Upersonlige skatteyttere	-20 704 006	-20 255 925
Renter	-88 773	48 473
Innfordring	22 553	1 610
Sum	-276 179 846	-261 239 681
Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	31 332 971	33 479 836
Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	67 902 432	62 165 224
Fordelt til Fylkeskommunen	16 345 103	15 340 707
Fordelt til kommunen	75 819 127	70 815 942
Fordelt til Staten	84 780 213	79 437 972
Krav som er ufordelt	0	0
Videresending plassering mellom kommuner	0	0
Sum	276 179 846	261 239 681
Sum totalt	0	0

Eidsvåg, 18.1.2016

Solfrid Svensli

Solfrid Svensli
skatteoppkrever

8 Vedlegg til årsregnskapet

Teksten nedenfor er også publisert på SKO-nett i vedlegget *Forklaring til årsregnskapet*. Dette vedlegget skal skrives ut og legges ved årsregnskapet.

Forklaring til årsregnskapet

Skatteregnskapet er avlagt etter kontantprinsippet. Skatteregnskapet viser skatter og avgifter mv som er innbetalt i løpet av regnskapsåret.

Innbetalte skatter og avgifter mv er fordelt til kommunen, fylkeskommunen, folketrygden og staten (skattekreditorene), etter gjeldende fordelingstall.

Sumlinjene i årsregnskapet

- **Likvider**

Likvidene i skatteregnskapet består av bankbeholdning for skatt og eventuelt kontantbeholdning.

- **Skyldig skattekreditorene**

Fordelingsoppgjøret til skattekreditorene for desember, står som gjeld i balansen pr. 31.12. Skatteoppkreveren skal utbetale fordelingsoppgjøret til skattekreditorene senest 10. januar.

Dersom dette er et positivt beløp, har skatteoppkreveren en fordring på skattekreditorene. Skattekreditorene skal innbetale dette beløpet til skatteoppkreveren senest 20. januar.

- **Skyldig andre**

Dette beløpet består av uidentifiserte og uplasserte innbetalinger, som ikke er fordelt til skattekreditorene.

- **Udisponert resultat**

Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

- **Innbetalte skatter og avgifter, Renter, Innfordring**

Dette beløpet er innbetalt arbeidsgiveravgift, forskuddstrekk fratrukket marginavsetning, forskuddsskatt for personlige og upersonlige skattytere, restskatt og overskytende forskudd for personlige og upersonlige skattytere, kildeskatt, samt renter og gebyrer.

- **Fordelt til skattekreditorene**

Dette er innbetalte skatter og avgifter, renter og gebyrer som er fordelt til skattekreditorene.

- **Krav som er ufordelt**

Dette skal være et lite beløp som skyldes øreavrunding i skatteregnskapssystemet.

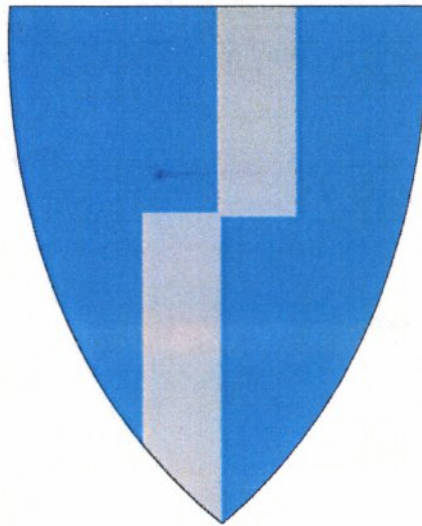
Arsregnskap for Nesset kommune for regnskapsåret 2015.
Avlagt detaljert etter kontantprinsippet.

		2015	2014
	Bank	23 796 713	21 943 253
	Kontanter	0	0
	Utbetalinger som ikke er gjennomført	0	0
	Likvider	23 796 713	21 943 253
	Int fordelt folkekr arbavg	-42 443	-140 970
	Int fordelt folkekr medlav	-369 167	-212 673
	Int fordelt stat FS	-445 835	-220 642
	Int fordelt til fylkeskomm	-102 002	-46 021
	Int fordelt til kommunen	-493 026	-207 822
	Int fordelt til stat TS mv	-54 947	-35 170
	Mellomregnskapskonto	-787	0
	Oppgjørskonto RAFT	235 630	-71 269
	Skyldig skattekreditorene	-1 272 577	-934 567
	Diverse debitorer og kreditorer	0	-281
	Innbetalinger ikke inntektsført	-3 493	-387
	Uidentifiserte innbetalinger	0	0
	Skyldig andre	-3 493	-668
	Innestående margin	-22 520 637	-21 008 012
	Udisponert resultat	-6	-6
	Ikke fordelt til skattekreditorer	-22 520 643	-21 008 018
	Arbeidsgiveravgift	-31 332 971	-33 479 836
	Kildeskatt mv - 100% stat	-237	-4 629
	Personlige skatteyttere	-224 076 411	-207 549 373
	Upersonlige skatteyttere	-20 704 006	-20 255 925
	Innbetalt skatter og avgifter	-276 113 626	-261 289 764
	Renteinntekter	-276 785	-231 634
	Renteutgifter	188 012	280 107
	Renter	-88 773	48 473
	Innfordringsinntekter	-40 012	-48 511
	Innfordringsutgifter	62 565	50 121
	Innfordring	22 553	1 610
	Fordelt til Folketrygden - arbeidsgiveravgift	31 332 971	33 479 836
	Fordelt til Folketrygden - medlemsavgift	67 902 432	62 165 224
	Fordelt til Fylkeskommunen	16 345 103	15 340 707
	Fordelt til kommunen	75 819 127	70 815 942
	Fordelt til Staten	84 780 213	79 437 972
	Videresending plassering mellom kommuner	0	0
	Fordelt skattekreditorene	276 179 846	261 239 681
	Krav som er ufordelt	0	0
	Sum totalt	0	0

 NESSET KOMMUNE
 Skatteoppkreveren
 6460 Eidsvåg
 Konto for skatt 6345 06 15430

Eidsvåg, 18.1.2016
 Solfrid Svensli

Solfrid Svensli
 skatteoppkrever

Årsrapport for 2015

**Skatteoppkreveren i
Nesset kommune**

Innhold

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet	3
1.1 Skatteoppkreverkontoret	3
1.1.1 Ressurser	3
1.1.2 Organisering	3
1.1.3 Ressurser og kompetanse	3
1.2 Internkontroll	3
1.3 Vurdering av skatteinngangen	3
1.3.1 Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret	4
1.3.2 Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåre	4
1.4 Skatteutvalg	5
2. Skatteregnskapet	5
2.1 Avleggelse av skatteregnskapet	5
2.2 Margin	5
2.2.1 Margin for inntektsåret 2014	5
2.2.2 Margin for inntektsåret 2015	5
2.2.3 Kommentarer til marginavsetningen	5
3. Innfordring av krav	6
3.1 Restanseutviklingen	6
3.1.1 Totale restanser og berostilte krav	6
3.1.2 Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser	6
3.1.3 Restanser eldre år	7
3.1.4 Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år	7
3.2 Innfordringens effektivitet	8
3.2.1 Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.2015	8
3.2.2 Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat	8
3.2.3 Omtale av spesielle forhold	9
3.2.4 Kontorets eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen	9
3.3 Særnamskompetanse	9
4. Arbeidsgiverkontroll	9
4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen	9
4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller	9
4.3 Resultater fra arbeidsgiverkontrollen	9
4.4 Vurdering av arbeidsgiverkontrollen	9
4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører	10
4.6 Gjennomførte informasjonstiltak	10

1. Generelt om skatteoppkreverens virksomhet

1.1 Skatteoppkreverkontoret

1.1.1 Ressurser

Ressursfordeling	Årsverk	%-andel fordelt
Antall årsverk ved skatteoppkreverkontoret som kun er benyttet til skatteoppkreverfunksjonen i regnskapsåret	1,05	100 %
Ressursbruk ved skatteoppkreverkontoret, fordeling av årsverk	-----	-----
Skatteregnskap	0,25	23,8 %
Innfordring av skatt og arbeidsgiveravgift	0,40	38,0 %
Arbeidsgiverkontroll	0,30	28,6 %
Informasjon og veiledning overfor skatte- og avgiftspliktige og regnskapsførere/revisorer/Administrasjon	0,10	9,6 %
Skatteutvalg	0	%
		%
(Andel fordelt skal være 100 %)	Sum 1.05	100 %

1.1.2 Organisering

Skatteoppkreverfunksjonen innehas av økonomisjefen i kommunen og er organisatorisk en del av økonomiavdelinga i kommunen.

En ansatt har hovedansvaret for å utføre oppgavene på skatteområdet, i tillegg til skatteoppkrever. Ellers bistår øvrige ansatte på økonomiavdelinga for å ivareta funksjonsdelingen og sørge for at servicen overfor skattyterne blir ivaretatt.

Neset kommune har i 2015 kjøpt tjenester av kemneren i Kristiansund for å ivareta arbeidsgiverkontrollen. Kemneren i Kristiansund har foretatt alle arbeidsgiverkontrollene for 2015.

1.1.3 Ressurser og kompetanse

Ansatte som har sitt daglige arbeid innenfor skatteområdet har lang erfaring med god kompetanse. Ressursene på skatteområdet er tilfredsstillende.

1.2 Internkontroll

Tilganger, rollesett og fullmakter i Sofie er kontrollert. Rutinebeskrivelse er ikke ajourført/oppdatert. Vi har vært i dialog med Skatt-Midt i mars 2014 angående utsettelse med ajourføring av rutinebeskrivelse til ny medarbeider ble ansatt. Etter denne dato ble det foreslått statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen, siste gang under statsbudsjettet for 2016 som ikke førte fram. På grunn av dette er ajourhold av rutinebeskrivelsen ikke prioritert.

Medarbeider som har hovedansvaret på skatteområdet går av med pensjon i 2016. Fra 1.1.2016 er det Kemneren i Molde som vil utføre SKO-funksjonen.

1.3 Vurdering av skatteinngangen

1.3.1 Total skatte- og avgiftsinngang i regnskapsåret

Skatteart	2015	2014	Endring
Arbeidsgiveravgift	31 332 971	33 479 836	- 2 146 865
Kildeskatt	237	4 629	- 4 392
Personlige skattytere	224 076 411	207 549 373	16 527 038
Upersonlige skattytere	20 704 006	20 255 925	448 081
Renter	88 773	-48 473	137 246
Innfordringsgebyr	- 22 553	-1 610	-20 943
SUM	276 179 845	261 239 680	14 940 165

Total skatte- og avgiftsinngang viser en økning på kr 14,940 mill. Tabellen over viser økning/nedgang i de forskjellige skattarter.

Nedgangen i arbeidsgiveravgift har sammenheng med flytting til ny sone fra 1. juli 2014 med fastsettelse av ny sats fra 14,1% til 10,6%. Dette får utslag for bedrifter som hadde brukt opp fribeløpet på kr 450 000 før 1. juli 2014 (dvs. lønnsutgifter på inntil ca. kr 12,8 mill pr. år) i 2014.

Økningen for personlige skattytere er vesentlig høyere sammenlignet med økningen fra 2013 til 2014 som bare var på kr 3,2 mill. Inntektsskatteøren er fortsatt 27%, men utlignet skatt viser en økning fra 2014 til 2015 på kr 7,9 mill. Avsatt margin for 2014 viser for mye avsatt margin på kr 2 mill mot at avsatt margin for 2013 viste for lite avsatt margin med kr 1,5 mill. Ellers er skatteinngangen generelt større i 2015.

Økningen for upersonlige skattytere gjelder naturressursskatten.

Tall hentet fra summarisk oversikt over utlignet skatt:

Utlignet skatt for personlige skattytere etter siste hovedoppgjør:

Inntektsår	Utlignet år	Antall skattytere i ligningsmantallet	Utlignet skatt
2014	2015	2619	212,5 mill
2013	2014	2620	204,6 mill

Utlignet skatt for upersonlige skattytere etter hovedoppgjør:

Inntektsår	Utlignet år	Antall skattytere i ligningsmantallet	Utlignet skatt
2014	2015	122	20,4 mill
2013	2014	118	20,2 mill

Oversikten viser en økning i utlignet skatt både for personlige og upersonlige skattytere.

1.3.2 Kommunens andel av skatteinngangen i regnskapsåret

	2015	2014	Endring	%vis endring	Budsjett 2015	Budsjett 2014
Forskuddspliktige	63 894 419	58 927 689	4 966 730	8,42	62 500 000	59 194 000
Naturressursskatt	11 924 699	11 888 242	36 457	0,30	11 500 000	11 500 000
Sum	75 819 118	70 815 931	5 003 187		74 000 000	70 694 000

1.4 Skatteutvalg

Det har ikke vært behandlet noen saker i skatteutvalget i 2015.

2. Skatteregnskapet

2.1 Avleggelse av skatteregnskapet

Avleggelse av skatteregnskapet

Skatteoppkreveren i Nesset kommune bekrefter at skatteregnskapet for 2015 er ført, avstemt og avlagt i samsvar med gjeldende forskrifter og retningslinjer, jf. Instruks for skatteoppkrevere av 8.april 2014 § 3-3 nr. 2.

Årsregnskapet for 2015 følger som vedlegg til årsrapporten, og er signert av skatteoppkreveren.

2.2 Margin

2.2.1 Margin for inntektsåret 2014

Innestående margin for inntektsåret 2014, pr. 31.10.2015 kr (2 075 785)

For mye avsatt margin for inntektsåret 2014 kr 2 075 777

Marginprosent

Prosentats marginavsetning: 11 %. Gyldig fra: 01.01.2012

2.2.2 Margin for inntektsåret 2015

Marginavsetning for inntektsåret 2015, pr. 31.12. 2015 kr (22 520 637)

Gjeldende prosentats marginavsetning: 11%. Gyldig fra: 01.01.2012

2.2.3 Kommentarer til marginavsetningen

For inntektsåret 2014 er det avsatt for mye margin. Det er ikke vedtatt endring i prosentatsen i 2015.

Det har vært avsatt for lite margin både for inntektsåret 2012 og 2013 selv om prosentatsen ble øket fra 10% til 11% fra 2012. Inntektsåret 2014 viser en positiv margin med for mye avsatt på kr 2 075 785.

3. Innfordring av krav

3.1 Restanseutviklingen

3.1.1 Totale restanser og berostilte krav

Skatteart	Restanse 31.12.2015	Herav berostilt restanse 31.12.2015	Restanse 31.12.2014	Herav berostilt restanse 31.12.2014	Endring i restanse Reduksjon (-) Økning (+)	Endring i berostilt restanse Reduksjon (-) Økning (+)
Sum restanse pr. skatteart						
Arbeidsgiveravgift	231 980	0	356 334	0	-124 354	0
Artistskatt	0	0	0	0	0	0
Forsinkelsesrenter	682 207	43 840	470 059	47335	212 148	- 3 495
Forskuddsskatt	0	0	0	0	0	
Forskuddsskatt person	710 075	194 000	690 997	194 000	19 078	0
Forskuddstrekk	356 071	0	412 416	0	-56 345	0
Gebyr	0	0	0	0	0	0
Innfordringsinntekter	65 641	3 850	73 377	12 412	-7 736	-8 562
Inntekt av summarisk fellesoppgjør	0	0	0	0	0	0
Kildeskatt	0	0	0	0	0	0
Restskatt	7 797	0	124 884	0	-117 087	0
Restskatt person	1 932 409	208 399	1 950 057	361 756	-17 648	-153 357
Sum restanse diverse krav	3 986 180	450 089	4 078 124	615 503	-91 944	-165 414
Diverse krav						
Sum restanse pr. skatteart inkl. diverse krav						

3.1.2 Kommentarer til restansesituasjonen og utviklingen i restanser

Restanse forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift er i hovedsak krav meldt i konkursbo som ikke er avsluttet og som gjelder 2014. Det er også krav der det er utsendt konkursvarsel som gjelder 2015.

Forsinkelsesrenter og innfordringsinntekter viser en økning av restansen på kr 204 412 i forhold til i fjor. Økningen har sammenheng med at eldre restskatter helt tilbake til 1997 er innbetalt, noe som endrer status fra påløpte forsinkelsesrenter til krav forsinkelsesrenter for 1 skattyter. Ellers ville restansene vist en nedgang.

Restansene som gjelder for årene fra 1994 og fram til 2011 innehas av skattytere med store krav og med dårlig betalingsevne.

Berostilte krav viser en liten nedgang på kr 12 054. Nedgangen har sammenheng med at krav er innbetalt.

Restanse forskuddsskatt person viser en liten økning i forhold til fjoråret med kr 19 078. Økningen for 2015 har sammenheng med hvilke skattytere som har utskrevet forskuddsskatt, samt betalingsevne. Hoveddelen av restansene gjelder eldre forskuddsskatter der skattyteren har dårlig betalingsevne, samt at de er skjønnsignet.

Det er ingen endring i berostilte krav på kr 194 000 da kravene er eldre forskuddsskatter helt tilbake til 2001 som innehas av skattytere med stor bidragsgjeld, samt underlagt gjeldsordning.

Restskatt upersonlige viser en nedgang på kr 117 087 noe som har sammenheng med at kravet er innbetalt.

Restskatt person viser en liten nedgang på kr 17 648. Av total restanse på kr 1 932 409 utgjør kr 648 736 restanser fra 1999 til og med 2011. Fra 2012 til og med 2014 utgjør restansen kr 1 283 673 der hoveddelen av restansen gjelder for 2014 med siste forfall i desember 2015.

Total restskatt å kreve inn for inntektsåret 2014 er på kr 6 958 377 mot kr 4 917 172 for inntektsåret 2013. Innkreivingsstatistikken for restskatt person for inntektsåret 2014 sammenlignet med inntektsåret 2013 viser en økning på 1,4% av sum krav/sum innbetalt krav. Restansene gjelder skattytere med dårlig betalingsevne, stor bidragsgjeld, underlagt gjeldsordning, samt skjønnsligninger.

Berostilte krav viser en nedgang på kr 153 357 noe som har sammenheng med at kravet er betalt.

Hvilke skattytere som innehar restansene og betalingsevnen fra år til år, har stor betydning for innkreivningen av skatte- og avgiftsrestansene.

Avskrevne krav:

Det er avskrevet kr 91 277 for 1 skattyter der gjeldsordningsperioden er gjennomført.

Det er avskrevet kr 378 019 for 3 upersonlige skattytere. Kravene som er avskrevet er krav meldt i konkursbo som er avsluttet og innstilt iht. konkursloven § 135.

Det er avskrevet kr 742 for 1 skattyter på grunn av foreldelse.

Ettergitte krav:

Det er vedtatt skattelempling iht. ligningsloven § 9-12 for 1 skattyter med kr 19 156.

3.1.3 Restanser eldre år

Inntektsår	Sum restanse (debet)	Herav skatteart "Restskatt – person"
2013	334 274	222 218
2012	360 871	36 0671
2011	49 352	38 700
2010 – 1994	1 579 376	-----

3.1.4 Kommentarer til restanser og restanseoppfølgingen for eldre år

For inntektsårene 2011 til 2013 er kravene under aktiv innfordring. Skattytere som oppebærer restansene gjelder i hovedsak skattytere som er underlagt gjeldsordning som ikke er avsluttet, skattytere utland, mottar ytelser fra NAV, samt selvstendig næringsdrivende.

Det er nedlagt utleggstrekk i lønnsytelser/godtgjørelse for arbeid eller oppdrag utført som ledd i selvstendig næringsvirksomhet der dette er mulig. Det er og vurdert tvangssalg av utleggspant i eiendeler, men et tvangssalg ville ikke ha gitt noe resultat da de er overbeheftet.

For inntektsårene 1994 til og med 2010 gjelder restansene noen få skattytere med store gjeldsproblemer. Restansene fordeler seg på forskuddsskatt, restskatt person, samt renter/gebyrer. Deler av de eldre restansene gjelder skjønnsligninger. Kravene blir aktivt fulgt opp ved undersøkelse om endring i livssituasjonen. Innfordring av kravene er vanskelig da flere skattytere er underlagt gjeldsordning som

ikke er avsluttet, skattytere med stor bidragsgjeld som har prioritet før skatt, samt skattytere som mottar ytelser fra NAV.

Det er også nedlagt utleggstrekk i lønnsytelser/godtgjørelse for arbeid eller oppdrag utført som ledd i selvstendig næringsvirksomhet der dette er mulig. Det er og vurdert tvangssalg av utleggspant i eiendeler, men et tvangssalg ville ikke ha gitt noe resultat da de er overbeheftet.

Det legges stor vekt på å få til en samtale med skattyter der det er mulig å oppnå kontakt, for å få en totalvurdering av skattyters betalingsevne og sammenligne med undersøkelser foretatt av skatteoppkrever. Det samarbeides også med NAV sin gjeldsrådgiver. Det er viktig at hver enkelt skattyter som har restanse blir behandlet med respekt slik at vi får en god dialog. Skattyterne er beskyttet av dekningsloven kap. 2, og i mange tilfeller er det ikke rom for innfordring som gir resultater.

Antall krav som var foreldet pr. 31.12.2015: 2

Samlet beløp på krav som var foreldet pr. 31.12.2015: 7 398

Kravene som er foreldet gjelder restskatt person for inntektsåret 2011 der skattyterne er utenlandske statsborgere fra Bulgaria og Polen. I følge retningslinjer for bistandsinnkreving utland er beløpsgrensen kr 12 000 for å kreve bistand. Kravene kan ikke kreves inn da skattyterne ikke lenger har mottatt ytelser i Norge.

3.2 Innfordringens effektivitet

3.2.1 Vurdering av kontorets resultat pr. 31.12.2015

Skatteart	Resultat i %	Krav i %	Differanse i %
Restskatt person (2013)	95,9	95,0	0,9 over kravet
Arbeidsgiveravgift (2014)	99,2	99,9	0,7 under kravet
Forskuddstrekk (2014)	99,5	100	0,5 under kravet
Utskrevet forskuddsskatt person (2014)	99,3	99,7	0,4 under kravet
Restskatt for upersonlige (2013)	99,7	99,4	0,3 over kravet
Utskrevet forskuddsskatt upersonlige (2014)	100	99,9	0,1 over kravet
Innfordret restskatt av sum krav til innfordring siste år(inntektsåret 2013)	76,1	70,0	6,1 over kravet

3.2.2 Vurdering av sammenheng mellom aktivitet og resultat

I henhold til tabellen ovenfor, har skatteoppkreveren i Nettet ikke oppnådd alle kravene som Skatt-Midt har fastsatt. Krav som ikke er oppnådd på arbeidsgiveravgift og forskuddstrekk er krav meldt og avskrevet i konkursbo som det er umulig for skatteoppkreveren å gjøre noe med.

Kravene på forskuddsskatt person gjelder 3 selvstendige næringsdrivende som sliter økonomisk. Det er avholdt utleggsforretning i restansene.

Det har vært berammet 21 utleggsforretninger, herav 2 med bistand fra annen kommune, innvilget 1 betalingsavtale, avslag 1 betalingsavtale, utsendt 2 konkursbegjæringer.

Det er nedlagt utleggstrekk og foretatt motregninger i eksterne krav som har gitt resultat.

Telefonisk kontakt med skattyterne i innfordringen brukes også på andre krav som ikke følger DTI strategiene. Slike avklarende samtaler er ofte første skritt i en prosess der skattyter, spesielt de med dårlig økonomi får råd og veiledning om hvilke muligheter som finnes og om hva regelverket sier.

Innfordringsresultatene kan variere fra år til år da sammensetningen av skattytere som har skatterestanser har stor betydning.

3.2.3 Omtale av spesielle forhold

Ingen.

3.2.4 Kontorets eventuelle tiltak for å bedre effektiviteten i innfordringen

Skatteoppkreveren har gjort det som er mulig for å sikre kravene, samt vurdert realisasjon av utleggspant. En stor del av utleggene viser «intet til utlegg», som blir vurdert kontinuerlig.

3.3 Særnamskompetanse

Skatteoppkreveren bruker særnamsmannskompetansen i alle egne avholdte utleggsforretninger og bistandssaker. Ved å foreta utleggsforretninger selv, kommer vi raskere på banen, samt at vi selv vurderer de riktige utleggsobjektene. Inntekten av innfordringsgebyrene tilfaller kommunen. Når den ordinære namsmannen utfører oppgaven tilfaller innfordringsgebyrene staten.

4. Arbeidsgiverkontroll

4.1 Organisering av arbeidsgiverkontrollen

Nesset kommune har sluttet seg til, og kjøper tjenester av den interkommunale arbeidsgiverkontrollen ved Nordmøre kemnerkontor som utfører arbeidsgiverkontrollen for 2015.

4.2 Planlagte og gjennomførte kontroller

Antall planlagte kontroller for 2015: 6
Som utgjør: 5 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2015: 6
Som utgjør: 5 % av totalt antall leverandører av LTO i kommunen.

Antall gjennomførte kontroller i 2015: 6

4.3 Resultater fra arbeidsgiverkontrollen

Det er ikke avdekket beløpsendringer i noen av kontrollene.

4.4 Vurdering av arbeidsgiverkontrollen

Kravene for planlagte kontroller i 2015 er nådd.

4.5 Samarbeid med andre kontrollaktører

Samarbeid med interkommunal arbeidskontroll ved Nordmøre kemnerkontor

4.6 Gjennomførte informasjonstiltak

Av 19 nyregistrerte bedrifter i 2015 er det sendt ut informasjonsmateriell til 3 nyregistrerte som er vurdert til å få arbeidstakere.

Sted/dato: 19.1.2016

Skatteoppkreverens signatur

Vedlegg: Årsregnskapet for 2015 - signert av skatteoppkreveren.

OS 07/16

KOMMUNESTYRET I NESSET
Kommunehuset
6460 EIDSVÅG I ROMSDAL

Kontrollrapport 2015 vedrørende skatteoppkreverfunksjonen for Nesset kommune

1. Generelt om faglig styring og kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skatteoppkreverens ansvar og myndighet følger av "Instruks for skatteoppkrevere" av 8. april 2014.

Skattekontoret har faglig ansvar og instruksjonsmyndighet overfor skatteoppkreverne i saker som vedrører skatteoppkreverfunksjonen, og plikter å yte veiledning og bistand i faglige spørsmål. Skattekontoret søker gjennom mål- og resultatstyring å legge til rette for best mulig resultater for skatteoppkreverfunksjonen. Grunnlaget for skattekontorets styring av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes styring og oppfølging av skatteoppkrevere" av 1. januar 2014.

Grunnlaget for skattekontorets kontroll av skatteoppkreverfunksjonen er "Instruks for skattekontorenes kontroll av skatteoppkrevere" av 1. februar 2011.

Skattekontoret har ansvaret for å avklare at skatteoppkreverfunksjonen utøves tilfredsstillende i henhold til gjeldende regelverk på følgende områder:

- Intern kontroll
- Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskapet
- Skatte- og avgiftsinnkreving
- Arbeidsgiverkontroll

Riksrevisjonen har ansvaret for revisjon av skatteoppkreverfunksjonen. Skatteetaten utfører oppgavene med kontroll av skatteoppkreverfunksjonen.

2. Om skatteoppkreverkontoret

2.1 Bemanning

Sum årsverk til skatteoppkreverfunksjonen iht. skatteoppkreverens årsrapporter:

Antall årsverk 2015	Antall årsverk 2014	Antall årsverk 2013
1,1	1,1	1,1

3. Måloppnåelse

3.1 Skatte- og avgiftsinngang

Skatteregnskapet for Nesset kommune viser per 31. desember 2015 en skatte- og avgiftsinngang¹ til fordeling mellom skattekreditorene (etter fradrag for avsetning til margin) på kr 276 179 846 og utestående restanser² på kr 3 986 180, herav berostilte krav på kr 450 089. Skatteregnskapet er avlagt av kommunens skatteoppkrever 19. januar 2016.

3.2 Innkrevingsresultater

Vi har gjennomgått innkrevingsresultatene per 31. desember 2015 for Nesset kommune.

Resultatene viser følgende:

	Totalt innbetalt i MNOK	Innbetalt av sum krav (i %)	Resultatkrav (i %)	Innbetalt av sum krav (i %) forrige år	Innbetalt av sum krav (i %) regionen
Restskatt personlige skattytere 2013	5,1	95,86 %	95,00 %	93,19 %	94,83 %
Arbeidsgiveravgift 2014	33,3	99,23 %	99,90 %	99,22 %	99,84 %
Forskuddsskatt personlige skattytere 2014	14,5	99,29 %	99,70 %	99,20 %	99,46 %
Forskuddstrekk 2014	77,9	99,54 %	100,00 %	99,78 %	99,94 %
Forskuddsskatt upersonlige skattytere 2014	19,9	100,00 %	99,90 %	100,00 %	99,98 %
Restskatt upersonlige skattytere 2013	2,0	99,66 %	99,40 %	82,97 %	99,11 %

Skatteoppkreveren sier i sin resultatrapportering at kravene for arbeidsgiveravgift, forskuddstrekk og forskuddsskatt personlige skattytere ikke er nådd på grunn av krav i konkursbo.

3.3 Arbeidsgiverkontroll

Skatteoppkreveren for Nesset kommune kjøpte i 2015 arbeidsgiverkontroller hos Nordmøre Kemnerkontor. Resultater for kommunen per 31. desember 2015 viser følgende iht. skatteoppkreverens resultatrapportering:

Antall arbeidsgivere	Minstekrav antall kontroller (5 %)	Antall utførte kontroller 2015	Utført kontroll 2015 (i %)	Utført kontroll 2014 (i %)	Utført kontroll 2013 (i %)	Utført kontroll 2015 region (i %)
123	6	6	4,9 %	5,1 %	5,2 %	4,1 %

¹ Sum innbetalt og fordelt til skattekreditorene

² Sum åpne (ubetalte) forfalte debetkrav

4. Kontroll av skatteoppkreverfunksjonen

Skattekontoret har i 2015 gjennomført stedlig kontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene skatteregnskap og innkreving. Siste stedlige kontroll ble avholdt 19. mai 2015.

Skattekontoret har i 2015 i tillegg gjennomført kontorkontroll av skatteoppkreverkontoret for områdene internkontroll, skatteregnskap og arbeidsgiverkontroll.

5. Resultat av utført kontroll

- ***Intern kontroll***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at skatteoppkreverens overordnede interne kontroll i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

- ***Regnskapsføring, rapportering og avleggelse av skatteregnskap***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at regnskapsføringen, rapporteringen og avleggelsen av skatteregnskapet i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og gir et riktig uttrykk for skatteinngangen i regnskapsåret.

- ***Skatte- og avgiftsinnkreving***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av innkrevingsarbeidet og oppfølgingen av restansene i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk.

- ***Arbeidsgiverkontroll***

Basert på de kontrollene som skattekontoret har gjennomført, finner vi at utførelsen av arbeidsgiverkontrollen i det alt vesentlige er i samsvar med gjeldende regelverk og utføres i tilstrekkelig omfang.

6. Ytterligere informasjon

Skattekontoret har gjennom sine kontrollhandlinger for 2015 hverken gitt pålegg eller anbefalinger, jf. rapport av 1. juni 2015.

Vennlig hilsen

Rune Langsø Johansen
Avdelingsdirektør
Skatt Midt-Norge

Stein-Ove Hjortland

Kopi til:

- Kontrollutvalget for Nesset kommune
- Skatteoppkreveren for Nesset kommune
- Riksrevisjonen

OS 08/16

Talberg Sveinung

Fra: Aspen Jane Anita
Sendt: 16. februar 2016 16:31
Til: Talberg Sveinung
Emne: VS: Møtegodtgjøring etter kommunestyrevedtak 17.12.2015 - gjelder fra 01.01.2016
Vedlegg: Møtegodtgjørelse pr 010116.docx

Fra: Vivian Høsteng [<mailto:vivian.hosteng@nesset.kommune.no>]

Sendt: 16. februar 2016 13:45

Til: Kari Gussiås; John Walseth; Hogne Frydenlund; Turid Leirvoll Øverås; Malin Bruseth; Vegard Øverås Lied; Jan Karsten Schjølberg; Frode Sundstrøm; Anne-Karin Sjøli; Aspen Jane Anita; Anne Grete Klokset

Kopi: 43 Økonomiavdeling; Liv Husby

Emne: Møtegodtgjøring etter kommunestyrevedtak 17.12.2015 - gjelder fra 01.01.2016

Under behandlingen av k-sak 156/15 *Økonomiplan 2016-2019* ble det vedtatt at møtegodtgjøringen for styrer, råd og utvalg reduseres med 20% fra 01.01.2016.

Nye satser er lagt inn på skjema for møtegodtgjøring (se vedlegg), samt i reglementet.

Husk å kaste de gamle skjemaene!

Med vennlig hilsen
Servicekontoret i Nesset

Vivian Høsteng
førstekonsulent

telefon: 71 23 11 06

telefaks: 71 23 11 01

e-post: vivian.hosteng@nesset.kommune.no

web: www.nesset.kommune.no

GODTGJØRELSE TIL MEDLEMMER/VARAMEDL. I STYRER, RÅD OG UTVALG

(I henhold til "Godtgjøringsreglement for Nesset kommune", vedtatt 4.10.12, sak 113/12).

Fødselsnr.		År	
Navn		Styre/utvalg	
Adresse/postnr./sted			
Skattekommune			
Tabell/prosent		Ansvar	
Bankkontonr.		Funksjon	
E-post		Prosjekt	

Spesifikasjon (fylles ut av møtedeltager):

Dato	Møtested	Møtets varighet	Reise-tid	Sum tapt arb.fortj.			Reiseavstand		Antall pass.	Navn på passasjer	Signatur
				Legi-timert	Ulegi-timert	Ref.* krav.	Bil	Passasj			

*Sett kryss (X) hvis refusjonskrav kommer fra arbeidsgiver (sendes inn halvårsvis)

Fylles ut av møtesekretær:

Godtgjørelse		Art	Antall	Sats	Beløp	Kostraart
Tapt arbeidsfortj.	Tapt arbeidsfortjeneste (ulegitimert)	131		150,-		10804
	Tapt arbeidsfortjeneste (legitimert)	131				10804
Møtegodtgjørelse	Møtegodtgjørelse - høy sats	230		875,-		10803
	Møtegodtgjørelse - lav sats	231		440,-		10803
Ledergodtgjørelse	Ledergodtgjørelse - høy sats	234		1 700,-		10802
	Ledergodtgjørelse - lav sats	235		875,-		10802
Reiseutgifter	Km. godtgjørelse	460		4,10		11600
	Km godtgjørelse 1 passasjer	464		1,00		11600
	Km godtgjørelse 2 passasjerer	464		2,00		11600
	Km godtgjørelse 3 passasjerer	464		3,00		11600
	Refusjon utlegg u/moms	666				11705
	Refusjon utlegg m/moms 881 (25 %)	666				11705
	Refusjon utlegg m/moms 883 (8 %)	666				11705
Andre utlegg	Div. refusjon utlegg	666				

Underskrift		Attestert		Anvist	
Dato	Sign.	Dato	Sign.	Dato	Sign.

Alle folkevalgte skal ha erstatning for tapt arbeidsfortjeneste, dersom de ikke er frikjøpt. Satser for tap av inntekt pr. 1.1.2013:

- Ulegitimert tap av inntekt erstattes for inntil 8 timer à kr 150,-
- Legitimert tap av inntekt erstattes med inntil kr 4 000,- inklusive feriepenger og eventuelt pensjonsytelser.

Godtgjøringen utbetales den 12. påfølgende måneden ved innlevering innen den 20. i måneden.

Sist oppdatert 05.01.2016

OS 09/16

Ny rapport om kommunestyrets overordnede tilsynsansvar | Norges Kommunerevisorforbund

Ny rapport fra KS viser at kommunestyrene kan ta et mer aktivt grep om sitt overordnede tilsyns- og kontrollansvar, og at staten i praksis kan redusere det statlige tilsynet.

Ny rapport om kommunestyrets overordnede tilsynsansvar

18.02.2016

Ny rapport fra KS viser at kommunestyrene kan ta et mer aktivt grep om sitt overordnede tilsyns- og kontrollansvar, og at staten i praksis kan redusere det statlige tilsynet.

Kommunestyrets overordnede tilsynsansvar

PwC har gjennomført FoU-prosjektet «Kommunestyrets overordnede tilsynsansvar» på oppdrag fra KS. Rapporten beskriver hvordan kommunestyret i ni kommuner utøver sitt overordnede tilsynsansvar i praksis. I tillegg gir den anbefalinger til hvordan kommunene kan styrke egenkontrollen og benytte resultater fra kommunal egenkontroll og statlig tilsyn til læring og kontinuerlig forbedring, og hvordan statlig tilsyn kan reduseres gitt en styrket egenkontroll.

Bakgrunnen for oppdraget var et ønske fra KS om å gjennomføre en undersøkelse med fokus på hvordan kommunestyret kan styrke utøvelsen av sitt overordnede tilsynsansvar, og hvordan styrket egenkontroll i praksis kan redusere behovet for statlig kontroll/tilsynsvirksomhet. Undersøkelsen skulle ta et kommunestyreperspektiv, som en forlengelse av tidligere studier der fokuset har vært på kontrollutvalget og administrasjonens internkontroll.

Mange kommunestyrer bør ta et mer aktivt grep om sitt overordnede tilsyns- og kontrollansvar. God utøvelse av tilsyn og kontroll med egen virksomhet vil øke tilliten innbyggerne har til kommunen, gi grunnlag for læring og kontinuerlig forbedring og gi grunnlag for mindre statlig tilsyn og kontroll.

Videre anbefales det at kommunestyrene tar aktivt grep om kontroll- og tilsynsarbeidet, skaffer seg kjennskap til risikobildet i kommunen, følger opp kontroll- og tilsynsaktivitetene og skaper gode samhandlingsarenaer. KS vil tilby kommunene og fylkeskommunene en gratis fordypningsdag om kommunestyrets egenkontroll gjennom KS Folkevalgprogram, som eget tema eller sammen med KS' anbefalinger om eierstyring.

Her kan du lese hele rapporten «Kommunestyrets overordnede tilsynsansvar» og en presentasjon av innholdet »

0 kommentarer

Sorter etter **Eldste**

Legg til en kommentar ...

Facebook Comments Plugin

2. *Sammendrag*

Sammendrag (norsk)

Denne rapporten er utført på oppdrag av KS, og gir en beskrivelse av hvordan kommunestyret utøver sitt overordnede tilsynsansvar i praksis. I tillegg gir den tilrådinger til hvordan egenkontrollen i kommunene kan styrkes, hvordan de kan benytte resultater fra kommunal egenkontroll og statlig tilsyn til læring og kontinuerlig forbedring, og hvordan statlig tilsyn kan reduseres gitt en styrket egenkontroll.

Det er tidligere gjennomført studier av den kommunale egenkontrollen. Disse har i hovedsak hatt fokus på kontrollutvalget eller administrasjonssjefens internkontroll. I dette prosjektet har det vært en målsetning å sette kommunestyreperspektivet i fokus. Vi vil påpeke at kommunestyrets utøvelse av tilsynsansvar skjer i et nært samspill med kontrollutvalg og den administrative ledelsen i kommunen.

Oppdraget er utført som en kvalitativ undersøkelse med fokusgruppeintervjuer av til sammen 82 politiske og administrative nøkkelpersoner i ni kommuner fordelt på tre fylker. I tillegg har man intervjuet representanter for fylkesmannen. Videre er det gjort dokumentstudier av litteratur med historikk og bakgrunn for problemstillingene, sentrale styringsdokumenter og dokumentasjon vedrørende egenkontroll i casekommunene.

Hva er kommunestyrets tilsynsansvar?

Kommunestyret har et overordnet tilsynsansvar for all kommunal virksomhet. Tilsynsaktiviteten går under samlebegrepet egenkontroll, og foregår i praksis via to styringslinjer – kontrollutvalget og administrasjonssjefen.

Kommunestyret velger kontrollutvalget som på kommunestyrets vegne skal føre tilsyn med forvaltningen. Tilsynet skjer eksempelvis gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon eller selskapskontroll. Administrasjonssjefen skal påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer, er forsvarlig utredet, og at vedtak blir iverksatt. Han/hun skal videre sørge for at administrasjonen drives i samsvar med lover, forskrifter og overordnede instruksjoner, og at den er gjenstand for betryggende kontroll.

Nå-situasjonen: Hvordan utøver kommunestyret sitt tilsynsansvar i praksis?

Kommunestyret utøver formelt sitt tilsynsansvar gjennom behandling av saker fra de to styringslinjene – kontrollutvalg og administrasjon. I praksis er det også andre elementer som påvirker omfanget av og kvaliteten på hvordan ansvaret utøves. For å beskrive nå-situasjonen har vi brukt COSO-rammeverket for god virksomhetsstyring og internkontroll, samt læring og kontinuerlig forbedring som et ekstra element.

Fokusgruppeintervjuer i ni casekommuner har vist oss at mange kommunestyre bør øke bevisstheten rundt tilsynsansvaret. Kommunestyrene er relativt passive kravstillere overfor de to styringslinjene. Tilsynsansvaret settes sjelden tydelig eller systematisk på dagsorden. Man følger formelle regler for organisering av kontrollutvalg, men legger i varierende grad vekt på kompetanse, erfaring og personlige egenskaper hos kontrollutvalgsmedlemmene når disse velges. Det kommuniseres tydelig at opplæringen av kommunestyremedlemmene ikke er god nok, og bør repeteres gjennom valgperioden. Opplæringen av kontrollutvalgsmedlemmer varierer fra kommune til kommune.

Kommunestyret er sjelden aktivt deltakende i arbeid med risikovurdering, verken opp mot kontrollutvalg eller administrasjonen. Kontrollutvalgene jobber relativt systematisk med risikoprosessen i forbindelse med overordnet analyse og utarbeidelse av planer for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll. Når det gjelder administrasjonssjefens internkontroll er kommunestyret primært involvert i forbindelse med behandling av tertial- og årsregnskapsrapportering eller i forbindelse med orienteringer om spesifikke saker.

De færreste av kommunestyrene ser ut til å ha helhetlig oversikt over kontroll- og tilsynsaktivitet i kommunene. Det er i liten grad debatt rundt forvaltningsrevisjoner, selskapskontroller og regnskapsrapportering. Et unntak er Trondheim, som har stor kontrollaktivitet og som bruker mye tid på behandling av sakene i kommunestyret. De fleste casekommunene fremstår for å ha et potensial for å styrke system for eierstyring, m.a. forankre eierstrategi og Eiermeldinger i kommunestyret.

Kommunerepresentantene uttrykker at de generelt sett opplever at det er god dialog mellom kommunestyre, administrasjon og kontrollutvalg. Noen kommuner har etablert uformelle møteplasser mellom ordfører, administrasjonssjef og kontrollutvalgsleder. Dette virker for å være tiltak som har fungert positivt. En tilbakemelding fra flere av kommunestyrerepresentanter er at revisjons- og tilsynsrapporter burde presenteres på en mer folkelig måte, og uten bruk av kompliserte fagterminologier.

Rapportering på egenkontrollaktiviteter er mest vanlig gjennom tertialrapportering fra administrasjonen. Det varierer i hvilken grad kontrollutvalgets aktiviteter og statlige tilsyn er inkludert i dette. Flere kommuner gir uttrykk for at de ønsker seg bedre system for å sikre god og rettidig informasjon om vedtaksoppfølging.

Forvaltningsrevisjoner ser i varierende grad ut til å ha god læringseffekt. Læringseffekten av statlige tilsyn ser ut til å henge sammen med metodikk og fokus på læring og veiledning hos den enkelte fylkesmannsavdeling. Kommunestyret og administrative ledere er i varierende grad bevisst på å kommunisere positivt rundt kontroll og tilsyn og å bygge en kultur for læring og kontinuerlig forbering.

Hvordan styrke egenkontrollen?

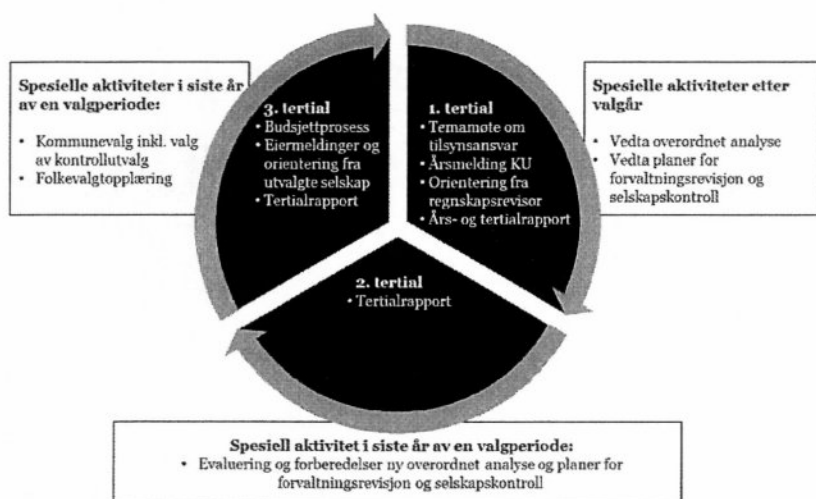
Vår overordnede tilråding til kommunestyrene er å utarbeide et «årshjul» med aktiviteter som bør følges opp via tilsynsrollen gjennom hele valgperioden, se figuren under. Ordfører og kontrollutvalgsleder bør ta et spesifikt ansvar for at sakene settes på dagsorden i kommunestyret gjennom valgperioden.

Som en del av denne tilrådingen anbefaler vi at man i forbindelse med utredning om ny kommunelov gjør en begrepsavklaring i loven vedrørende innholdet i kommunestyrets tilsynsansvar – både det som går på å føre tilsyn med egenkontrollen (administrasjonen og kontrollutvalget), og det som går på å følge opp aktiviteter etter statlig tilsyn. I ny kommunelov bør man preisere kommunestyrets ansvar og plikter på dette område.

KS har utformet «Anbefalinger om eierskap, ledelse og kontroll av kommunalt/fylkeskommunalt eide selskaper og foretak». Vi tilrår at kommuner som ikke har satt eierstyring tilstrekkelig på dagsorden starter med å sette seg inn i og følge opp disse anbefalingene.

Vi slutter oss til NIBR sine anbefalinger om at det bør utredes hvorvidt forankring av eierskapspolitikken i kommuneplanens samfunnsdel kan være et nyttig grep for å sikre at den blir gjenstand for en bred og helhetlig politisk prosess og behandling. Vi støtter også ideen om at det kan være nyttig å innføre regler om kommuners eierstyring, for eksempel i form av et lovkrav til Eiermelding.

Vi foreslår videre at Kommunelovutvalget sier noe konkret om at det statlige tilsynet via fylkesmannen skal koordinere sin aktivitet med egenkontrollen i kommunene – det vil si både interkontrollaktiviteter i administrasjonen og aktiviteter utført via kontrollutvalget.

Når det gjelder tilsynsrollen til kommunestyret vil vi spesielt fremheve følgende:

- Kommunestyret bør ta aktivt grep og være tydelige premissgivere for kontrollutvalget og administrasjonen. De bør sørge for løpende opplæring innen tema kontroll og tilsyn i styreperioden, ikke kun i folkevalgtopplæringen
- Kommunestyret bør evaluere sekretariats- og revisjonsordningene med tanke på om samarbeidspartnerne tilfredsstillende nødvendige kompetansekrav
- Kommunestyret bør sørge for en mer helhetlig risikostyring koblet mot prioriterte mål i kommunen
- Kommunestyret bør mer systematisk følge opp hvilke kontroll- og tilsynsaktiviteter som foregår gjennom samarbeid med administrasjon og kontrollutvalg
- Kommunestyret bør påse at KS' anbefalinger om eierskap, ledelse og kontroll av kommunalt eide selskaper følges opp. Fokus bør være på utarbeidelse av eierstrategier og eiermeldinger
- Kommunestyre, administrasjon og kontrollutvalg bør sammen sørge for å skape gode kommunikasjonsarenaer der tema tilsyn og kontroll kan diskuteres mer i dybden. De bør vurdere å sette av mer tid til behandling av kontroll- og tilsynssaker i kommunestyremøtene

Hvordan bruke resultater fra egenkontroll og statlig tilsyn til læring og kontinuerlig forbedring?

Vi har følgende anbefalinger til hvordan man i større grad kan lykkes med å bruke resultater fra egenkontroll og statlig tilsyn til læring og kontinuerlig forbedring:

- Kommunestyret bør sørge for at man bruker revisjonsmiljø som har relevant erfaring, kompetanse og pedagogiske evner i i forbindelse med forvaltningsrevisjoner og selskapskontroller
- Kommunestyret bør være en pådriver for en lærende og endringsvillig organisasjonskultur, og legge til rette for kunnskapsdeling i og mellom kommuner
- Kommunestyret bør utfordre revisjons- og tilsynsmiljø på å styrke den læringsbaserte tilnærmingen, og følge opp, rapportere og evaluere resultat av forbedringsarbeid mer systematisk

Hvordan kan en styrket egenkontroll i praksis redusere statlig tilsyn?

Våre tilrådinger til hvordan man i praksis kan redusere det statlige tilsynet forutsetter at kommunene først har etablert en betryggende egenkontroll. Vi har følgende anbefalinger på dette område:

- Myndighetene bør sørge for å etablere forhåndsdefinerte kriterier for kvalitetsvurdering av kommunal egenkontroll. Kommuner som gjennom et slikt system får «bekreftet» god egenkontroll, bør få redusert omfanget av statlige tilsyn etter gitte forutsetninger
- Det bør legges færre føringer på hvordan fylkesmannsembetet skal utøve sin tilsynsmyndighet¹, slik at fylkesmannsembetet kan tilpasse tilsynet til egenkontroll-nivået i kommunen og bruke mer tid på veiledende dialog. Det bør etableres eller videreutvikles faglige fora som støtter behovet for mer kompetanse på forvaltningsområdet hos kommunalt ansatte.
- Tilsynsmyndigheten ved Fylkesmannen og kommunene bør kommunisere oftere og tydeligere med hverandre for å målrette og koordinere kontroll- og tilsynsaktivitet. Vår undersøkelse har vist at det er variasjoner i hvordan ulike avdelinger hos fylkesmannen oppfattes med tanke på hvordan de opptrer, og i hvilken grad tilsyn oppleves som relevante og lærerike. Fylkesmannen bør utfordres på å implementere beste praksis på tvers av fylker og sektorer.

¹ Les: Omfanget av landsdekkende tilsyn

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Rapport etter tilsyn

Kommunal beredskapsplikt

Nasset kommune

Tilsynsdato: 22.09.2015

Rapportdato: 26.10.2015

Innhold

1	BAKGRUNN OG GJENNOMFØRING	3
1.1	FØREMÅL OG HEIMELSGRUNNLAG	3
1.2	PÅLEGG OM GJENNOMFØRING	3
1.3	TILSYNSTEMA	3
1.4	GRUNNLAGSDOKUMENTASJON	4
2	HOVDINNTRYKK	6
3	RESULTAT FRÅ TILSYNET	7
3.1	AVVIK	7
3.2	MERKNADER	7
4	VIDARE OPPFØLGING	8

1 Bakgrunn og gjennomføring

Tabellen nedanfor oppsummerer nøkkelopplysningar om gjennomføringa og vidare oppfølging. Dei vidare avsnitta gir utfyllande opplysningar om heimelsgrunnlag, grunnlagsdokumentasjon og deltakarar.

Tidspunkt for tilsynet:	02.03.2015 (formøte) 22.09.2015 (tilsyn)
Adressa til kommunen:	Kråkholmvegen 2, 6460 Eidsvåg i Romsdal
Kommunenummer:	1543
Kontaktperson i kommunen:	Anne Grete Klokset
Fylkesmannen sitt tilsynslag:	Ketil Matvik Foldal (tilsynsleiar) Stine Sætre
Tilsynsrapporten er skriven av:	Atle Morsund
Tilsynsrapporten er godkjent av:	Helge Mogstad
Førebels tilsynsrapport sendt:	23.09.2015
Endeleg tilsynsrapport sendt:	26.10.2015
Kommunen sin frist for oppfølgingsplan:	04.12.2015

1.1 Føremål og heimelsgrunnlag

Føremålet med tilsynet er å sjå til om Nesset kommune sitt arbeid med samfunnstryggleik og beredskap er i samsvar med krav fastsett i sivilbeskyttelseslova og forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Tilsynet er gjennomført med heimel i § 29 i sivilbeskyttelseslova og § 10 i forskrift om kommunal beredskapsplikt.

1.2 Pålegg om gjennomføring

I Justis- og beredskapsdepartementet sitt embetsoppdrag til fylkesmennene er det fastsett at fylkesmannen skal føre tilsyn med kommunane sitt arbeid med samfunnstryggleik og beredskap. Tilsyna skal gjennomførast i samsvar med DSB sin tilsynsrettleiar og det skal førast tilsyn med den einskilde kommune minimum kvart fjerde år.

1.3 Tilsystema

I møte mellom DSB og fylkesmennene i mars 2014 presiserte DSB at alle krav i forskrift om kommunal beredskapsplikt skal vurderast under tilsyna i 2014 og 2015.

1.4 Grunnlagsdokumentasjon

Desse dokumenta vart sende frå kommunen til fylkesmannen før tilsynet:

Nr.	Dokument	Datering
1.	Kommuneplan 2012 – 2020 Samfunnsdel og arealdel	29.03.2012
2.	Overordnet beredskap – Plan	Ikkje datert
3.	Kriseledelsen i Nesset – Plan	Ikkje datert
4.	Kommunal atomberedskap – Plan	Ikkje datert
5.	Krisekommunikasjon – Plan	Ikkje datert
6.	Evakuering, forpleining og innkvartering - Plan	Ikkje datert
7.	Smittevernplan for Nesset kommune	00.09.2012
8.	Beredskapsplan ved større ulykker/katastrofer Institusjonene i Nesset	00.08.2015
9.	Norsk Folkehjelp sanitet - Beredskapsplan	09.12.2014
10.	Møte i Kriseledelsen - referat	26.08.2015
11.	Kommunalt beredskapsarbeid – Nesset kommune - logg	18.08.2015

Formøte med Nesset kommune vart gjennomført 02.03.2015. Tilsynsbesøk med opningsmøte, intervju og sluttmøte vart gjennomført 22.09.2015. Kven som deltok går fram av tabellen under.

Deltakarar	Stilling	Formøte	Opningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Rolf Jonas Hurlen	Ordfører	X	X	X	X
Liv Husby	Rådmann	X	X	X	X
Anne Grete Klokset	Beredskapskoordinator	X	X	X	X
Anne-Karin Sjøli	Personalsjef				X
Hildegunn Kvernberg Blø	Enhetsleder servicekontoret				X
Ketil Matvik Foldal	Fylkesberedskapssjef		X	X	X
Stine Sætre	Seniorrådgjevar		X	X	X
Atle Morsund	Rådgjevar	X			

2 Hovudintrykk

Både dokumentgjennomgangen og tilsynsbesøket viser at Nesset kommune er medviten om oppgåver og ansvar for samfunnstryggleik og beredskap. Dei fleste elementa i den kommunale beredskapsplikta er på plass, og arbeidet framstår som gjennomtenkt, systematisk, godt forankra og godt tilpassa lokale behov. Kommunen har ein levande beredskapsorganisasjon som deltek i øvingar og gjennomfører faste møte i kriseleiinga.

Kommunen sitt arbeid med samfunnstryggleik og beredskap er gjennom kommuneplanen sin samfunnsdel godt forankra på strategisk nivå. Overordna beredskapsplan fungerer godt som bindeledd mellom kommuneplanen og operativt planverk, men kunne vore endå tydelegare med omsyn til korleis planverket er bygt opp og kva faste aktivitetar og rutinar beredskapsorganisasjonen skal gjennomføre i løpet av eit år.

Beredskapsplanverket er under gjennomgåande revisjon, og når denne er fullført vil det framstå som gjennomarbeidd og godt tilpassa lokale behov. All beredskapsdokumentasjon er systematisert og samla i Kvalitetslosen.

Den einaste vesentlege mangelen er at ein heilskapleg ROS-analyse ikkje er ferdigstilt. Arbeid med ein overordna ROS-analyse vart påbegynt i 2008, men ikkje fullført. I det påbegynte arbeidet ligg det mange analysar av både enkelthendingar og samanhengar, men fullføringa av arbeidet må sjølvstgt ta omsyn til både endringar i risikobildet og forskriftskrava som har kome til.

3 Resultat frå tilsynet

Tilsynet avdekte eitt avvik. Eitt forhold er kommentert som merknad.

3.1 Avvik

Avvik er definert som manglande oppfølging av krav fastsett i sivilbeskyttelseslova §§ 14 og 15 og/eller i forskrift om kommunal beredskapsplikt.

Avvik nr. 1

Nesset kommune manglar heilskapleg risiko- og sårbarheitsanalyse.

Regelverkstilvising:

Sivilbeskyttelseslova § 14 og forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2.

Utdjupande kommentar:

Den heilskapelege risiko- og sårbarheitsanalysen er den viktigaste berebjelken i den kommunale beredskapsplikta. Arbeidet vart påbegynt i 2008, men ikkje fullført. I det påbegynte arbeidet ligg det mange analysar av både enkelthendingar og samanhengar, men fullføringa av arbeidet må sjølvstøtt ta omsyn til både endringar i risikobildet og forskriftskrava som har kome til.

3.2 Merknader

Merknader er definerte som forhold som ikkje oppfyller definisjonen av avvik, men som fylkesmannen meiner det er grunn til å påpeike for å sikre god oppfølging av beredskapsplikta.

Merknad nr. 1

Fylkesmannen meiner at det er viktig at kommunen raskt fullfører den pågåande revisjonen av kommunen sitt beredskapsplanverk (overordna beredskapsplan, plan for kriseleiing og delplanar). Planverket oppfyller allereie forskriftskrava, men har forbettringspotensial.

Den overordna beredskapsplanen kan gjerast endå tydelegare med omsyn til korleis planverket er bygt opp og kva faste aktivitetar og rutinar beredskapsorganisasjonen skal gjennomføre i løpet av eit år («årshjulfunksjonen»). Det er også viktig at gjeldande planverk vert tydeleg merka med revisjonsstatus og at restane frå det gamle planverket vert tekne bort for godt.

[Pirk start:] Om kommunen verkeleg vil ta steget endå høgare, er det også mogleg å gjere planverket noko meir operativt – tydelegare om konkrete handlingar som skal gjennomførast. I noverande form er stilen meir i den deskriptive/forteljande enden av skalaen. [Pirk slutt.]

4 Vidare oppfølging

Fylkesmannen ber om at kommunen lagar ein plan for når og korleis det avdekte avviket skal følgjast opp. Planen skal sendast til fylkesmannen seinast seks veker etter tilsynsrapporten er motteken.

Med utgangspunkt i kommunen sin plan, vurderer fylkesmannen om tilsynssaka kan avsluttast. Kommunen får tilbakemelding om dette seinast tre veker etter fylkesmannen har motteke kommunen sin oppfølgingsplan.

Dersom kommunen har spørsmål om tilsynsrapporten eller oppfølginga, kan fylkesmannen sin tilsynsleiar kontaktast:

Stine Sætre, stine.sætre@fylkesmannen.no, 71258485 / 95224419

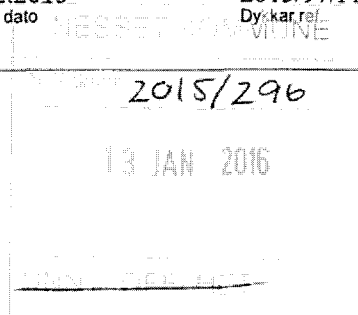
Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Saksbehandlar, innvalstelefon
Rådgjevar Atle Morsund, 71 25 84 84

Vår dato
17.12.2015
Dykkar dato

Vår ref.
2015/97/FMMRATMO/350
Dykkar ref.

Neset kommune
Kråkholmvegen 2
6460 EIDSVÅG I ROMSDAL

Avslutning av tilsyn med kommunal beredskapsplikt

Fylkesmannen i Møre og Romsdal førte i 2015 tilsyn med Neset kommune si oppfølging av den kommunale beredskapsplikta. Tilsynsbesøk vart gjennomført 22.09.2015, og endeleg tilsynsrapport vart sendt til kommunen 26.10.2015.

Under tilsynet vart det avdekt eitt avvik:

1. Neset kommune manglar heilskaplege risiko- og sårbarheitsanalyse.

I samband med oversending av tilsynsrapporten, vart kommunen beden om å utarbeide ein plan for oppfølging (lukking) av avvika.

Plan for oppfølging av avvika framgår av kommunen sitt brev av 04.12.2015. Planen føreset at avviket skal lukkast i innan utgangen av 2016.

Etter fylkesmannen si vurdering er kommunen sin plan føremålstenleg, gjennomførbar og avvika vil verte følgde opp i løpet av rimeleg tid.

Retningslinjene for fylkesmannen sitt tilsyn med kommunal beredskapsplikt legg elles ikkje opp til at det skal førast eksplisitt kontroll med oppfølginga.

Fylkesmannen avsluttar derfor tilsynet med Neset kommune med dette brevet.

Vi ber likevel om å bli orienterte dersom kommunen ikkje klarer å etterleve sin eigen oppfølgingsplan.

Ved spørsmål om tilsynsrapporten eller oppfølginga, kan kommunen kontakte seniorrådgjevar:

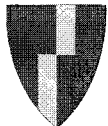
Stine Sætre, stine.saetre@fylkesmannen.no, 71258485 / 95224419.

Med helsing

Helge Mogstad (e.f.)
Direktør

Stine Sætre
Fylkesberedskapssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 03/16	Kontrollutvalget Kommunestyret	29.02.2016

KONTROLLUTVALGET - ÅRSMELDING FOR 2015

Sekretariatets innstilling

Kontrollutvalget vedtar årsmelding for 2015. Saken legges frem for kommunestyret med følgende innstilling:

Kontrollutvalgets årsmelding for 2015 tas til etterretning.

Saksopplysninger

I henhold til lov 25. september 1992 nr 107 om kommuner og fylkeskommuner (koml.) § 76 er det kommunestyret som har det øverste kontroll- og tilsynsansvaret med den kommunale forvaltning.

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontroll- og tilsynsorgan og skal forestår det løpende tilsynet med kommunen og kommunens virksomhet på vegne av kommunestyret, jfr koml. § 77 nr 1.

Utvalget rapporterer sine saker til kommunestyret løpende gjennom året. For å oppsummere foregående års aktivitet og for å gi kommunestyret et innblikk i virksomheten, utarbeider kontrollutvalget likevel sin egen årsmelding som legges frem for kommunestyret.

Det følger av koml. § 77 nr 6 første punktum:

”Kontrollutvalget skal rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget.”

Vedlagt følger:

- Utkast til årsmelding for 2015 for kontrollutvalget i Nesset
- Oversikt over behandlede saker i 2015

VURDERING

Kommunelovens bestemmelser om tilsyn og kontroll gir kommunestyret og kontrollutvalget betydelig ansvar og det er derfor viktig med en dialog mellom kontrollutvalget og kommunestyret.

I tillegg til kontrollutvalgets uttalelser til kommunens årsregnskap, særregnskap for bygge- og investeringsprosjekt, samt oversendelse av avsluttede forvaltningsrevisjonsprosjekt gjennom

egne forvaltningsrevisjonsrapporter, finner en det formålstjenlig å gi en oppsummering av kontrollutvalgets virksomhet i løpet av året gjennom en egen årsmelding.

Årsmeldingen kan bidra til å synliggjøre kontrollutvalgets rolle og øke kunnskapen i kommunestyret om kontrollutvalgets arbeid. Kommunestyret kan likevel komme med innspill og tanker knyttet til kontrollutvalgets virksomhet i tilknytning til behandlingen i kommunestyret.

Kontrollutvalgets sekretariat viser til vedlagte utkast til årsmelding for kontrollutvalget for 2015.

Sveinung Talberg
rådgiver

KONTROLLUTVALGET I NESSET KOMMUNE

ÅRSMELDING FOR 2015

1. INNLEDNING

Etter lov av 25. september 1992 nr 107 om kommuner og fylkeskommuner (koml.) § 77 er kommunen pålagt å ha et kontrollutvalg. Utvalget er kommunestyret sitt kontrollorgan og skal på vegne av kommunestyret, forestå det løpende tilsynet med kommunens forvaltning. Utvalgets uavhengige stilling i forhold til andre folkevalgte organ og administrasjonen er ivaretatt gjennom strenge krav til valgbarhet.

2. UTVALGETS SAMMENSETNING

Kontrollutvalget i kommunen har for perioden 2011 – 2015 hatt følgende sammensetning:

Funksjon	Navn	Parti	Varamedlemmer	Nr	Navn	Parti
Leder	Paul Edvin Nauste *	Ap		1	Irene Glærum	Ap
Nestleder	Lars Myrset	Frp		2	Per Olav Eidsæter	IL
Medlem	Vigdis Fjoseid	Ap		3	Ivar H. Trælvik	Frp

* medlem av kommunestyret.

Etter kommunevalget høsten 2015 ble det valgt nytt kontrollutvalg for perioden 2015 – 2019 som fikk følgende sammensetning:

Funksjon	Navn	Parti	Varamedlemmer	Nr	Navn	Parti
Leder	Ivar Henning Trælvik *	Frp	<u>For Ap, Frp og innb.l.:</u>	1	Egil Arild Svensli	Ap
Nestleder	Jostein Øverås	Sp		2	Lars Myrset	Frp
Medlem	Vigdis Fjoseid	Ap		3	Per Egil Myrvang	Innb.l.
Medlem	Tor Steinar Lien	Ap		4	Audhild Nauste	Ap
Medlem	Marte M. Evensen	H		5	Helen Marit Torvik	Ap
			<u>For Sp, H og Krf:</u>	1	Vigdis Aandalen Bersaas	Krf
				2	Per Sverre Røed	H
				3	Eli Gjermundnes	Krf
				4	Torbjørn Utigard	Sp

* medlem av kommunestyret

I tillegg har ordfører og oppdragsansvarlig revisor møte- og talerett i utvalgets møter.

3. SEKRETARIAT

”Kommunestyret og fylkestinget skal sørge for sekretærbistand til kontrollutvalget.”, jf. Kommuneloven § 77. nr. 10

Kommunene Aukra, Eide, Fræna, Gjemnes, Molde, Nesset, Rauma, Sunndal og Vestnes har fra 2004 hatt samarbeidsavtale om interkommunal sekretærfunksjon for kontrollutvalgene. Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal ble fra 2013 opprettet som et interkommunalt samarbeid (IS) etter kommunelovens § 27 med status som eget rettssubjekt og med eget styre.

Styret er samarbeidets øverste organ og ivaretar arbeidsgiveransvaret for sekretariatets ansatte. Ola Krogstad, Eide kommune var styreleder med Rita Rognskog, Aukra kommune som nestleder, frem til valget i september 2015. I styremøte 14. desember 2015 ble Stig

Holmstrøm, Vestnes kommune valgt til styreleder og Marit Seljeseth Stokke, Molde kommune ble valgt til nestleder for valgperioden 2015-2019.

I 2015 er sekretærfunksjonen for kontrollutvalget ivaretatt av rådgiver Åse Solveig Eriksen.

Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt, jf. § 20 2. ledd, forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner.

4. OPPGAVER VIKRSOMHET I 2015

4.0 Saksbehandling og møteavvikling

Kontrollutvalget har hatt 5 ordinære møter og behandlet i alt 40 protokollerte saker. Av disse er 10 saker oversendt kommunestyret enten som ordinær sak eller som referatsak. I tillegg er det i 2015 behandlet 20 referatsaker og 11 orienteringssaker.

Kontrollutvalgets møteprotokoller legges frem for kommunestyret som referatsak.

Kontrollutvalgets møter holdes for åpne dører, og blir hovedsakelig avholdt på rådhuset.

Kontrollutvalget har på forespørsel og i nødvendig utstrekning fått orienteringer fra administrasjonen og kommunerevisjonen i saker som har vært til behandling i møtene.

Reglement for kontrollutvalget

Reglement for kontrollutvalget er vedtatt av kommunestyret i møte 22.09.2011, k-sak 73/11. Revidert reglement ble behandlet av kommunestyret i møte 18.06.2015, k-sak 15/52.

Representasjon

Utvalgets leder Paul Nauste var Nettet kommunes representant i styret for Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal og har i 2015 deltatt på møter avholdt 23.mars og 8. september. Nettet kommune var ikke representert i sekretariatets styremøte 14. desember.

Utvalgets leder Paul E. Nauste og nestleder Lars Myrset deltok på **NKRFS¹ Kontrollutvalgskonferanse 2015** på Clarion Airport Hotel Gardermoen 4.-5. februar 2015.

Utvalgets leder Paul Nauste deltok på **FKTs² Årsmøte og Fagkonferanse 2015 på Thon Hotel Oslo Airport, Gardermoen 3. – 4. juni 2015.**

4.1 Tilsyn med revisjonen

Utvalget har fått seg forelagt følgende i 2015:

- **Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2. halvår 2014**
- **Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 1. halvår 2015**
- **Revisjonsplan for revisjonsåret 2015**
 - **Revisors vurdering av uavhengighet**

Dokumentene er blitt supplert med muntlig orientering fra oppdragsansvarlig revisor. Videre er revisjonsberetninger blitt forelagt utvalget.

¹ Norges Kommunerevisorforbund

² Forum for Kontroll og Tilsyn

4.2 Uttalelse til regnskapene

Utvalget har behandlet og vurdert årsregnskapet for 2014 for

- **Neset kommune**

og gitt sin uttalelse til dette.

Samtidig har utvalget fått seg forelagt kommunens tertialvise økonomirapporter.

Kontrollutvalget har fått seg forelagt som orienteringssak det årlige skatteregnskapet fra skatteoppkrever sammen med Skattefutens kontrollrapport med skatteoppkreverfunksjonen.

Kvaliteten og presentasjonsformen av regnskapene har vært tilfredsstillende. Det samme kan sies om rådmannens årsmelding og skatteoppkreverens årsrapport.

Kontrollutvalget har i 2015 ikke fått seg forelagt noen sluttregnskap/byggeregnskap til behandling og uttalelse.

4.3 Forvaltningsrevisjonsrapporter

Kontrollutvalgets oppgaver ved forvaltningsrevisjon følger av forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner §§ 10-12.

Det er utarbeidet **Plan for forvaltningsrevisjon 2012 – 2015** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 16.02.2012, sak 05/12 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 29.03.2012 i K sak 37/12.

I kontrollutvalgets møte 08.12.2014 ble det vedtatt å bestille følgende forvaltningsrevisjonsprosjekt:

- **Samhandlingsreformen i Neset kommune**

Prosjektet kommer inn under prioritert område i pkt. 3.2 i Plan for forvaltningsrevisjon 2012 – 2015.

Kontrollutvalget har i 2015 fått seg forelagt og behandlet følgende forvaltningsrevisjonsrapport:

- **Samhandlingsreformen i Neset kommune**

Rapporten ble lagt fram for kontrollutvalget og behandlet i møte 09.12.2015 i sak PS 34/15. Rapporten er oversendt til kommunestyret for endelig behandling i 2016.

Kontrollutvalget har i 2015 behandlet oppfølging av tidligere forvaltningsrevisjonsrapporter:

1. **Interkommunal barneverntjeneste for Neset, Sunndal og Tingvoll kommuner**
2. **Vedlikehold av kommunale bygg i Neset kommune**

Når det gjelder rapport nr. 1 har Neset kommune etablert et tverrfaglig team bestående av representanter fra BUP, PPT, barnevern, helsesøster og psykiatrisk sykepleier.

I tillegg har Neset kommune etablert et barnehageteam som møtes fire ganger pr. år. Her møter alle lederne for barnehagene sammen med representanter fra helsestasjon og barnevern. Ansvar for innkallingen til disse møtene er lagt til helsestasjonen.

Etter revisjonens vurdering kan det se ut som at Sunndal kommune, som vertskommune, er godt i gang med å følge opp anbefalingene i rapporten. Kommunerevisjonen har gjort en

vurdering av de tiltak som er iverksatt i vertskommunen og i forhold til samarbeidskommunene.

Vedrørende rapport nr. 2 har Kommunerevisjonen gjort en vurdering av de tiltak som Nesset kommune har iverksatt og konkludert med at de har registrert at det er utfordringer knyttet til personalsituasjonen i TSU. Kommunerevisjonen anbefaler kontrollutvalget å innhente oppdatert informasjon om dette i 2016.

Etter sekretærens vurdering har ikke Nesset kommune kommet helt i mål med å følge opp revisjonens anbefalinger og registrerer at det gjenstår noe arbeid knyttet til alle åtte anbefalingene i rapporten. Kontrollutvalget bør derfor foreta en ny oppfølging av rapporten om et år.

4.4 Selskapskontroll

Kontrollutvalgets oppgaver ved selskapskontroll følger av forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner kap. 6, §§14-15.

Det er utarbeidet **Plan for selskapskontroll 2012 – 2015** som ble behandlet av kontrollutvalget i møte 16.02.2012, sak 06/12 og senere vedtatt av kommunestyret i møte 29.03.2012 i K sak 38/12.

Gjennomføring av eierskapskontroll forutsetter at kommunen har utarbeidet eierskapsmelding (retningslinjer for forvaltning av kommunens interesser i selskap samt eierstrategier for hvert enkelt selskap). Nesset kommunes *Eierskapsmelding* ble vedtatt av kommunestyret i møte 16.06.2011 i k-sak 66/11.

Kontrollutvalget har heller ikke i 2015 blitt varslet om avholdte representantskapsmøter i interkommunale selskap (IKS) eller generalforsamlinger i kommunalt heleide aksjeselskap (AS).

Kontrollutvalget vedtok den 24.09.2012 i sak 30/12 bestilling av selskapskontroll av Nesset Kraft AS.

Kontrollutvalget har i 2015 fått seg forelagt og behandlet selskapskontroll i følgende selskap:

- **Nesset Kraft AS**

Resultatet av selskapskontrollen ble lagt fram for kontrollutvalget i møte 27. april 2015 i sak 12/15 og behandlet av Nesset kommunestyre 21. mai 2015 i sak 44/15.

4.5 Særlige oppgaver for kontrollutvalget

Kontrollutvalgets særlige oppgaver følger av forskriftens kap7, §§16-17

Valg av revisjonsordning og valg av revisor

Kontrollutvalget har i 2015 behandlet og fullført sak om deltakelse i ny interkommunal revisjonsordning i Møre og Romsdal og bedt kommunestyret om å slutte seg til utredningen om etableringen av en ny interkommunal revisjonsordning i fylket. På bakgrunn av kontrollutvalgets anbefaling vedtok kommunestyret enstemmig i møte 21.05.2015 å inngå som deltaker i Møre og Romsdal Revisjon IKS og at selskapet blir valgt som revisor for kommunen.

Budsjettbehandling

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen.

4.6 Oppfølging av politiske vedtak

Kontrollutvalget har i 2015 fått fremlagt status for politiske vedtak som rapporteres sammen med kommunens økonomiske tertialrapporter.

4.7 Oppfølging av kontrollutvalgets saker

Saker fra kontrollutvalget som ikke er endelig avsluttet pr 31.12.2015 er følgende:

Sak nr / dato	Sakstittel	Vedtak	Merknad
KU sak 12/15 27.04.2015 K sak 44/15 21.05.2015	Selskapskontroll av Nettet Kraft AS	<ol style="list-style-type: none">1. Nettet kommunestyre tar rapporten «Selskapskontroll i Nettet Kraft AS» til etterretning og slutter seg til de anbefalingene som kommer fram i rapportens avsnitt 7 under Samlede vurderinger og anbefalinger.2. Kommunestyret ber rådmann om å sørge for at revisjonens anbefalinger i avsnitt 7 blir fulgt og påse at dette arbeidet gjennomføres.3. Kommunestyret ber kommunerevisjonen om å følge opp rapporten og gi skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget på hvordan rapporten og anbefalingene er fulgt opp innen en periode på 12 – 18 mnd.	Oppfølging av rapporten vil skje i løpet av 2016.
KU sak 34/15 09.12.2015	Forvaltningsrevisjonsrapporten «Samhandlingsreformen i Nettet kommune»	<ol style="list-style-type: none">1. Nettet kommunestyre tar forvaltningsrevisjonsrapporten Samhandlingsreformen i Nettet kommune til etterretning og slutter seg til de anbefalingene som kommer fram i rapportens avsnitt 1 under Samlede vurderinger og anbefalinger.2. Kommunestyret ber rådmann om å sørge for at revisjonens anbefalinger i avsnitt 1 blir fulgt og påse at dette arbeidet gjennomføres.3. Kommunestyret ber kommunerevisjonen om å følge opp rapporten og gi skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget innen en periode på 12 – 18 mnd.	Rapporten er oversendt til kommunestyret for endelig behandling i 2016.
KU sak 39/15 09.12.2015	Oppfølgingsliste	I oppfølgingslisten er følgende saker ikke avsluttet <ul style="list-style-type: none">• Naustområde i Høvik Nettet kommune – manglende oppfølging av vedtak i Nettet formannskap og kommunestyre• Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Vedlikehold av kommunale bygg i Nettet kommune»	Gjenstående saker fra oppfølgingslisten for 2015 blir ført over til oppfølgingsliste for 2016.

4.8 Spesielle undersøkelsesoppgaver

Kontrollutvalget hadde i 2015 ingen saker som refererte seg til uregelmessigheter og/eller misligheter.

4.9 Virksomhetsbesøk

For å bli kjent med den kommunale forvaltningen og for at ansatte i kommunen skal bli bedre kjent med kontrollutvalget, kan kontrollutvalget gjennomføre besøk i en kommunal virksomhet. Gjennomføring av virksomhetsbesøk gir kontrollutvalget et godt innblikk i den kommunale forvaltningen og gir virksomheten mulighet til å bli kjent med kontrollutvalget. Kontrollutvalget har i 2015 fått en orientering om situasjonen i enhet for Teknisk, samfunn og utvikling (TSU) i Nesset kommune. Orienteringen ble gitt i forbindelse med utvalgets møte 09.06.2015. Hensikten med orienteringen var å bli kjent med avdelingens mange oppgaver og utfordringer.

4.10 Sentrale kommunale styringsverktøy

En av kontrollutvalgets oppgaver er å undersøke om kommunen har etablert en betryggende og hensiktsmessig internkontroll.

Rådmannen har et ansvar for å etablere og følge opp at kommunen har et tilfredsstillende internkontrollsystem; dvs. systemer og rutiner for å sikre tilstrekkelig styring, måloppnåelse og regeletterlevelse. Alle vesentlige rutiner bør være skriftlig dokumentert med hensyn til hvordan de fungerer, og hvilken intern kontroll som ligger inne i systemene.

Kommunen har følgende sentrale styringsverktøy:

- ❖ **Økonomireglement for Nesset kommune** (revidert 30.04.03 i K sak 29/03)
- ❖ **Delegasjonsreglement for Nesset kommune** (vedtatt 19.05.05 i K sak 42/05)
- ❖ **Finansreglement for Nesset kommune** (vedtatt 16.06.2011 i K sak 60/11)
- ❖ **Eierskapsmelding for Nesset kommune** (vedtatt 16.06.2011 i K sak 66/11)
- ❖ **Beredskapsplan for kriseledelse i Nesset kommune pr. 31.08.2011**
- ❖ **Investeringsreglement for Nesset kommune – revidering** (vedtatt 02.10.2014 i K sak 74/14)
- ❖ **Reglement for folkevalgte organ og delegering til rådmann og andre** (vedtatt 18.06.2015 i K sak 53/15)
- ❖ **Interkommunalt samarbeid – innkjøp** (vedtatt 17.09.2015 i K sak 71/15)

Reglementene dekker bl.a. områdene budsjettdelegasjon, attestasjon og anvisning, rapporteringsrutiner og delegert beslutningsmyndighet. Finansreglementet regulerer plassering av ledig likviditet, langsiktige finansielle aktiva og forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler.

Beredskapsplanen er en samordna plan for kommunens ledelse og er en samling av strategiske opplysninger om personell, utstyr og tiltak.

4.11 Tilsyn fra andre

I tillegg til kontrollutvalget, utfører eksterne forvaltningsorgan tilsyn med kommunen.

Disse tilsyn kan avdekke avvik eller svakheter i den kommunale organisering og utøving av tjenesteproduksjonen.

En ser det formålstjenlig at kontrollutvalget blir orientert om slikt tilsyn for å kunne løpende følge opp at den samlede tjenesteproduksjonen i kommunen kvalitetssikres og forbedres.

Kontrollutvalget har ikke fått seg framlagt tilsynsrapporter fra andre tilsynsorgan i 2015.

5. SAMMENDRAG

Kontrollutvalget legger vekt på å være en nyttig medspiller i å forbedre kommunens eksterne tjenesteproduksjon og myndighetsutøvelse så vel som de interne forvaltningsfunksjoner, ved å legge opp til en konstruktiv tilnærming ut fra hva som er realistisk å oppnå. Kommunen er avhengig av tillit til disse prosessene hos brukerne, og en aktiv og troverdig tilsyns- og kontrollfunksjon kan medvirke til å bygge opp om denne tilliten.

Kontrollutvalget har i 2015 fortsatt fokus på å styrke kontrollutvalgets stilling i den kommunale forvaltning og overfor innbyggerne i kommunen. Kontrollutvalget har i 2015 behandlet flere saker på bakgrunn av henvendelser fra kommunens innbyggere.

Utvalgets arbeid krever at medlemmene er aktive og setter seg inn i til dels kompliserte saker som kan gjelde hele virksomhetsområdet til kommunen. Skolering av utvalgsmedlemmene vil fortsatt ha prioritet i tiden fremover.

Som kommunestyrets hjelpeorgan i tilsyns- og kontrollspørsmål er kontrollutvalgets virke avhengig av å ha legitimitet i kommunestyret, bl.a. for å få gjennomslagskraft for forbedringsforslag og anbefalinger og dermed kunne bistå i arbeidet for at kommunestyrets målsetninger blir realisert.

Eidsvåg, 29. februar 2016

Kontrollutvalget i Nesset kommune

Ivar Henning Trælvik
leder

Jostein Øverås
nestleder

Vigdis Fjøseid

Tor Steinar Lien

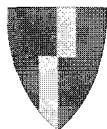
Marte Meisingset Evensen

KONTROLLUTVALGET I NESSET KOMMUNE

BEHANDLEDE SAKER I 2015

Saks nr	Sakstittel	Statuskode
PS 01/15	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 8. DESEMBER 2014	A
PS 02/15	REFERAT OG ORIENTERINGER	A
PS 03/15	KONTROLLUTVALGET - ÅRSMELDING FOR 2014	A*
PS 04/15	REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 2. HALVÅR 2014	A
PS 05/15	MØTEPLAN FOR 2015	A
PS 06/15	DELTADELSE PÅ FORUM FOR KONTROLL OG TILSYN – FKT SIN FAGKONFERANSE OG ÅRSMØTE 2015	A
PS 07/15	OPPFØLGINGSLISTE	A
PS 08/15	EVENTUELT	A
PS 09/15	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 17. MARS 2015	A
PS 10/15	REFERAT OG ORIENTERINGER	A
PS 11/15	NESSET KOMMUNE - ÅRSREGNSKAP FOR 2014	A*
PS 12/15	SELSKAPSKONTROLL AV NESSET KRAFT AS	O*
PS 13/15	NESSET KOMMUNE - VALG AV REVISJONSORDNING	A*
PS 14/15	OPPFØLGINGSLISTE	A
PS 15/15	EVENTUELT	A
PS 16/15	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 27. APRIL 2015	A
PS 17/15	REFERAT OG ORIENTERINGER	A
PS 18/15	NESSET KOMMUNE. ØKONOMIRAPPORT FOR 1.TERTIAL 2015	A
PS 19/15	OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORTEN «INTERKOMMUNAL BARNEVERN TJENESTE FOR NESSET, SUNNDAL OG TINGVOLL KOMMUNER»	A
PS 20/15	FORVALTNINGSREVISJONSPROSJEKT «SAMHANDLINGSREFORMEN I NESSET KOMMUNE». GJENNOMGANG AV PROSJEKTPLAN.	A
PS 21/15	REGLEMENT FOR KONTROLLUTVALGET I NESSET. REVIDERING	A*
PS 22/15	OPPFØLGINGSLISTE	A
PS 23/15	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 9. JUNI 2015	A
PS 24/15	REFERAT OG ORIENTERINGER	A
PS 25/15	FORSLAG TIL BUDSJETT FOR 2016 FOR KONTROLL OG TILSYN	A*
PS 26/15	REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 1. HALVÅR 2015	A
PS 27/15	REVISJONSPLAN FOR REVISJONSÅRET 2015	O
PS 28/15	KONTROLLUTVALGETS RAPPORT TIL KOMMUNESTYRET OM UTVALGETS VIRKSOMHET I VALGPERIODEN 2011-2015	A*
PS 29/15	OPPFØLGINGSLISTE	A
PS 30/15	EVENTUELT	A
PS 31/15	GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 30. SEPTEMBER 2015	A
PS 32/15	REFERAT OG ORIENTERINGER	A
PS 33/15	NESSET KOMMUNE. ØKONOMIRAPPORT FOR 2.TERTIAL 2015	A
PS 34/15	FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORTEN «SAMHANDLINGSREFORMEN I NESSET KOMMUNE»	O*
PS 35/15	OPPFØLGING AV FORVALTNINGSREVISJONSRAPPORTEN «VEDLIKEHOLD AV KOMMUNALE BYGG I NESSET KOMMUNE»	O
PS 36/15	UTARBEIDELSE AV PLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON 2016-2019. BESTILLING	B
PS 37/15	UTARBEIDELSE AV PLAN FOR SELSKAPSKONTROLL 2016-2019. BESTILLING	B
PS 38/15	NKRF's KONTROLLUTVALGSKONFERANSE I 2016. DELTADELSE	A
PS 39/15	OPPFØLGINGSLISTE	O
PS 40/15	EVENTUELT	A

Kode	Forklaring
A	Saken er avsluttet
B	under behandling
O	Til videre oppfølging
U	Saken går ut
*	Saken til behandling i kommunestyret

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 04/16	Kontrollutvalget	29.02.2016

REVISJONENS RAPPORT TIL KONTROLLUTVALGET FOR 2. HALVÅR 2015

Sekretariatets innstilling

Kontrollutvalget tar revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2. halvår 2015 til orientering.

Saksopplysninger

Kommunelovens § 77 nr. 4 og Forskriftene for kontrollutvalg § 6 og § 9 omhandler kontrollutvalgets tilsynsansvar overfor revisjonen.

I henhold til kommunelovens § 77, nr. 4 skal kontrollutvalget påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at det foregår i samsvar med de bestemmelser som følger av lov og forskrift. Dette kan bl.a. skje ved at revisor rapporterer om sitt arbeid til kontrollutvalget.

Vedlagt saken følger:

- Revisjonsrapport 2. halvår 2015

VURDERING

I revisjonsplanen er det lagt opp til en rapportering til kontrollutvalget to ganger pr. år på det arbeidet som er utført. Grunnlaget for rapporteringen er revisjonsplan for revisjonsåret 2015, behandlet i kontrollutvalgets møte 30. september 2015, sak 27/15.

Rapporten henviser til prioriterte oppgaver utarbeidet i planen for 2015 på revisjonens følgende 3 hovedoppgaver samt misligheter og revisjonsenheten:

- Regnskapsrevisjon
- Forvaltningsrevisjon
- Selskapskontroll
- Misligheter
- Revisjonsenheten

Regnskapsrevisjon

Revisjonsrapporten peker på enkelte punkt innenfor lønnsområdet, likvidområdet og andre områder.

Revisjonsrapporten viser til at det er gjennomført etterprøving av rutiner og internkontroll, analyse av perioderapporter og utplukk av bilag. De funn som er gjort fremgår av rapporten.

Revisjonsrapporten for 2.halvår 2015 viser til at kvaliteten på regnskapsføringen i Nesset kommune er tilfredsstillende. Merknader fra revisor til regnskapsføringen har blitt fortløpende rapportert og rettet av økonomiavdelingen. Revisjonen er utført i henhold til plan.

Forvaltningsrevisjon

Det er utarbeidet ny Plan for forvaltningsrevisjon for 2012 – 2015 som ble vedtatt av kommunestyret i Nesset 29.03.2012. Kontrollutvalget bestilte i sak PS 36/15 den 9.12.15 plan for forvaltningsrevisjon 2016-2019. Dette arbeidet vil ha prioritet første del av 2016 og vil etter planen legges fram som sak for kontrollutvalget sitt møte 13.6.2016

Kontrollutvalget bestilte i sak PS 31/14 den 8.12.2014 forvaltningsrevisjonsprosjektet «Samhandlingsreformen i Nesset kommune». Rapporten ble behandlet i kontrollutvalget sak PS 34/15 den 9.12.2015 og i kommunestyret sak PS 15/16 den 18.2.2016.

Forvaltningsrevisjonsrapporten «Vedlikehold av kommunale bygg» ble behandlet i kontrollutvalget 9.12.2013 og i kommunestyret 6.2.2014. Revisjonen foretok oppfølging på dette prosjektet og kontrollutvalget behandlet oppfølgingen i PS 35/15 den 9.12.15 og ba der revisjonen foreta ny oppfølging av kommunens arbeid med revisjonens anbefalinger og rapportere tilbake til kontrollutvalget i løpet av høsten 2016.

Forvaltningsrevisjonen er utført i henhold til plan.

Selskapskontroll

Plan for selskapskontroll for 2012 - 2015 er utarbeidet og ble godkjent av kommunestyret i Nesset 29.03.2012, sak 38/12. Kontrollutvalget bestilte i sak PS 37/15 den 9.12.2015 plan for selskapskontroll 2016-2019. Dette arbeidet vil ha prioritet første del av 2016 og vil etter planen legges fram som sak for kontrollutvalget sitt møte 13.6.2016.

Kontrollutvalget bestilte i møte 24.09.2012 selskapskontroll av Nesset Kraft AS. Rapporten ble behandlet i kontrollutvalget i PS 12/15 den 27.04.2015. Oppfølging av dette prosjektet skal etter planen legges frem som sak i kontrollutvalget den 13.6.2016.

Revisjonen er utført i henhold til plan.

Misligheter

Revisjonen skal undersøke forhold som gjelder påstand om misligheter og rapportere dette til kontrollutvalget. Det har ikke vært oppdaget misligheter i denne perioden.

Revisjonsheten

Etablering av Møre og Romsdal Revisjon IKS er utsatt da Kristiansund kommune ikke har behandlet saken så langt. Etter planen skal bystyret i Kristiansund behandle dette som ekstrasak i møte 18.02.2016. Planlagt oppstart av selskapet er satt til 01.07.2016. Men samlokalisering mellom kommunerevisjonsdistrikt 2 og fylkesrevisjonen vil skje så snart avtaler og datatilgang er på plass uavhengig av prosessen med etablering av nytt selskap. En stilling har stått vakant et halvt år i påvente av etablering av det nye selskapet.

Distriktsrevisor har meddelt styret at han ønsker å gå av med pensjon 01.07.2016. Styret har gitt fullmakt til administrasjonen å starte en ansettelsesprosess hvis etablering av nytt revisjonsselskap drar ut i tid.

Hovedkonklusjonen er at revisjonsenheten drives i henhold til planene, men det er en krevende situasjon med redusert bemanning og usikkerhet knyttet til etablering av nytt revisjonsselskap bestående av fylkesrevisjonen og kommunerevisjonene på nordmøre og romsdal.

På dette grunnlag legges saken fram for kontrollutvalget med ovennevnte forslag til vedtak.

Sveinung talberg
rådgiver

Kommunerevisjonsdistrikt 2

Møre og Romsdal

Telefon: 71 11 14 51 - direkte
Telefon: 71 11 10 00 - hovedkontor
Telefaks: 71 11 10 28
E-post: sigmund.harneshaug@molde.kommune.no
Organisasjonsnr.: 976 663 268

Til kontrollutvalget i Nesset kommune

Deres referanse:

Vår referanse:
Sigmund Harneshaug

Arkivkode:
R 2

Sted/dato
Molde, 22. februar 2016

Revisjonsrapport 2. halvår 2015 – Nesset kommune

Revisjonen rapporterer til kontrollutvalget i juni og desember. Utvalget orienteres på et overordnet nivå om resultatet og status av utført revisjon. Det rapporteres i forhold til vedtatte planer for regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll, misligheter og revisjonsenheten. I tillegg til planene vises det til rammene for revisjonen som ligger i engasjementsbrevet og uavhengighetserklæring.

Det vil i møtet i kontrollutvalget 29. februar 2016 bli supplert muntlig i forhold til punktene nedenfor.

Regnskapsrevisjon

Planleggingen av revisjonen av regnskapet for 2015 er gjennomført og lagt fram for kontrollutvalget til orientering i møte 30. september 2015 (sak 27/15).

Videre revisjonshandlinger som test av systemer, analyser og test av detaljer i regnskapet er gjennomført ved etterprøving av rutiner og internkontroll, analyse av perioderapporter, stikkprøver av bilag for nærmere kontroll, samt kontroll av diverse sammenhenger i regnskapet. De punktene som er spesielt nevnt i revisjonsplanen er i hovedsak gjennomført, men hovedfokus for revisjonen om høsten er likevel etterprøving av rutiner og internkontroll. Enkelte forhold som revisjonen gjennom sitt arbeid har blitt oppmerksom på er kommentert nedenfor.

Kommunen benytter egen elektronisk mappe for avstemming i løpet av året og av årsregnskapet. Vi foretar kontroll av det som ligger i datasystemet av avstemminger. Denne rutinen fungerer bra. Revisor har full tilgang til alle systemer i kommunen.

Lønnsområdet:

Lønnssystemet produserer data for betaling av skattetrekk og arbeidsgiveravgift. Det er faste rutiner for avstemming av bokført skyldig skattetrekk og arbeidsgiveravgift mot terminoppgaver. I tillegg foretas avstemminger for hele året ved årsavslutningen. Tilsvarende gjelder for krav og refusjoner av sykepenger/fødselspenger fra NAV.

Vi har på stikkprøvebasis kontrollert og konstatert at:

Rutinene for attestasjon og anvisning av variable lønnsbilag fungerer tilfredsstillende.

Det sentrale lønnsoppgjøret (HTA kap. 4) er gjennomført i henhold til bestemmelsene.

Lokal lønnsfastsetting (HTA kap. 3 og 5) er gjennomført i samsvar med protokoller fra lønnsforhandlingene.

Inn- og utmelding av pensjonskassene er kontrollert ved å foreta en totalavstemming mot eget system og mot pensjonskassene (KLP, STP). Alle var korrekt innmeldt.

Av utestående refusjonskrav sykepenger på 1,2 mill kroner per oktober var kun to krav fra 2014. Her var det klager. Kommunen har en god innfordring i forhold til NAV.

Alle krav blir fulgt opp løpende.

Det ble konstatert noen mindre avvik på arbeidsgiveravgift og skattetrekk. Disse har blitt rettet.

Likvidområdet:

Avstemming av bankkonti blir gjort månedlig. Rutinene fungerer slik som forutsatt.

Vi har skrevet til alle kommunene og bedt om en oversikt over eventuelle bankkonti som ikke er med i regnskapet. Dette kan for eksempel gjelde gaver som er gitt til skolen og satt på egen bankkonto. I tillegg ønsker vi en oversikt over midler som disponeres på vegne av foreldrene (FAU). Formålet er å sikre at alle inntekter og bankkonti er med i regnskapet, og videre forebygge misligheter.

Innkjøpsområdet:

Kommunen sin internkontroll baserer seg på at attestasjon og anvisning fungerer tilfredsstillende. De som er autorisert for å attestere og anvise er registrert i regnskapssystemet og gitt en elektronisk signatur. Ingen fakturaer blir bokført uten at den er signert av rette vedkommende.

Ingen debetsaldoer på leverandørreskontro.

Vår kontroll med innkjøpsområdet er i hovedsak gjennomført i forbindelse med revisjon av momskompensasjonsoppgjørene. I tillegg har vi gjennomført kontroller i forhold til om anskaffelser er gjort i henhold til lov og regelverk.

Investeringer:

Den nye veilederen for budsjettering og regnskapsføring av investeringer er fullt implementert.

Kontroll mot anskaffelsesreglene blir gjort ved gjennomgang av byggeregnskaper dvs. større investeringer. Det er foretatt en egen gjennomgang av eiendomstjenesten og praktisering av anskaffelsesreglene.

Det har blitt sett nærmere på om driftsutgifter blir bokført i investeringsregnskapet. Her ble det stilt spørsmål til ett investeringsprosjekt om ikke utgiften skulle vært bokført i drift. Rutinen virker bra.

Kontroll og godkjenning av momskompensasjonsoppgaver utføres annenhver måned. Påpekte feil har blitt rettet før oppgaven har blitt godkjent. I forhold til innsendt krav er de beløpene som blir rettet lave.

Det er ikke skrevet nummerert brev til kontrollutvalget i perioden.

Kapasitet og kompetanse på regnskapsavdelingen virker å være tilfredsstillende.

Det er avklart med økonomisjef dato og prosessen for avleggelse av årsrapport 2015. Avleggelse av regnskapet blir pga arbeidspress forsinket i år i forhold til tidligere år.

Revisjonen er i rute med gjennomføringen av de prioriteringer vi har gjort for regnskapsrevisjon.

- ✓ Konklusjon: Kvaliteten på regnskapsføringen i Nesset kommune er tilfredsstillende. De merknader revisjonen har hatt til regnskapsføringen har blitt fortløpende rapportert og blitt rettet av økonomiavdelingen. Revisjonen er utført i henhold til plan.

Forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalget bestilte i møte 8.12.2014 (sak 31/14) forvaltningsrevisjonsprosjekt om «Samhandlingsreformen». Prosjektplan ble vedtatt av kontrollutvalget i møte 9. juni 2015. Rapporten ble behandlet på møte i kontrollutvalget 9.12.2015.

Forvaltningsrevisjonsrapport om «Vedlikehold av kommunale bygg» ble behandlet av kontrollutvalget 9.12.2013 og av kommunestyret 6.2.2014. Kommunerevisjonen skal iht oppdrag vurdere hvorledes de anbefalinger som kommunestyret har vedtatt er fulgt opp. Kommunerevisjonen hadde til møte i kontrollutvalget 9.12.2015 innhentet informasjon om hvordan Nesset kommune hadde fulgt opp anbefalingene. Utvalget tok informasjon til etterretning og anmodet revisjonen om å foreta en ny oppfølging av kommunens videre arbeid med revisjonens anbefalinger og rapportere tilbake til kontrollutvalget i løpet av høsten 2016.

Kontrollutvalget bestilte høsten 2015 plan for forvaltningsrevisjon. Kommunerevisjonen startet høsten 2015 arbeidet med overordna analyse og plan for forvaltningsrevisjon for de 9 kommunene i Kommunerevisjonsdistrikt 2. Dette arbeidet vil ha prioritet første del av 2016.

- ✓ Konklusjon: Revisjonen er utført i henhold til plan

Selskapskontroll

Kontrollutvalget bestilt plan for selskapskontroll høsten 2015.

- ✓ Konklusjon: Revisjonen er utført i henhold til plan.

Misligheter

Revisjonen skal undersøke forhold som gjelder påstand om misligheter og rapportert dette til kontrollutvalget.

- ✓ Konklusjon: Det har ikke vært oppdaget misligheter i denne perioden.

Revisjonsenheten

Etableringen av Møre og Romsdal Revisjon IKS med planlagt stiftelsesmøte 17. november i fjor ble utsatt til på nyåret, og med oppstart av selskapet fra 1. juli 2016. Kristiansund kommune har ikke behandlet saken så langt, mens Surnadal kommune skal behandle den på nytt.

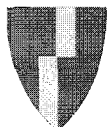
Surnadal kommunestyre vedtok i møte 10. desember 2015 følgende som belyser situasjonen på Nordmøre:

«Kommunestyret ser positivt på det framlagte budsjettforslaget frå styringsgruppa. Surnadal kommune er og positive til at det vert utsett oppstart på det nye selskapet, slik at ein får avklara dei siste utfordringane kommunestyret peika på i sitt forrige møte. Ein ber difor styringsgruppa komme attende med ei avklaring av intensjonane bak formuleringar i selskapsavtalen ang. eierandeler, ansvarsforhold og fleirtallsprinsipper jfr. Saksutredningen i sak 71/15. Når denne er motteke vert Kontrollutvalet anmoda om å innstille på val av revisjonsordning fom. 01.07.2016 og at Kommunestyret får saka attende til endeleg handsaming».

Samlokalisering av ansatte i fylkesrevisjonen og ansatt hos oss vil skje så snart avtaler og datatilgang er på plass.

En stilling som regnskapsrevisor har stått vakant i et halvt år i påvente av etableringen av det nye revisjonsselskapet. Distriktsrevisor har gitt beskjed til styret at han ønsker å gå av med pensjon fra 1. juli 2016. Det innebærer at to av seks stillinger skal erstattes i nær framtid. Enten ved nyansettelser eller som ledd i en fusjon. Styret drøftet dette i styremøte 18. desember og har gitt administrasjonen fullmakt til å starte en ansettelsesprosess hvis prosessen med sammenslåing drar ut i tid.

- ✓ Konklusjon: Revisjonsenheten drives i henhold til planene som er lagt for virksomheten. Det er en krevende situasjon med redusert bemanning og usikkerheten knytta til sammenslåing av fylkesrevisjonen og revisjonsselskapene på Nordmøre og i Romsdal.

NESSET KOMMUNE
Kontrollutvalget

Saksmappe: 2016-1543/01
Arkiv: 033
Saksbehandler: Sveinung Talberg
Dato: 22.02.2016

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 05/16	Kontrollutvalget	29.02.2016

MØTEPLAN FOR 2016

Sekretariatets innstilling

Følgende møteplan for 2015 godkjennes:

Uke	Dato	Møte nr	Saker til behandling
9	29.02.	1/16	<ul style="list-style-type: none">▪ Kontrollutvalgets årsmelding for 2015▪ Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 2. halvår 2015▪ Møteplan for 2016
17	28.04.	2/16	<ul style="list-style-type: none">▪ Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet 2015 for<ul style="list-style-type: none">• Neset kommune▪ Revisjonsberetning▪ Virksomhetsbesøk / alt. orientering fra enhetsleder?
24	13.06.	3/16	<ul style="list-style-type: none">▪ Økonomirapport 1. tertial 2016▪ Overordna plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2016-2019▪ Oppfølging av selskapskontroll i Neset Kraft AS
40	04.10.	4/16	<ul style="list-style-type: none">▪ Revisjonens rapport til kontrollutvalget for 1. halvår 2016▪ Revisjonsplan for revisjonsåret 2016▪ Budsjett for 2017 for kontroll og tilsyn▪ Bestilling av nytt forvaltningsrevisjonsprosjekt?▪ Oppfølging av forvaltningsrevisjonsprosjekt
48	29.11.	5/16	<ul style="list-style-type: none">▪ Økonomirapport 2. tertial 2016

Kontrollutvalgets leder i samråd med sekretariatet gis fullmakt til å foreta endringer av møtedatoer dersom det blir nødvendig.

Saksopplysninger

I henhold til avtalen om interkommunal sekretærfunksjon for kontrollutvalgene er det ikke fastsatt en fordeling på antall møter for kontrollutvalgene.

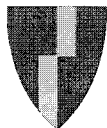
Ut i fra forventet saksmengde ser en det formålstjenlig at det planlegges 5 møter i 2016. Dersom det skulle oppstå situasjoner som tilsier at det allikevel vil være behov for flere møter i løpet av året, vil det bli vurdert i det enkelte tilfelle.

Forslag til møteplan er koordinert med de øvrige kontrollutvalg for å unngå møtekollisjoner, samt Nettet kommunes møteplan for politiske møter i 2016.

Møtet for behandling av årsregnskapet til Nettet kommune for 2015, er tilpasset behandlingen i formannskapet og kommunestyret.

Oversikt over saker som skal behandles er veiledende og kan endres underveis gjennom året.

Sveinung Talberg
rådgiver

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 06/16	Kontrollutvalget	29.02.2016

OPPFØLGINGSLISTE

Sekretariatets innstilling

Følgende saker føres opp på oppfølgingslisten:.....

Saksopplysninger

Intensjonen med oppfølgingslisten er å ha et oppsett av saker og problemstillinger som medlemmene ønsker nærmere utredet eller orientering om.

En slik oppfølgingsliste kan være et nyttig redskap for kontrollutvalget for å holde rede på status for saker man ønsker å følge opp, eventuelt å ha til observasjon.

Listen kan fungere som et nyttig planleggingsredskap for aktiviteter som kontrollutvalget ønsker å gjennomføre når forholdene ligger til rette, eksempelvis befaringer.

Kontrollutvalget vedtar selv endringer i listen. Dette innebærer endring i status for den enkelte sak, det vil si følgende alternativ:

- Som nytt punkt
- Endringer i punkt (grunnet orienteringer gitt eller saken behandlet som egen ordinær sak i møte)
- Punktet går ut (saken anses for avsluttet fra kontrollutvalgets side)

Vedlagt følger:

- Ajourført oppfølgingsliste pr. 22.02.2016.

VURDERING

Av saker som kontrollutvalget har hatt oppe og som det er formålstjenlig blir satt opp på oppfølgingslisten for videre oppfølging av status i saken, er blant annet følgende:

Naustområde i Høvik Nesset kommune - manglende oppfølging av vedtak i Nesset formannskap og kommunestyre

Kontrollutvalget mottok kopi av et brev til Nesset kommune, datert 6. juli 2012 fra grunneiere/nausteiere i Høvik. Rådmann redegjorde i møte 24.09.2012 for det som var skjedd i saken. Nausteierne som har klaget på manglende oppfølging fra kommunen sin side skulle få skriftlig svar fra Nesset kommune. Saken ble tatt opp igjen i møte 09.12.13 da kontrollutvalget igjen var blitt kontaktet av nausteierne fordi forholdene i Høvik naustområde fremdeles ikke var tilfredsstillende. Kontrollutvalget har fulgt opp og vært løpende orientert fra rådmann i

2014, siste gang i møte 08.12.2014. Det er sendt varsel til eier av naustområdet med pålegg om å fjerne den ulovlige moloen og det midlertidige deponiet. Eier blir også pålagt å tilbakeføre arealet slik det var før moloen ble bygd og steinfyllingen etablert. Frist for å utføre dette er satt til 1. april 2015. Kontrollutvalget ønsker å følge denne saken videre. 17.03.15: Kommunens administrasjon har sendt et nytt brev til eier av området og varslet om tvangsmulkt dersom frist for opprydding av området, som var satt til 1. april 2015, ikke overholdes.

27.04.15: Ass. rådmann orienterte. Eieren av området ønsker et møte med kommunen vedr. kravet om tvangsmulkt. Kontrollutvalget ønsker en ny orientering i neste møte.

09.06.15: Rådmann orienterte. Det har vært et møte med eier. Eier skulle legge fram en framdriftsplan i arbeidet med å rydde området. Entreprenøren som eier har leid inn skal legge fram en plan for dette arbeidet. Kontrollutvalget ønsker en ny orientering i neste møte.

30.09.15: Ass. rådmann orienterte. Det har ikke skjedd noe på området siden siste statusrapportering i juni i år. Entreprenøren som skulle leies inn for å gjøre arbeidet har sammen med eier av området vært på befaring, men eier har ikke gjort noen avtale med entreprenøren om opprydding. Kommunen har derfor skrevet et nytt brev, datert 29.09.2015 med nytt pålegg om tvangsmulkt med frist til 01.11.2015 til å etterkomme pålegget.

Kontrollutvalget ønsker å følge saken videre og vil ha en ny orientering i neste møte.

09.12.15: Rådmann orienterte. Kommunen har ikke fått svar på brev av 29.09.2015 med nytt pålegg om tvangsmulkt med frist til 01.11.2015 til å etterkomme kravet. Kommunen har sendt ut første krav om tvangsmulkt med betalingsfrist 15.12.2015. **Kontrollutvalget stilte spørsmål til gyldigheten av kommunestyrets vedtak med pålegg om opprydding av området og ba rådmann undersøke dette til neste møte. Kontrollutvalget ønsker å følge saken videre og vil ha en ny orientering i sitt første møte i 2016.**

Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Vedlikehold av kommunale bygg i Nesset kommune»

Rapporten ble behandlet av kontrollutvalget i møte 09.12.2013 i sak 13/13 i sak PS 29/13. Saken ble oversendt til kommunestyret som behandlet den i møte 06.02.2014 i k-sak 11/2014. Oppfølging av rapporten har vært gjennomført høsten 2015 og oppfølgingssaken ble lagt fram for kontrollutvalget i møte 09.12.2015 i sak PS 35/15. Da det gjenstår en del arbeid for å komme i mål med anbefalingene i rapporten, ønsker kontrollutvalget en ny oppfølging av kommunens arbeid.

09.12.15: Kontrollutvalget ber revisjonen om å foreta en ny oppfølging av kommunens videre arbeid med revisjonens anbefalinger og rapportere tilbake til kontrollutvalget i løpet av høsten 2016.

Sveinung Talberg
Rådgiver

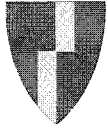
**KONTROLLUTVALGET I
NESSET KOMMUNE**

SAKSOPPFØLGING

(ajourført pr. 22.02.2016)

Saker som er tatt opp:	Dato:	Ansvar:	Merknad:	Status:
Naustområde i Høvik Nesset kommune - manglende oppfølging av vedtak i Nesset formannskap og kommunestyre	09.12.13	Sekr/adm	<p>Kontrollutvalget mottok kopi av et brev til Nesset kommune, datert 6. juli 2012 fra grunneiere/nausteiere i Høvik. Rådmann redegjorde i møte 24.09.2012 for det som var skjedd i saken. Høvik Fiskeanlegg var da solgt og ny eier hadde startet med opprydning i området. Nausteierne som har klaget på manglende oppfølging fra kommunen sin side skulle få skriftlig svar fra Nesset kommune. Kontrollutvalget tok saken til orientering og fant ikke grunnlag for å forfølge saken videre på daværende tidspunkt.</p> <p>Saken ble tatt opp igjen i møte 09.12.13 da kontrollutvalget igjen var blitt kontaktet av nausteierne fordi forholdene i Høvik naustområde fremdeles ikke var tilfredsstillende.</p>	<p>09.12.13: Rådmann orienterte. Det har vært løpende kontakt mellom rådmann og nåværende eier av Høvik Fiskeanlegg i løpet av høsten. Det arbeides med en helhetlig plan for området. Eier av området og hans representanter skal ha et møte med representanter fra nausteierlaget, i desember 2013 hvor også en repr. fra kommunen skal være tilstede. Kontrollutvalget ønsker å følge denne saken videre.</p> <p>12.02.14: Rådmann orienterte om den kontakten som har vært med prosjektleder J. Reistad og den informasjonen kommunen har fått. Det foreligger et vedtak i Nesset kommunestyre om at kommunen skal besørge opprydning av området på eiers regning dersom eier ikke gjør det. Siden dette forholdet ikke er ordnet opp i, ønsker kontrollutvalget å følge denne saken videre.</p> <p>23.06.14: Rådmann orienterte. Saken er ennå ikke avsluttet. Eier av området har sendt ut nabovarsel. Rådmann avventer ny orientering fra prosjektleder J. Reistad.</p> <p>03.11.14: Rådmann orienterte. Saken er ennå ikke avsluttet. Rådmann har hatt et nytt møte med prosjektleder J. Reistad. Reistad har avsluttet sitt engasjement som prosjektleder for utbygging av området i Høvika. Nesset kommune vil tilskrive eieren av området - Skarshaug Invest og nok en gang minne om kravet om opprydning på området. Rådmann vurderer å legge frem sak for politikerne for avklaring av kommunens ansvar. Det ble også stilt spørsmål om avklaring av eierforholdet for området.</p> <p>08.12.14: Rådmann orienterte. Eierforholdet for området er avklart og det er Skarshaug Invest AS som står registrert som eier. Nesset kommune har sendt et varsel til eier av naustområdet med pålegg om å fjerne den ulovlig bygde moloen og det midlertidige deponiet, samt tilbakeføre arealet slik det var før moloen var bygd og steinfyllingen etablert. Frist for å utføre dette arbeidet er satt til 1. april 2015. Overskridelse av fristen vil medføre tvangsmulkt for eier. Kontrollutvalget følger saken videre.</p> <p>17.03.15: Kommunens administrasjon har sendt et nytt brev til eier av området og varslet om tvangsmulkt dersom frist for opprydding av området, som var satt til 1. april</p>

				<p>2015, ikke overholdes.</p> <p>27.04.15: Ass. rådmann orienterte. Eierne av området ønsker et møte med kommunen vedr. kravet om tvangsmulkt. Kontrollutvalget ønsker en ny orientering i neste møte.</p> <p>09.06.15: Rådmann orienterte. Det har vært et møte med eier. Eierne skulle legge fram en framdriftsplan i arbeidet med å rydde området. Entreprenøren som eier har leid inn skal legge fram en plan for dette arbeidet. Kontrollutvalget ønsker en ny orientering i neste møte.</p> <p>30.09.15: Ass. rådmann orienterte. Det har ikke skjedd noe på området siden siste statusrapportering i juni i år. Entreprenøren som skulle leies inn for å gjøre arbeidet har sammen med eier av området vært på befaring, men eier har ikke gjort noen avtale med entreprenøren om opprydning. Kommunen har derfor skrevet et nytt brev, datert 29.09.2015 med nytt pålegg om tvangsmulkt med frist til 01.11.2015 til å etterkomme pålegget. Kontrollutvalget ønsker å følge saken videre og vil ha en ny orientering i neste møte.</p> <p>09.12.15: Rådmann orienterte. Kommunen har ikke fått svar på brev av 29.09.2015 med nytt pålegg om tvangsmulkt med frist til 01.11.2015 til å etterkomme kravet. Kommunen har sendt ut første krav om tvangsmulkt med betalingsfrist 15.12.2015. Kontrollutvalget stilte spørsmål til gyldigheten av kommunestyrets vedtak med pålegg om opprydning av området og ba rådmann undersøke dette til neste møte. Kontrollutvalget ønsker å følge saken videre og vil ha en ny orientering i sitt første møte i 2016.</p>
Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapporten «Vedlikehold av kommunale bygg i Nesset kommune»	09.12.15	Rev./adm	<p>Rapporten ble behandlet av kontrollutvalget i møte 09.12.2013 i sak 13/13 i sak PS 29/13. Saken ble oversendt til kommunestyret som behandlet den i møte 06.02.2014 i k-sak 11/2014.</p> <p>Oppfølging av rapporten har vært gjennomført høsten 2015 og oppfølgingssaken ble lagt fram for kontrollutvalget i møte 09.12.2015 i sak PS 35/15. Da det gjenstår en del arbeid for å komme i mål med anbefalingene i rapporten, ønsker kontrollutvalget en ny oppfølging av kommunens arbeid.</p>	<p>09.12.15: Kontrollutvalget ber revisjonen om å foreta en ny oppfølging av kommunens videre arbeid med revisjonens anbefalinger og rapportere tilbake til kontrollutvalget i løpet av høsten 2016.</p>

Saksframlegg

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
PS 07/16	Kontrollutvalget	29.02.2016

EVENTUELT

Deltakelse på forum for kontroll og tilsyn –FKT- sin fagkonferanse og årsmøte 2016

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) arrangerer årlig en fagkonferanse og årsmøte for medlemmer av kontrollutvalg, ansatte i sekretariatene og andre som finner konferansen interessant.

FKT arrangerer sin årlige konferanse spesielt rettet mot kontrollutvalgsmedlemmer og ansatte i kontrollutvalgssekretariatene, samt ordførere og andre interesserte. Tidligere års konferanser har vært vellykkede med sentrale tema og gode forelesere.

Konferansen er en viktig møteplass for kontrollutvalgsmedlemmer og ansatte i sekretariatene i Norge. Hensikten med konferansen er bl.a. at deltakerne skal kunne ha en fast møteplass hvor felles tema og problemstillinger kan diskuteres, samt at deltakelse på konferanser utgjør en vesentlig del av nødvendig opplæring av kontrollutvalgsmedlemmer.

Kontrollutvalget i Nesset er medlemmer av FKT. Det er nå kommet en foreløpig invitasjon til den årlige fagkonferansen hvor selve årsmøtet for 2016 er en del av samlinga.

Konferansen avvikles på Thon Hotel Oslo Airport 7. og 8. juni 2016. Neste møte i kontrollutvalget blir etter planen 12.april og da er påmeldingsfristen ute.

Tre av kontrollutvalget sine medlemmer skal delta på NKRF's kontrollutvalgskonferanse på Gardermoen 3.-4.2.2016.

Om kontrollutvalget vil delta på FKT sin konferanse, bør en allerede i dette møtet velge person(er) som skal delta.

Erstatningskrav fra Hallutvikling AS

Høsten 2011 ble konkurransegrunnlag for totalentreprise for bygging av flerbrukshall i Eidsvåg lagt ut på Doffin. Kommunen mottok 5 tilbudsdokument, herav tilbud fra Hallutvikling AS. De fikk tilbudet sitt avvist uten reelle forhandlinger. De klaget først saken inn til Nesset kommune den 21.12.2011, senere 19.01.2012 og den 14.02.2012 sender de en klage til Klagenemnda for offentlige anskaffelser (KOFA). Der får de medhold i klagen og den 25.01.2016 mottar Nesset kommune et erstatningskrav på kr 400 000.

Denne saken ble behandlet i Nesset formannskap i sak PS 14/16 den 04.02.2016 og Nesset kommunestyre i sak PS 21/16 den 18.02.2016.

Vedtaket i formannskapet ble at Nesset kommune utbetaler erstatningsbeløp på kr 400 000 til Hallutvikling AS som endelig oppgjør og avslutning av saken. Erstatningsbeløpet dekkes av ubrukte lånemidler.

Bakgrunnen for denne saken er «klagenemnda for offentlige anskaffelser» (KOFA) sin avgjørelse av 2.juli 2012 der de hevder at:

1. *Neset kommune har brutt forskriften § 11-8(forskrift om offentlige anskaffelser) ved å ikke gjennomføre reelle forhandlinger med klager.*
2. *Neset kommune har brutt forskriften § 11-11 (1) bokstav e ved å avvise klagers tilbud fra konkurransen.*

I saksutredningen går det frem at kommunen ikke har noen innsigelser til KOFA's vurdering og at saksbehandlingen ikke har vært i henhold til regelverket. Kommunen ser i etterkant at behandlingen av konkurransetilbudene skulle ha vært gjennomført på en annen måte enn det som ble gjort.

Kontrollutvalget skal føre tilsyn med at forvaltningen foregår på en betryggende måte. **Kontrollutvalget vil på denne bakgrunn kunne stille spørsmål ved kommunen sine rutiner og saksbehandling på dette området og hvilke tiltak som er satt i verk for å unngå lignende saker i fremtiden.**

For øvrig stiller kontrollutvalget også spørsmål ved finanseringen av erstatningsbeløpet ved bruk av ubrukte lånemidler. Lånemidler skal kun brukes til finansiering av investeringer og ikke til driftsutgifter. Etter å ha rådført seg med kommunerevisjonen viser de til hva som er definert som anskaffelseskost i regnskapsstandard nr. 2. Eksempler på hva som ikke inngår i anskaffelseskost er **erstatning pga feil håndtering av offentlige anbudsprosesser.**

Kontrollutvalget mener dette er en driftsutgift og ikke en investeringsutgift og vil be om en forklaring fra administrasjonen bakgrunnen for å lånefinansiere denne utgiften.

Brev fra Stein Bjerkeli og Karianne Rindli ang. Vistdal Skole

Leder i kontrollutvalget har mottatt et brev fra Stein Bjerkeli (repr. i TNM og kommunestyret) og Karianne Rindli (repr. i kommunestyret) datert Vistdal 17.02.2016. Det er litt usikkert om de henvender seg som privatpersoner/skoleutvalg eller som folkevalgte. **Det reises en rekke spørsmål der de ønsker at saken gjennomgås av kontrollutvalget der det blir sett på bevilget ramme opp i mot forbruk og hvilke avvik som egentlig skal lukkes.**

I PS 2/16 i Neset kommunestyre den 21.01.2016 stilte samme personer som folkevalgte en rekke spørsmål i samme sak. Rådmannen svarte ut disse spørsmål og sier at avvikene skal lukkes innen utgangen av mars 2016.

Karianne Rindli hevder hun bare delvis fikk svar på spørsmålene.

I RS 2/16 i TNM den 11.02.2016 ble saken etterspurt uten videre avklaringer.

Kontrollutvalgssekretæren legger med dette saken frem for kontrollutvalget for evt. videre behandling.

Sveinung Talberg
Rådgiver

Erstatningskrav fra Hallutvikling AS

Kommunestyret avsetter 40 000 kr i 2016 og 2017 som kompensasjon for at eierne ikke kan avhende eiendommen. Beløpet finansieres ved bruk av Kraftfondet.

PS 14/16 Erstatningskrav fra Hallutvikling AS

Rådmannens innstilling

Neset kommune utbetaler erstatningsbeløp på kr 400 000 til Hallutvikling AS som Erstatningsbeløpet dekkes av ubrukte lånemidler.

Behandling i Neset formannskap - 04.02.2016

Svein Atle Roset fremmet følgende tillegg til første setning i rådmannens innstilling:

...som endelig oppgjør og avslutning av saken.

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Rosets tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt.

Forslag til vedtak i Neset formannskap - 04.02.2016

Neset kommune utbetaler erstatningsbeløp på kr 400 000 til Hallutvikling AS som endelig oppgjør og avslutning av saken.

Erstatningsbeløpet dekkes av ubrukte lånemidler.

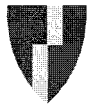
PS 15/16 Anmodning om økonomisk støtte - anke fra Statnett over dom om eiendomsskatt på nettanlegg

Rådmannens innstilling

1. Neset kommune imøtekommer anmodningen fra LVK om kronerulling til støtte for de tre saksøkte kommunene Hjelmeland, Hol og Evje og Hornnes, i ankesak for lagmannsretten vedrørende eiendomsskatt på nettanlegg.
2. Det bevilges kr 20 000 til formålet. Beløpet finansieres ved bruk av kraftfondet.

Behandling i Neset formannskap - 04.02.2016

Rådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nesset formannskap	14/16	04.02.2016
Nesset kommunestyre		18.02.2016

Erstatningskrav fra Hallutvikling AS

Vedlegg

- 1 Oversendelse av offentlig versjon av avgjørelse
- 2 Klagenemndas avgjørelse 02.07.2012 i sak 2012/47

Rådmannens innstilling

Nesset kommune utbetaler erstatningsbeløp på kr 400 000 til Hallutvikling AS som Erstatningsbeløpet dekkes av ubrukte lånemidler.

Saksopplysninger

Saken gjelder klage og krav om erstatningskrav i forbindelse med leveranse av tilbud om bygging av flerbrukshall. Her et kort resyme i saken.

Høsten 2011 ble konkurransegrunnlag for totalentreprise for bygging av flerbrukshall i Eidsvåg lagt ut på Doffin. Kommunen mottok 5 tilbudsdokument, herav tilbud fra Hallutvikling AS.

12.12.2011 Byggekomiteen gjennomgikk tilbudene og innstilte til leverandør.

21.12.2011 mottok kommunen klage på innstillingen fra Hallutvikling AS

19.01.2012 mottok kommunen ny klage fra Hallutvikling AS, denne gang på saksbehandlingen.

14.02.2012 sender Hallutvikling AS klage til Klagenemnda for offentlig anskaffelser, KOFA, på brudd på offentlig anskaffelser ved valg av leverandør ved bygging av flerbrukshall.

02.07.2012 avgir KOFA svar på klagen:

- *Nesset kommune har brutt forskriften § 11-8 ved å ikke gjennomføre reelle forhandlinger med klager.*
- *Nesset kommune har brutt forskriften § 11-11 (1) bokstav e ved å avvise klagers tilbud fra konkurransen.*
- *Klagers øvrige anførsler er ikke behandlet.*

06.09.2012 svarer Nesset kommune Hallutvikling AS at vi tar KOFAs beslutning til etterretning og vil følge opp dette i etterkant av grunnundersøkelser ang kvikkleire.

03.04.2013 Møte mellom Hallutvikling AS og Nesset kommune avholdt på Gardermoen. Møtet omhandlet krav om refusjon fra Hallutvikling AS.

2014 – 2015 Gjentatte purringer fra Hallutvikling om fremdrift i saken.

25.06.2014 Melding om innledning av kontraktsinngåelse.

07.10.2015 Underskrevet avtale om totalentreprise med Lønnheim AS.

25.01.2016 Erstatningskrav fra Hallutvikling AS

Vurdering

KOFA er ingen rettslig instans (<http://www.kofa.no/no/om/>), men uttaler seg om anskaffelsen er gjennomført etter lovverket eller ikke. KOFA legger sterke føringer for

Kommunen har ingen innsigelser til KOFAs vurdering, saksbehandling har ikke vært i hht regelverket. En kan i etterkant se at behandling av konkurransetilbudene skulle ha vært behandlet på en annen måte enn det som ble gjort, men dette kan ikke gjøres opp i igjen i dag.

Følgende har vært vurdert som alternative løsninger:

1. Avlysning av konkurransen. For Nesset kommune vil dette være verst tenkelig utfall. Etter kommunens skjønn vil dette trolig ha medført til flere klager og krav om erstatning.
2. Gjenåpning av konkurransen med forhandling. Problemet var at alle priser (og delepriser) var offentliggjort.

Nesset kommune har i sin kontakt underveis med Hallutvikling AS gjort det klart at vi ikke ønsket å realitetsbehandle deres krav før vi visste om vi kunne bygge på tomten. Dette med bakgrunn i pålagte grunnundersøkelser i området ang kvikkleire. Som kjent tok dette lengre tid enn forutsatt, men er nå avklart.

I møte med Hallutvikling 03.04.2013 ble det bla. diskutert om hva Hallutvikling AS stilte som erstatningskrav. Erstatningskravet fremmes med bakgrunn i at Hallutvikling AS mener at de tilbød den laveste prisen og ville ved gjennomføring av reelle forhandlinger kunnet tilby kommunens foretrukne løsninger med ønsket fremdrift. Dersom Nesset kommune ikke hadde brutt forskrift om offentlige anskaffelser ville tilbudet fra Hallutvikling AS vært det mest fordelaktige og Hallutvikling AS hadde vunnet konkurransen. De mener at det dermed foreligger grunnlag for positiv kontraktsinteresse.

Hallutvikling AS mener at deres erstatningskrav begrunnes med tapt konkurranse, mulige inntekter og utgifter i forbindelse med utforming av konkurransegrunnlag. Kravet var først i millionklassen, men ble i møtet redusert til kr 500 000. Nesset kommune mente at dette beløpet fortsatt var for høyt og anslo et beløp i størrelsesorden kr 300 000. Rådmannen var til stede på dette møtet, men hadde ingen myndighet til å inngå noen avtale. Møtet ble avsluttet med at vi var uenige.

Kommunen har forelagt saken om erstatningskrav for KS advokatene, som mener at vi ikke har noen sterk sak med bakgrunn i KOFAs vurdering. Det beste vil være å komme frem til en minnelig ordning og dermed unngå en rettssak.

Kommunen har nå mottatt puring på krav. Det siste kravet opprettholder erstatningsbeløp på kr 500 000, men i epost av 25.01.16 foreslås det å dele uenigheten på 2. Det betyr at kravet er kr 400 000 + indeksregulering. Totalt kr 420 000. Kravet er fremmet eks moms, men ifølge regelverket er ikke erstatningsbeløp moms berettiget.

Kommunen har fått frist til 9. februar med tilbakemelding, etter det vil Hallutvikling gå til rettslig krav.

Økonomiske konsekvenser

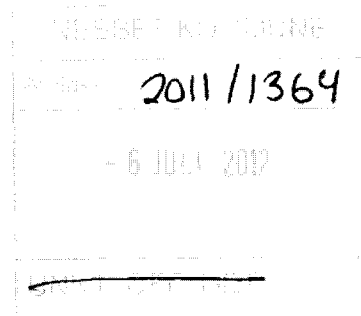
Rådmannen beklager at kommunen er kommet i denne situasjonen, men mener at kommunen nå er tjent med å bli ferdige med denne saken da den går helt tilbake til 2011.

Rådmannen anbefaler finansiering ved bruk av ubrukte lånemidler.

Betydning for folkehelse

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Neset kommune
Kommunehuset
6460 EIDSVÅG I ROMSDAL
Norge

Deres referanse

Vår referanse
2012/0047-22

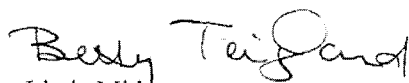
Dato:
05.07.2012

Oversendelse av offentlig versjon av avgjørelses

Vedlagt oversendes klagenemndas avgjørelse i sak 2012/0047.

Saken anses med dette som avsluttet fra vår side, og klagenemndas avgjørelse vil innen kort tid bli publisert på klagenemndas hjemmeside, www.kofa.no.

Med hilsen

for Linda Midtun
rådgiver

Kopi til:

Postadresse:
Postboks 439 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:
Rådhusgaten 4
5014 Bergen

Telefon: +47 55 59 75 00
Telefaks: +47 55 59 75 99

postmottak@kofa.no
www.kofa.no

**Klagenemnda
for offentlige anskaffelser**

Klager deltok i en konkurranse med forhandling for inngåelse av kontrakt om oppføring av en flerbrukshall. Klagenemnda fant at innklagede hadde brutt forskriften § 11-8 ved ikke å fore reelle forhandlinger med klager, og forskriften § 11-11 (1) bokstav e ved å avvise klagers tilbud fra konkurransen.

Klagenemndas avgjørelse 2. juli 2012 i sak 2012/47

Klager: Hallutvikling AS

Innklaget: Nesset kommune

Klagenemndas medlemmer: Kai Krüger, Andreas Wahl og Jakob Wahl

Saken gjelder: Avvisning av tilbud, reelle forhandlinger.

Bakgrunn:

- (1) Nesset kommune (heretter kalt innklagede) kunngjorde 1. september 2011 en ett-trinns konkurranse med forhandling for inngåelse av kontrakt om totalentreprise for oppføring av en flerbrukshall.
- (2) Tildelingskriteriene fremgikk av konkurransegrunnlaget bok 0, punkt 6.4.4:

"6.4.4 Evalueringkriterier

I samsvar med konkurransegrunnlaget vil det bli foretatt utvelgelse av tilbydere for videre forhandling basert på grunnlag av leverandørens stilling og tekniske, økonomiske og finansielle kapasitet. Når det gjelder tekniske kvalifikasjoner vil forhold knyttet til faglig kompetanse, effektivitet, erfaring og pålitelighet bli vektlagt. Ellers vil entreprenørene bli vurdert i henhold til pris, løsninger og framdrift. På bakgrunn av denne evalueringen, vil det mest fordelaktige tilbud for Nesset kommune bli valgt.

Evaluering med varsel om hvem det skal innledes forhandlinger med og byggestart vil skje etter nærmere plan.

Byggearbeidene forutsettes igangsatt når nødvendige godkjenninger og avtale foreligger.

Bygningsarbeidene er forventet ferdigstilt til 01.11.2012.

Entreprenøren skal oppgi byggetid som en del av tilbudet."

- (3) I konkurransegrunnlaget bok 1, punkt 01 "Generell orientering" var det gitt følgende opplysninger om prosjektet:

Postadresse
Postboks 439 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse
Rådhusgaten 4
5014 Bergen

Tlf.: 55 59 75 00
Faks: 55 59 75 99

E-post:
postmottak@kofa.no
Nettside: www.kofa.no

"Nesset kommune ønsker å bygge en ny flerbrukshall vis-à-vis Eidsvåg barne- og ungdomsskole (EBUS). Hallen skal lokaliseres på ledig tomt vest for ungdomsskolen og bygges i tilknytning til eksisterende gymnastikkfløy ved Eidsvåg barne- og ungdomsskole.

Hallen med to etasjer inneholder en spilleflate (23x44m), klatrevegg, tribune, garderobes/sosiale rom, lager, teknikkrom og heis. Hallen skal oppføres i nøktern god standard med god driftsøkonomi.

Oppdragsgiver for prosjektet er Nesset kommune og prosjektet skal gjennomføres som en totalentreprise. Tilbyder skal forestå all planlegging og gjennomføring av prosjektet innenfor den avsatte tidsramme basert på foreliggende materiale.

Totalentreprenør skal utarbeide et komplett tilbud på ny flerbrukshall med de forutsetninger som denne kravspesifikasjonen gir. Det foreligger tegninger på hallen utformet av Arkitektkontoret BBW A/S. I forbindelse med byggingen av hallen skal det tas hensyn til skole- og idrettsdriften som umiddelbare naboer av byggetomten. Tilbyder plikter å orientere seg om stedlige forhold på forhånd, ved befaring av tomten, kontakt med myndigheter eller på annen måte.

*Hallen skal være en klassisk flerbrukshall for hele kommunen og primært tilfredsstillende behovet for idrettsfunksjonell aktivitet (gjennom kommunens skoler og idrettslag), for trim- og aktivitetsgrupper og for ulike kulturarrangementer. Hallens spesifikasjoner skal baseres på tilbudsspesifikasjonen, samt KKD's veiledere for flerbrukshaller. **Hallen skal tilfredsstillende alle krav for godkjenning i kulturdepartementet og for maksimalt tilskudd fra spillemidlene.** Tilbudsspesifikasjonen er gjeldende foran KKD's veileder for flerbrukshaller.*

Hallen er allerede forhåndsgodkjent (med merknader) av Kulturdepartementet. Oppfølging/reviderte tegninger sendes til Kulturdepartementet av Nesset kommune før byggestart for å fornye forhåndsgodkjenning. Entreprenør skal bistå med nødvendig underlag, (dokumentasjon iht. departementets retningslinjer) til søknaden."

- (4) Konkurransesgrunnlaget bok 1 punkt 2.3 var en beskrivelse av utførelsen av de forskjellige rommene i bygget. Herfra hitsettes punkt 2.3.6:

"2.3.6 Vestibyle ved tilslutning til eksisterende gymsal

Fliser på gulv med flis sokkel mot vegg. Tilknytning, utforming og fargevalg av materialer for gulv, vegg og himling i forhold til eksisterende bygning."

- (5) Av tegningene vedlagt konkurransesgrunnlaget fremgikk det at hallen skulle bygges med tilknytning og gangforbindelse til den eksisterende gymsalen ved Eidsvåg skole. I tegningene var det, der bygningene ikke var knyttet til hverandre, lagt inn seks meters avstand mellom flerbrukshallen og eksisterende bygg.
- (6) Frist for å levere tilbud i konkurransen var 21. oktober 2011 kl. 12.00. Blant leverandørene som leverte tilbud innen fristen var Hallutvikling AS (heretter kalt klager). I tilbuds brevet fremgikk at klager i tillegg til å gi tilbud på hallen som var angitt i konkurransesgrunnlaget til en totalpris på 40 226 238 kroner også tilbød en enklere flerbrukshall levert for 29,5 millioner kroner eksklusive mva.

- (7) 25. november 2011 sendte innklagede først en e-post til klager med tittelen "*Nessethallen / forhandlinger*". Sammen med e-posten oversendte innklagede avisartikkelen "*Gir ikke opp hall*", og i e-posten fremgikk at innklagede "[v]iser til telefonsamtalen med vedlagt avisartikkel. Den interessante del står på side 2". I avisartikkelen fremgikk det at innklagede hadde et maksimalt budsjett til denne anskaffelsen på kroner 41,5 millioner eksklusive mva. Senere samme dag sendte innklagede en e-post til klager med tittelen "*Nessethallen / forhandlinger / prisoversikt*". Her fremgikk følgende:

"Hei igjen!

Vedlagt fil tager utgangspunkt i de 41,5 millioner, som er nevnt i avisartikkelen.

God helg."

- (8) Sammen med e-posten oversendte innklagede et prisskjema der det fremgikk diverse kostnadsposter for bygging av flerbrukshallen. I skjemaet var det i to kolonner opplyst hvilke kostnader som var stilt opp for de ulike postene i søknaden om forhåndsgodkjenning som var sendt KKD og prisene i klagers opprinnelige tilbud. I tillegg var det en kolonne kalt forhandlinger som endte med en totalpris på 41,5 millioner. Her var det fylt ut enkelte poster som tok utgangspunkt i faste satser fra totalprisen, slik som mva., prisregulering og reserver/forventede tillegg. Kostnadene til oppføring av selve bygget var det opp til klager å fylle ut, innenfor en ramme på 25 803 801 kroner, som sammenlagt med de forhåndsutfylte postene ville utgjøre totalbeløpet på 41,5 millioner kroner.
- (9) Klager besvarte e-posten 29. november 2011. I svaret fremgikk følgende:

"Takk for informasjon!

Viser til vårt opprinnelige tilbud av 19.10.2011 hvor vi har tilbudt alternativ hall til 29,5 mill. ekskl. mva. Beklageligvis ble det en trykkfeil her – 29,5 millioner er summen inklusive mva. Se vedlagte utfylte tilbudsskjema hvor hovedposter for alternativ hall er fylt inn.

Ut fra det jeg leser i avisartikkelen tolker jeg det slik at politikerne jobber for å kunne finansiere opp 41,5 millioner for et forenklet prosjekt.

Med denne avklaringen mener vi å ha presentert et alternativ som vil være økonomisk gunstig.

Vi ønsker derfor å stille i forhandlingsmøte med dere.

NB! Hvis det ønskes endringer i våre tegninger kan dette tas opp i møtet eventuelt prises i forkant av møtet hvis mulig.

Vi imoteser Deres tilbakemelding."

- (10) Innklagede besvarte henvendelsen 30. november 2011:

"Hei Stein

Viser til din e-post fra i går.

La oss snakke om saken hurtigst mulig!

I tillegg er nedenstående informasjon sendt ut til alle tilbyderne som dagens status quo:

Endringer i konkurransegrunnlaget:

Endringene i konkurransegrunnlaget tar hensyn til byggherrens ønsker om besparelser på nåværende tidspunkt og byggherrens ønske om en flerbrukshall med utgangspunkt i opprinnelig planløsning – som vist i konkurransegrunnlaget.

Saksbehandling:

Det skal skrives sak til kommunestyremøtet som holdes på torsdag den 08.12.2011. Dersom prosjektet blir vedtatt av kommunestyret inngås der intensjonsavtale innen den 20.12.2011.

Frist:

Siste frist for innlevering av revidert tilbud er:

Mandag, den 05.12.2011 kl. 15.00."

- (11) I endringene til konkurransegrunnlaget som var vedlagt e-posten fremgikk blant annet følgende i dokumentet "Bok 1 endringer i konkurransegrunnlaget 20111130":

"Kap.	Konkurransegrunnlaget	Endringer	Bemerkninger	Status
2.	Bygning			
2.1	tegninger / forprosjekt fra BBW	ny aksesystem, endret arkitektur, endret plassering på tomten		±
	Prosjektering: krav til branntekniske tiltak; brannvurdering, sprinkleranlegg	minimum 8m avstand til eksisterende bygninger	ingen sprinkleranlegg	±"

- (12) Klager leverte revidert tilbud datert 6. desember 2011. I e-posten der klager oversendte tilbudet fremgikk det at klager hadde fått utsatt fristen for å levere revidert tilbud fra 5. til 6. desember 2011. I tilbuds brevet fremgikk følgende:

"Viser til tidligere oversendt tilbud av 19.10.2011 samt til e-post fra Dere av 30.11.2011 med tilhørende dokument "Bok 1 endringer i konkurransegrunnlaget 20111130".

Vi har gått igjennom dokumentet med våre underentreprenører og kommet til at vi kan tilby hallen for kr. 27.228.744,- ekskl. mva.
Se vedlagte tilbudsskjema.

Under pkt. 2.1 er det forutsatt at forbindelsen mellom svømmehall og ny flerbrukshall utgår ved at yttervegg (klatrevegg) i hall fores retlinjet mot akse F+.

I det reviderte tilbudet ligger også endret fundamentering fra hel plate til sålefundamentering.

Viser også til tilbud oversendt pr. e-post av 29.11.2011 som vi oppfordrer dere til å vurdere.

Vi håper tilbudet er av interesse og ser frem til å høre fra dere."

- (13) Innklagede meddelte klager om valg av tilbud ved brev 13. desember 2011. Fra brevet hitsettes:

"Byggekomiteen har i møte mandag den 12.12.2011 vurdert reviderte tilbud. Frist for levering av reviderte tilbud var 05.12.2011.

I alt har byggekomiteen vurdert fem reviderte tilbud og en revidert alternativ løsning som nedenfor:

[...]

Alle tilbud og alternative løsninger er gjennomgått og alle tilbydere har vært invitert til avklaringsmøter/tilbudsforhandlinger. Det er gjennomført møter med Lønnheim Entreprenør AS, Nesset Bygg A/S, Christie og Opsahl AS og Kleive Betongbygg A/S i uke 47 og 48/2011.

Byggekomiteens innstilling:

Byggekomiteen har enstemmig besluttet å velge Lønnheims alternative løsning som det mest fordelaktige tilbud for Nesset kommune. På bakgrunn av dette har Nesset kommune til hensikt å innlede kontraktsforhandlinger med Lønnheim Entreprenør AS. Konkurransen anses herved som avsluttet.

Begrunnelse:

Det vises til evalueringskriteriene i Bok 0 punkt 6.4.4 i konkurransegrunnlaget.

Lønnheims alternativ løsning ble evaluert i henhold til pris og løsninger i dens helhet som det mest fordelaktige. Som ytterlig kriterium har byggekomiteen vurdert Lønnheims referanser med hensyn til bygging av flerbrukshaller som fordelaktig for prosjektets gjennomføring.

Lønnheims alternative løsning tar utgangspunkt i konkurransegrunnlagets planløsning. Konkurransesgrunnlagets romprogram er oppfylt i tilbudt alternativ løsning. Kravene i forhold til konkurransegrunnlaget og seneste endringer er ivaretatt. Tilknytningen til eksisterende bygningsmasse skjer etter samme konsept som vist i konkurransegrunnlagets planløsning.

Innsigelsesfrist:

Innsigelsesfrist for ovenstående beslutninger senest fredag den 23.12.2011 kl. 12:00. Innsigelsen skal begrunnes skriftlig."

- (14) I e-post samme dag stilte klager flere spørsmål til innholdet i meddelelsesbrevet. Det ble for det første fremholdt at klagers tilbud hadde lavest pris, og spurt om det var manglende tilknytning til eksisterende bygg som var grunnen til at klager ikke ble innstilt som vinner av konkurransen. Videre ble det stilt spørsmål om forhandlingene

med øvrige tilbydere i ukene 47 og 48 ble avholdt på grunnlag av opprinnelig tilbud, eller om de øvrige tilbyderne allerede hadde mottatt informasjonen klager fikk i e-post 30. november 2011, og hvorfor klager ikke ble innkalt til forhandlinger på bakgrunn av sine tilbud datert 29. november 2011 og 6. desember 2011.

- (15) Innklagede besvarte henvendelsen ved e-post 19. desember 2011. Herfra hitsettes følgende:

"Det opprinnelige tilbud fra Hallutvikling AS oppfylte kravene i konkurransegrunnlaget. Dette tilbudet hadde imidlertid en pris som oversteg kommunens budsjetttramme. Budsjetttrammen på 41,5 millioner kroner ble opplyst alle tilbydere samtidig som det ble invitert til forhandlingsmøter, jf. også telefonsamtaler og e-post til Hallutvikling AS av 25. november 2011.

Hallutvikling AS ga ikke umiddelbar tilbakemelding på invitasjon til forhandlingsmøte, men innga revidert tilbud datert 29. november 2011 som skulle danne grunnlag for videre forhandlinger. Dette tilbudet hadde imidlertid ikke tatt utgangspunkt i kravet om tilknytning til eksisterende bebyggelse, jf. konkurransegrunnlagets bok 1 punkt 0.1 "Generell orientering". Kommunen fant det ikke i samsvar med kravet til likebehandling i lov om offentlige anskaffelser (LOA) § 5 å vurdere det reviderte tilbud fra Hallutvikling AS, og dette dannet følgelig heller ikke grunnlag for ytterligere forhandlinger.

Til tross for ovennevnte fikk Hallutvikling AS mulighet til å inngi ytterligere ett revidert tilbud, jf. e-post fra Nesset kommune v/undertegnede datert 30. november 2011. E-posten ble sendt samtidig til alle tilbydere. Det fremgår av e-posten at det reviderte tilbud skal ta utgangspunkt i diverse endringer i konkurransegrunnlaget, men i opprinnelig planløsning.

Hallutvikling AS innga revidert tilbud datert 6. desember 2011. Dette tilbudet var konkurransens laveste i pris. Heller ikke dette tilbudet hadde imidlertid tatt utgangspunkt i kravet om tilknytning til eksisterende bebyggelse, og dannet følgelig heller ikke grunnlag for ytterligere forhandlinger.

På bakgrunn av ovennevnte og vedlagte notat anses det å være gjennomført forhandlinger med Hallutvikling AS i henhold til anskaffelsesregelverket, og Nesset kommune finner ikke grunnlag for å endre sin tildelingsbeslutning.

I notatet fra vår advokatforbindelse punkt 2.4 siste avsnitt, konkluderer advokatfirmaet Øverbo, Standal & Co med at begge de reviderte tilbud fra Hallutvikling AS skal avvises. Det bes om eventuelle merknader til dette forhold innen 31. desember 2011."

- (16) I brev 21. desember 2011 hadde klager blant annet følgende kommentarer til innklagedes e-post og det medfølgende notatet fra innklagedes juridiske rådgiver:

"Etter å ha lest e-post og notat fra advokat er det etter vårt syn noen vesentlige punkter som må avklares. Disse er:

Forbindelse til eksisterende bygg:

Med bakgrunn i "opprinnelig planløsning" mener dere at vårt tilbud ikke danner grunnlag til forhandling / skal avvises siden vi i vårt tilbud av 06.12.2011 har presisert at forbindelsen med eksisterende bygg utgår.

Viser til Deres e-post av 30.11.2011 hvor det står at det skal tas utgangspunkt i opprinnelig planløsning. Vedlagt denne e-post var et dokument kalt "Bok 1 endringer i konkurransegrunnlaget 20111130" som skulle danne grunnlag for revidert tilbud. I dette dokumentet under punkt 2.1 er det angitt at det pga. branntekniske tiltak skal legges opp til endring ved at det skal være "minimum 8 m avstand til eksisterende bygninger". Dette indikerer helt klart at forbindelsen til eksisterende bygg blir brutt. I vårt tilbud av 06.12.2011 angir vi hvordan dette er tenkt utført. Hadde utførelsen av dette vært selvforklarende hadde vi trolig droppet denne kommentaren. Med bakgrunn i ovennevnte vil vi tro at andre tilbydere trolig også har fjernet denne forbindelsen uten at det kanskje er sagt noe om dette i sitt tilbudsbrev. Vi ber dere sjekke dette.

Forhandlinger

Vi fikk 2 e-poster fra kommunen 25.11.2011 hvor det i overskriften står "Nessethallen / forhandlinger" uten at det er sagt noe mer om forhandlinger. I tillegg ble det nevnt i telefonsamtale at vi bare kunne stikke innom. På dette var vårt svar at vi forventet å bli innkalt til forhandlingsmøte. Viser også til NS8410 (Regler for anskaffelser til bygg og anlegg ved konkurranse med forhandlet prosedyre) hvor det i pkt. 6.4.1 angis at oppdragsgiveren innkaller til forhandlinger. Ser at det ikke var lagt inn tid til forhandlinger fra innlevering av reviderte tilbud 05.12.2011 og til skriving av sakspapirene til kommunestyremøtet 08.12.2011. At vi som tross alt hadde det beste tilbudet prismessig ikke blir innkalt til forhandlinger finner vi svært underlig."

- (17) I sitt svarbrev 13. januar 2012 fastholdt innklagede at klager var innkalt til forhandlingsmøte basert på sitt opprinnelige tilbud. Det ble videre opplyst at de forhandlinger det var henvist til i meddelelsesbrevet kun innebar en formalisering av innklagede og valgte leverandørs kontraktsforhold basert på konkurransegrunnlaget og det vinnende tilbudet.
- (18) Klager klaget til innklagede i brev 19. januar 2012. Her henviste klager til at innklagede i overskriften til brev 13. januar 2012 hadde benyttet formuleringen "avvisning av tilbud", men at klager mente at selskapets tilbud i henhold til meddelelsen om valg av leverandør ikke var avvist fra konkurransen. Det ble fremholdt at dersom innklagede ønsket å avvise klagers tilbud fra konkurransen, skulle klager ha mottatt en begrunnet tilbakemelding om dette før meddelelse om valg av leverandør ble sendt ut. Videre mente klager at spørsmålet om hva som lå i kravet om åtte meters avstand mellom hallen og eksisterende bygninger burde vært avklart gjennom forhandlinger, og at endringene i konkurransegrunnlaget av 30. november 2011 var så omfattende at det også burde vært forhandlet på bakgrunn av de reviderte tilbudene som ble levert på bakgrunn av endringene. I denne sammenheng ble det også henvist til at klagers tilbud datert 6. desember 2011 hadde den laveste prisen av de reviderte tilbudene, og at klager i forhandlinger ville ha priset tilknytningen til eksisterende bygg. Klager mente at tilbudet selv med prising av tilknytningen til eksisterende bygg ville hatt lavere pris enn valgte leverandørs tilbud.

- (19) Innklagede fastholdt sin tildelingsbeslutning i brev 26. januar 2012. I brev 31.01.2012 ga innklagede en "[r]edegjørelse for avvisning av tilbud – flerbrukshallen i Nesset". Herfra hitsettes:

"Nesset kommune har gjennom konkurransegrunnlagets tegninger og beskrivelse vist en flerbrukshall med en forbindelse mellom eksisterende bygg og ny flerbrukshall. Denne forbindelsen bidrar blant annet til at den nye flerbrukshall får tilgang til et styrketreningsrom (i eksisterende gymsal) og muliggjør å søke om maksimalt tilskudd fra Kulturdepartementet. Denne løsning (forbindelsen mellom ny hall og eksisterende bygg) er forhåndsgodkjent av Kulturdepartementet. Etter spørsmål fra en av tilbyderne 15.09.2011 ble Kulturdepartementets forhåndsgodkjenning datert 23.12.2010, lagt ut på Doffin som supplement til konkurransegrunnlaget.

Hallutvikling AS har i sitt reviderte tilbud datert 06.12.2011, et vesentlig forbehold. "Under pkt 2.1 er det forutsatt at forbindelsen mellom svømmehall og ny flerbrukshall utgår ved at yttervegg (klatrevegg) i hall føres rettlinjet ut mot akse F+". Det var ikke lagt med nye plantegninger. Nesset kommune forstår Hallutviklings forbehold slik at forbindelsen mellom ny hall og eksisterende gymsal utgår. Dette får følgende konsekvenser:

Styrketreningsrom har ikke lenger adkomst direkte fra hallen

Sosialt rom 122 og 202 utgår delvis

Frittstående hall

Dette er et betydelig avvik fra konkurransegrunnlagets tegninger og beskrivelse samt Kulturdepartementets forhåndsgodkjenning, og tilbudet skal derfor avvises jfr. FOA § 11-11 le).

Forholdet medfører også tvil om hvordan tilbudet skal bedømmes og tilbudet skal derfor avvises jfr. FOA § 11-11 lf).

I det reviderte tilbudet datert 06.12.2011 viser Dere også til tilbud oversendt per e-post av 29.11.2011. Deres alternative planløsning tilfredsstillende ikke kravene gitt i konkurransegrunnlaget samt Kulturdepartementets 2 sentrale veiledere ("Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet – 2011" og "Flerbrukshaller – planlegging, bygging, drift og vedlikehold") for å oppnå maksimalt tilskudd om spillemidler. Alternativ planløsning medfører også dårligere tribunekapasitet, dårligere adkomst til tribune og soppelrom er ikke angitt. Alternativt tilbud fra Dere er derfor avvist.

Nesset kommune håper denne redegjørelsen bidrar til at Dere får en større forståelse for byggekomiteens valg om å avvise Deres tilbud. Dersom noe skulle vært gjort annerledes, ser vi at Dere skulle fått beskjed om at revidert tilbud var avvist på et tidligere tidspunkt samt begrunnelsen for avvisningen."

- (20) Klager brakte saken inn for Klagenemnda for offentlige anskaffelser (heretter kalt klagenemnda) ved brev 14. februar 2012.
- (21) I e-post 10. april 2012 informerte innklagede klagenemnda om at kommunen vil avvente kontraktsinngåelse til nemnda har behandlet saken.

- (22) Klagenemndas sekretariat avviste i brev 6. juni 2012 saken fra behandling i nemnda fordi sekretariatet mente at klagers anførsler klart ikke kunne føre frem.
- (23) Klager påklaget denne beslutningen til klagenemndas leder ved brev 8. juni 2012.
- (24) I brev 15. juni 2012 ga klagenemndas leder klager medhold i klagen over sekretariatets avvisningsbeslutning, og sendte saken tilbake til sekretariatet for behandling i nemnda. Fra klagenemndas leders avgjørelse hitsettes følgende:

"Under behandlingen av spørsmålet om det ble ført reelle forhandlinger mellom partene, konstaterte sekretariatet at det foreligger en faktisk uenighet mellom disse. Det var på det rene at innklagede hadde hatt formelle forhandlingsmøter med de øvrige tilbyderne, men ikke med klager. En viss e-postkommunikasjon hadde det vært mellom partene. Det forelå imidlertid ikke dokumentasjon som gav grunnlag for å avgjøre tvisten, og sekretariatet avviste anførselen om at det ikke var ført reelle forhandlinger som uhensiktsmessig for behandling i nemnda, jf. klagenemndsforskriften § 9.

Nemndas leder har intet å bemerke til denne avgjørelsen. Men så skriver sekretariatet videre:

"Klagenemndas sekretariat bemerker at det følger av kravene til gjennomsiktighet og etterprøvbarehet i loven § 5 at oppdragsgiver må kunne dokumentere hvordan anskaffelsesprosessen har vært gjennomført. I klagenemndas sak 2007/134 uttalte klagenemnda at "Kravene til etterprøvbarehet og gjennomsiktighet i lov om offentlige anskaffelser § 5 innebærer at oppdragsgiver skal fore skriftlig og utfyllende referat forhandlingene der disse gjennomføres på en annen måte enn ved et møte mellom partene. Sekretariatet går imidlertid ikke nærmere inn på dette, da klager ikke har anført at innklagede har brutt kravene til gjennomsiktighet og etterprøvbarehet i loven § 5."

Sekretariatet går i denne uttalelsen langt i å antyde at klager kunne hatt et godt grunnlag for en klage på et noe annet grunnlag enn at det ikke har vært ført reelle forhandlinger, nemlig at innklagede ved sin manglende dokumentasjon av påståtte forhandlinger har brutt kravene til gjennomsiktighet og etterprøvbarehet i lovens § 5. Leder vil i den forbindelse bemerke at det er en så nær forbindelse mellom klagers anførsel om at det ikke har vært ført reelle forhandlinger og innklagedes manglende dokumentasjon for sin påstand om det motsatte, at det kan synes nærliggende å forstå anførselen som å gjelde begge deler. Derved burde sekretariatet også ha tatt under behandling spørsmålet om innklagende har brutt kravene til gjennomsiktighet og etterprøvbarehet."

Anførsler:

Klagers anførsler:

- (25) Innklagede har brutt forskriften § 11-11 (1) bokstav e ved å avvise klagers tilbud fra konkurransen, ettersom klagers tilbud ikke avvek fra konkurransegrunnlaget. I endringer til konkurransegrunnlaget punkt 2.1 opplyste innklagede at kommunen av branntekniske grunner ønsket minimum åtte meters avstand mellom flerbrukshallen og eksisterende bygg. Klager fjernet derfor i sitt reviderte tilbud 6. desember 2011 gangforbindelsen mellom hallen og eksisterende bygg. Dersom gangforbindelsen ikke ble fjernet, ville det

for deler av byggene ikke vært noen avstand. Opplysningen i e-post 30. november 2011 om at innklagede ønsket en hall med utgangspunkt i opprinnelig planløsning kan ikke forstås slik at det klart fremgikk at kravet om tilknytning til eksisterende bygg fortsatt gjaldt.

- (26) Når innklagede mente at gangforbindelsen skulle beholdes, til tross for at avstanden mellom byggene skulle økes, burde innklagede ha avklart dette i forhandlinger, og gitt klager mulighet til å prise gangforbindelsen.
- (27) Innklagede har brutt forskriften § 11-13 (1) ved at avvisningen av klagers tilbud har skjedd for sent, da innklagede ikke avviste tilbudet før etter at det var gitt innstilling for valg av tilbud.
- (28) Innklagede har brutt forskriften § 11-8 ved ikke å gjennomføre forhandlinger. Innklagede hevder det er gjennomført forhandlinger, men klager oppfatter ikke å ha vært i forhandlinger. Det vises til at det er uforståelig for klager at selskapet ikke ble innkalt til forhandlinger på bakgrunn av revidert tilbud 6. desember 2011, ettersom klagers tilbud da hadde lavest tilbudspris. Det er ikke riktig at klager skulle melde tilbake til innklagede om klager ønsket å stille i forhandlingsmøte. På spørsmål om forhandlinger fikk klager beskjed fra innklagede om å bare stikke innom. Klager ga da muntlig beskjed om at dette på grunn av geografiske forhold var vanskelig, og at klager forventet å bli innkalt til forhandlingsmøte.
- (29) Klager ber om at klagenemnda uttaler seg om hvorvidt vilkårene for å kreve erstatning for den positive eller negative kontraktsinteressen er oppfylt.

Innklagedes anførsler:

- (30) Innklagede har ikke brutt forskriften § 11-11 (1) bokstav e ved å avvise klagers tilbud fra konkurransen. Klagers tilbud avvek fra et absolutt krav i konkurransegrunnlaget om tilknytning til eksisterende bygg. Det var både i konkurransegrunnlaget bok 1 punkt 01 "*Generell orientering*" og i relevante tegninger stilt et absolutt krav om at tilbudte løsninger skulle ha tilknytning til eksisterende bygg. Etter innklagedes mening er det klart at kravet til åtte meters avstand mellom hallen og eksisterende bygg i endringene til konkurransegrunnlaget ikke gjaldt selve tilknytningspunktet. Det fremgår av e-post 30. november 2011 at reviderte tilbud skulle ta utgangspunkt i endringer i konkurransegrunnlaget, men at bygget skulle ha samme planløsning som angitt i opprinnelig konkurransegrunnlag. I det opprinnelige konkurransegrunnlaget fremgikk det at hallen skulle ha seks meters avstand til eksisterende bygg. Kravet til avstand var således formulert på samme måte som i endringene til konkurransegrunnlaget.
- (31) Innklagede erkjenner at kommunen optimalt burde ha avvist klagers reviderte tilbud på et tidligere stadium i konkurransen, jf. forskriften § 11-13 (1). Etter forskriften § 11-11 (1) bokstav e hadde imidlertid innklagede plikt til å avvise klagers reviderte tilbud også etter tildelingsbeslutningen.
- (32) Innklagede har ikke unnlatt å gjennomføre forhandlinger. Innklagede forhandlet med klager om selskapets opprinnelige tilbud. I telefonsamtale om innkalling til forhandlingsmøte, ga klager uttrykk for at selskapet ville tenke over om det var ønskelig å stille til forhandlingsmøte og gi tilbakemelding på dette uken etter. I e-post 30.

november 2011 ga innklagede også uttrykk for at innklagede og klager måtte snakke sammen så snart som mulig, og det ble etter dette gjennomført en telefonisk ajourføring med klager. Ettersom innklagede hadde plikt til å avvise begge klagers reviderte tilbud, var det ikke grunnlag for å forhandle om disse. Innklagede bemerker at det ikke ble ført forhandlinger med noen tilbydere etter at fristen for å levere reviderte tilbud løp ut 5. desember 2011

Klagenemndas vurdering:

- (33) Klager har deltatt i konkurransen, og har saklig klageinteresse, jf. forskrift om klagenemnd for offentlige anskaffelser § 6. Klagen er rettidig. Anskaffelsen gjelder totalentreprise for oppføring av en flerbrukshall som er en bygge- og anleggsanskaffelse med CPV-kode 45000000. Anskaffelsens verdi er i anskaffelsesprotokollen punkt 1.4 anslått til 20,25 millioner kroner på kunngjøringstidspunktet. I tillegg til lov om offentlige anskaffelser følger anskaffelsen etter sin (opplyste) art og verdi forskrift om offentlige anskaffelser av 7. april 2006 nr. 402 del I og del II, jf. forskriften §§ 2-1 (2) og 2-2.
- (34) Innledningsvis bemerkes at klagenemnda forstår klagers anførsler dithen at disse gjelder opprinnelig tilbud på hallen datert 19. oktober 2011 og revidert tilbud datert 6. desember 2011, og at tilbudet på en alternativ hall, først fremsatt i tilbudet 19. oktober 2011 og korrigert i e-post 29. november 2011, ikke er omfattet av anførselene. Nemnda vil derfor i det følgende kun behandle anførselene knyttet opp mot opprinnelig tilbud og revidert tilbud datert 6. desember 2011.

Avvisning av klagers tilbud inngitt 6. desember 2011

- (35) Av brev 31. januar 2012 fremgår det at innklagede har avvist klagers tilbud inngitt 6. desember 2011 med hjemmel i forskriften § 11-11 (1) bokstavene e og f, fordi klagers tilbud ikke oppfylte krav i konkurransegrunnlaget om at flerbrukshallen skulle ha tilknytning til eksisterende bygg. I e-post av 19. desember 2011 uttalte innklagede at kommunens advokatforbindelse i notat hadde konkludert med at begge klagers reviderte tilbud skulle vært avvist, altså både det reviderte alternative tilbudet inngitt 29. november 2011 og det reviderte hovedtilbudet inngitt 6. desember 2011. Innklagede ba videre klager om eventuelle merknader til dette innen 31. desember 2011. Spørsmålet her blir om avvisningen av klagers tilbud inngitt 6. desember 2011 er rettmessig.
- (36) Når det gjelder forskriften § 11-11 (1) bokstav f, følger det av bestemmelsens ordlyd at denne kun gjelder for anbudskonkurranser. Ettersom foreliggende sak gjelder en konkurranse med forhandling, får bestemmelsen ikke anvendelse, og innklagede hadde dermed ikke hjemmel i denne bestemmelsen til å avvise klagers tilbud.
- (37) Etter forskriften § 11-11 (1) bokstav e har oppdragsgiver plikt til å avvise et tilbud som *"inneholder vesentlige avvik fra kravspesifikasjonene i kunngjøringen eller konkurransegrunnlaget"*.
- (38) For å vurdere om innklagede hadde hjemmel i denne bestemmelsen til å avvise klagers tilbud, må klagenemnda først ta stilling til hvorvidt klagers tilbud avvek fra kravspesifikasjonen.
- (39) Klager og innklagede er enige i at konkurransegrunnlaget, slik det opprinnelig var utformet, stilte krav om at det skulle være en forbindelse mellom flerbrukshallen og

eksisterende bygg. Klagers opprinnelige tilbud av 19. oktober 2011 oppfylte dette kravet. I klagers reviderte tilbud basert på endringene i konkurransegrunnlaget datert 30. november 2011, var imidlertid forbindelsen mellom flerbrukshallen og eksisterende bygg fjernet. Det avgjørende spørsmålet for hvorvidt klagers tilbud avvok fra konkurransegrunnlaget er om konkurransegrunnlaget, etter endringene 30. november 2011 fortsatt måtte forstås slik at det skulle være forbindelse mellom hallen og eksisterende bygg.

- (40) I endringene til konkurransegrunnlaget punkt 2.1 fremgikk det om prosjektering og krav til branntekniske tiltak at det skulle være *"minimum 8m avstand til eksisterende bygninger"*. Klager mener dette måtte forstås slik at det skulle være minimum åtte meters avstand mellom hallen og eksisterende bygg på alle punkter. Innklagede på sin side mener endringen må tolkes slik at kravet til åtte meters avstand gjaldt de deler av hallen som ikke var forbundet med eksisterende bygg.
- (41) Ordlyden i endringene til konkurransegrunnlaget punkt 2.1 er ikke klar når det gjelder hvilket av de to nevnte tolkningsalternativene som må anses som mest nærliggende. Ved tolkningen er det også relevant å se hen til øvrige opplysninger som er gitt av innklagede i forbindelse med endringene. I e-posten 30. november 2011, hvor innklagede oversendte endringene til klager, fremgikk det at endringene i konkurransegrunnlaget tok hensyn til innklagedes ønske om *"en flerbrukshall med utgangspunkt i opprinnelig planløsning – som vist i konkurransegrunnlaget"*. Som det fremgår over, er partene enige om at det opprinnelig var stilt krav om tilknytning til eksisterende bygg. Dette fremgikk blant annet tydelig av tegningene av hallen som var lagt med konkurransegrunnlaget. Av tegningene fremgikk det også at det, der flerbrukshallen ikke var knyttet til eksisterende bygg, skulle være en avstand på seks meter mellom byggene. På bakgrunn av dette er det naturlig å forstå endringen i konkurransegrunnlaget punkt 2.1 dithen at den kun innebar en økning på 2 meter i avstanden mellom de delene av flerbrukshallen og eksisterende bygg som ikke var tilknyttet hverandre. Klagenemnda finner på denne bakgrunn at konkurransegrunnlaget også etter endringene 30. november 2011 måtte forstås slik at hallen skulle ha forbindelse til eksisterende bygg, og at klagers reviderte tilbud av 6. desember 2011 derfor inneholdt et avvik fra kravspesifikasjonen.
- (42) Det neste spørsmålet er om avviket i klagers tilbud må anses som vesentlig. Om et avvik fra kravspesifikasjonen må anses som vesentlig beror på en konkret vurdering i det enkelte tilfellet. Ved vurderingen må det blant annet *"ses hen til hvor viktig forholdet det avvikes fra er, og i hvilken grad et avvik vil kunne forrykke konkurransen"*, jf. klagenemndas saker 2008/58 premiss (46) og 2009/12 premiss (39). I sakene uttales det videre at *"[d]er oppdragsgiver uttrykkelig har benevnt et forhold som et minstekrav, vil vilkåret i alle fall som et klart utgangspunkt være oppfylt"*.
- (43) Kravet om tilknytning til eksisterende bygg er ikke uttrykkelig benevnt som et minstekrav i konkurransegrunnlaget. Det fremgikk imidlertid tydelig av tegningene som var vedlagt konkurransegrunnlaget at hallen skulle ha tilknytning til eksisterende bygg. I brev 31. januar 2012 fremgår det at fjerningen av forbindelsen til eksisterende bygg i klagers tilbud medførte at styrketreningsrom ikke lenger ville ha adkomst direkte fra hallen, og at to sosiale rom delvis ville utgå fra planløsningen. Dette innebærer at planløsningen i hallen klager tilbød ikke ville bli slik som forutsatt i konkurransegrunnlaget, og at hallen dersom klagers tilbud ble valgt ville miste noen av sine funksjoner. Ut fra de opplysningene klager har gitt i saken, kan det videre legges til

grunn at det å utelate forbindelsen til eksisterende bygg ga klager mulighet til å tilby hallen til en lavere pris enn dersom forbindelsen hadde vært opprettholdt. Det vises i denne sammenheng til at den delen av hallen som var tilknyttet eksisterende bygg ikke ville bli bygget, noe som antakelig ville føre til lavere kostnader for klager i forbindelse med oppføringen, og klagers anførsel om at selskapet skulle fått anledning til å prise gangforbindelsen. Klagenemnda finner på bakgrunn av dette at avviket må anses som vesentlig, og innklagede hadde da i utgangspunktet plikt til å avvise klagers reviderte tilbud av 6. desember 2011 med hjemmel i forskriften § 11-11 (1) bokstav e.

- (44) Klager har videre anført at dersom gangforbindelsen til eksisterende bygg skulle beholdes, til tross for innklagedes nye opplysning om at avstanden mellom flerbrukshallen og eksisterende bygg skulle være 8 meter, skulle innklagede ha gjennomført forhandlinger og gitt klager anledning til å prise gangforbindelsen ved å inngi revidert tilbud
- (45) Ved gjennomføringen av en konkurranse med forhandling har oppdragsgiver plikt til å føre reelle forhandlinger med tilbyderne. I klagenemndas sak 2008/136 premiss (94) uttalte nemnda følgende om denne plikten:

"I en konkurranse med forhandling har oppdragsgiver plikt til å føre reelle forhandlinger med leverandørene. Av dette kan det imidlertid ikke utledes noen plikt for oppdragsgiver til å påpeke alle sider av leverandørens tilbud som kan forbedres, jf. klagenemndas saker 2003/105, 2008/123 premiss (46) og FAD Veileder s. 182. Klagenemnda har likevel tidligere kommet til at det kan foreligge plikt til å påpeke et forhold dersom det vil bli tillagt vesentlig eller avgjørende betydning i den etterfølgende tildelingsevalueringen, jf. klagenemndas saker 2005/218 premiss (33) og 2008/123 premiss (47). Innklagede kan også ha plikt til å påpeke et forhold som i den etterfølgende tildelingsevaluering har vært av betydning i disfavør av klager, spesielt når klager og valgte leverandør ellers ligger svært likt og forholdet dermed kan bli utslagsgivende, jf. klagenemndas sak 2008/123 premiss (47)."

- (46) Som det fremgår av det siterte, innebærer plikten til å føre reelle forhandlinger at det kan foreligge plikt for oppdragsgiver til å påpeke forhold som vil bli tillagt vesentlig eller avgjørende vekt ved evalueringen av tilbudene. Ettersom forskriften § 11-11 (1) bokstav e medfører plikt til å avvise tilbud som etter gjennomføringen av forhandlinger inneholder vesentlige avvik fra kravspesifikasjonen, er det etter klagenemndas mening naturlig at oppdragsgiver ved gjennomføringen av forhandlingene har plikt til å påpeke slike avvik, da dette vil ha avgjørende betydning for leverandøren.
- (47) I foreliggende sak var klagers opprinnelige tilbud av 19. oktober 2011 i samsvar med konkurransegrunnlaget. Det var først i klagers reviderte tilbud av 6. desember 2011 at det var avvik. Før innleveringen av de reviderte tilbudene i konkurransen, hadde innklagede gjort omfattende endringer i konkurransegrunnlaget for å få redusert byggekostnadene.
- (48) Klagenemnda bemerker at det er i strid med regelverket for offentlige anskaffelser å foreta vesentlige endringer i konkurransegrunnlaget, jf. forskriften § 8-2 (1). Dersom oppdragsgiver inngår kontrakt på bakgrunn av et vesentlig endret konkurransegrunnlag, kan dette bli ansett som en annen kontrakt enn den kunngjorte, og dermed en ulovlig direkte anskaffelse. Klagenemnda går imidlertid ikke nærmere inn på dette, da påstand om dette ikke er omfattet av klagers anførsler.

- (49) Det fremgår av innklagedes e-poster 25. og 30. november 2011 at grunnen til endringene i konkurransegrunnlaget var at innklagede ikke hadde tilstrekkelige midler til å finansiere en flerbrukshall basert på det opprinnelige konkurransegrunnlaget. Endringene hadde, slik faktum foreligger ikke vært diskutert i forhandlingene med klager. Innklagede har heller ikke dokumentert at det ble gjennomført forhandlinger med klager forut for at endringene i konkurransegrunnlaget ble sendt ut til tilbyderne. På bakgrunn av de relativt store endringene som ble gjort i konkurransegrunnlaget, hadde oppdragsgiver plikt til å gjennomføre nye forhandlinger med tilbyderne etter levering av de nye tilbudene. Klagenemnda finner på denne bakgrunn at innklagede har brutt forskriften § 11-8 ved å ikke forhandle med klager på bakgrunn av tilbudet klager leverte 6. desember 2011, og herunder påpeke at klagers tilbud avvek vesentlig fra kravspesifikasjonen.
- (50) Ettersom innklagede skulle ha forhandlet med klager på bakgrunn av tilbudet klager leverte 6. desember 2011, og latt klager rette feilen i tilbudet, har innklagede også brutt forskriften § 11-11 (1) bokstav e ved å avvise klagers tilbud fra konkurransen.
- (51) På bakgrunn av det resultat klagenemnda har kommet til, finner klagenemnda ikke grunn til å behandle klagers øvrige anførsler.

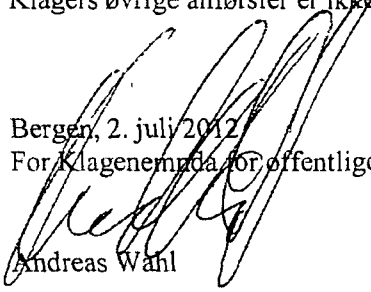
Konklusjon:

Nesset kommune har brutt forskriften § 11-8 ved å ikke gjennomføre reelle forhandlinger med klager.

Nesset kommune har brutt forskriften § 11-11 (1) bokstav e ved å avvise klagers tilbud fra konkurransen.

Klagers øvrige anførsler er ikke behandlet.

Bergen, 2. juli 2012
For Klagenemnda for offentlige anskaffelser,

Andreas Wahl

Kommunal regnskapsstandard nr. 2 (revidert)

Revidert KRS fastsatt av styret i Foreningen GKRS 18.09.2015. Denne standarden erstatter KRS nr. 2 fastsatt av styret i Foreningen GKRS 23.06.2005. Standarden trer i kraft fra regnskapsåret 2015.

Anskaffelseskost og opptakskost for balanseposter

1 INNLEDNING OG BAKGRUNN

1. Anskaffelseskost er utgangspunktet for verdivurdering av eiendeler i kommuneregnskapet. Tilsvarende er opptakskost utgangspunktet for verdivurdering av gjeld. Dette fremgår av forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner (regnskapsforskriften) som fastsetter verdivurderingsreglene for eiendeler og gjeld i kommuneregnskapet. Begrepene anskaffelseskost og opptakskost er imidlertid ikke nærmere definert i forskriften.
2. Denne standarden omhandler definisjon av begrepene «anskaffelseskost» og «opptakskost» samt håndteringen av mottatte overføringer og senere års påkostninger.
3. Klassifisering av eiendeler som henholdsvis anleggsmidler og omløpsmidler og gjeld som henholdsvis langsiktig og kortsiktig er regulert i KRS nr. 1 Klassifisering av anleggsmidler, omløpsmidler, langsiktig og kortsiktig gjeld.
4. Kriterier for hvorvidt utgifter til et tiltak kan klassifiseres som investeringsutgifter, er regulert i KRS nr. 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Det vil som hovedregel være samsvar mellom utgiftene til et tiltak regnskapsført i investeringsregnskapet og de utgiftene som aktiveres som anleggsmiddel.
5. I standarden brukes benevnelsen «kommuner» både om kommuner og fylkeskommuner.

2 REGELVERK

1. I henhold til forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner (regnskapsforskriften) § 8 andre ledd skal anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost.
2. Omløpsmidler skal vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi, jf. regnskapsforskriften § 8 sjette ledd. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler skal vurderes til virkelig verdi.
3. Tilsvarende angir § 8 åttende ledd at langsiktig gjeld skal vurderes til opptakskost. Langsiktig gjeld skal oppskrives ved varig økning i forpliktelsen. Krav til oppskrivning gjelder ikke ved verdiendring som skyldes renteendring på langsiktig gjeld. Oppskrivningen skal reverseres i den utstrekning grunnlaget for oppskrivningen ikke lenger er til stede.

4. Kortsiktig gjeld vurderes til høyeste av opptakskost og virkelig verdi, jf. regnskapsforskriften § 8 niende ledd. Vurdering til høyeste verdi skal fravikes når dette er i samsvar med god kommunal regnskapsskikk for regnskapsføring av sikring. Kortsiktig gjeld som vurderes likt som markedsbaserte finansielle omløpsmidler skal vurderes til virkelig verdi.

3 DRØFTELSE

3.1 Definisjon av anskaffelseskost

1. Anskaffelseskost omfatter kjøpsprisen for omløps- og anleggsmidlet med tillegg for alle utgifter som følger kjøpet/erhvervelsen. Dette er offentlige avgifter, samt tilleggsomkostninger som påløper for å kunne ta anskaffelsen i bruk eller i besittelse.
2. Offentlige avgifter knyttet til anskaffelsen er bl.a. toll, miljøavgifter, merverdiavgift (inklusive kompensasjonsberettiget mva, men eksklusive fradragsberettiget inngående mva), tinglysnings- og dokumentavgift. Tilleggsomkostninger som inngår i anskaffelseskost er bl.a. frakt, forsikring ved forsendelse, emballasje, installasjons- og monteringsutgifter, provisjoner til megler/mellommann. Andre utgifter som er direkte henførbare til anskaffelsen, kan også medtas, for eksempel egne innkjøpsutgifter (bestilling, forhandlinger med leverandør, reise og oppholdsutgifter m.m.). Rabatter reduserer anskaffelseskost.
3. Anskaffelseskost ved tilvirkning (produksjon og bygging av driftsmidler til eget bruk) omfatter samtlige tilvirkningsutgifter som kan henføres til anskaffelsen. Med tilvirkningsutgifter forstås direkte, indirekte, variable og faste utgifter, f.eks. lønnsutgifter til arbeidsstokk, byggeledelse, prosjektmedarbeidere, materialer, o.l.), som er påløpt frem til ferdigstillestidspunktet. Administrative støttefunksjoner omfattes også dersom det er direkte sammenheng mellom utgiftene til disse støttefunksjonene og anskaffelsen.
4. Utgifter til klargjøring for investering, vil være en del av anskaffelseskost for påkostningen. Utgifter i byggeperioden som er knyttet til å produsere tjenesten anleggsmidlet skal anvendes til, er driftsutgifter.
5. Ved lånefinansiering av investeringer (som kan lånefinansieres etter kommuneloven § 50 nr. 1 og 2) kan påløpte renter i byggeperioden tas med. Renter som kan tas med i anskaffelseskost er renter av lån brukt til finansiering i investeringsregnskapet. Det kan uansett ikke tas med mer enn kommunens samlede påløpte renter på lån etter kommuneloven § 50 nr. 1 og 2 i regnskapsåret.
6. Ved investeringer i kommunale foretak, finansiert med lån fra kommunen for øvrig, er det kommunen som juridisk person sine eksterne påløpte gjeldsrenter som er grunnlaget for inkludering av renter i anskaffelseskost.
7. Anskaffelseskost for finansielle eiendeler omfatter kjøpsprisen med tillegg for alle utgifter som følger av kjøpet/avtalen (direkte transaksjonsutgifter). Over-/underkurs og premie ved avtale om derivater inngår i anskaffelseskost. Den del av kjøpsprisen for obligasjoner o.l. som gjelder påløpt rente inngår ikke i anskaffelseskost, men føres i driftsregnskapet på transaksjonstidspunktet.

3.2 Definisjon av opptakskost

1. Opptakskost for langsiktig gjeld utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter.
2. Opptakskost for kortsiktig gjeld utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på tidspunkt for regnskapsføring iht. KRS nr. 11 punkt 3.2, med tillegg for alle utgifter som følger av avtalen (direkte transaksjonsutgifter). Dette kan være omkostninger i form av gebyrer, provisjoner mv., over- og underkurs og premie ved avtale om derivater.

3.3 Forholdet til overføringer (tilskudd og gaver)

1. Overføringer (tilskudd, gaver o.l.) direkte knyttet til investeringer inntektsføres i investeringsregnskapet i henhold til anordningsprinsippet og bruttoprinsippet.
2. Bruttometoden legges til grunn for vurdering av anleggsmidler finansiert med tilskudd og gaver. Anskaffelseskost (i balansen), og dermed også avskrivningsgrunnlaget, reduseres ikke med overføringer (verdien av tilskudd og gaver). Det samme gjelder dersom anleggsmidlet overtas vederlagsfritt, jf. KRS nr. 4 punkt 3.1 nr. 8.
3. Det skal gis noteopplysninger om vesentlige overføringer som kommunen har mottatt til finansiering av investeringer. Opplysningene skal omfatte eventuelle klausuler om tilbakebetaling dersom formålet med investeringen ikke opprettholdes.

3.4 Forholdet til senere års påkostninger

1. Senere påkostninger inngår i anskaffelseskost etter de samme kriterier som for det opprinnelige anleggsmidlet.
2. Det må vurderes om påkostningen innebærer at bokført verdi på eksisterende anleggsmiddel skal nedskrives etter KRS nr. 9 Nedskrivning av anleggsmidler.

4 ANBEFALING

1. Anskaffelseskost omfatter kjøpsprisen for omløps- og anleggsmidlet og egne tilvirkningsutgifter, med tillegg for alle utgifter som følger kjøpet/erhvervsen. Dette er offentlige avgifter (som ikke refunderes, men inklusive kompensasjonsberettiget merverdiavgift), samt tilleggsomkostninger som påløper for å kunne ta omløps- og anleggsmidlet i bruk eller i besittelse.
2. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår.
3. Overføringer (tilskudd og gaver) reduserer ikke anskaffelseskost. Vilkår for overføringen gis i egen note dersom beløpet anses som vesentlig.
4. Senere påkostninger inngår i anskaffelseskost etter de samme kriterier som for det opprinnelige anleggsmidlet.

VEDLEGG: Veiledning til anvendelse

Avsnittsnummereringen nedenfor henviser til tilsvarende avsnitt i standarden.

3.1 Definisjon av anskaffelseskost

Definisjonen av anskaffelseskost må forstås og praktiseres innenfor rammen av det finansielt orienterte regnskapssystemet og de grunnleggende kommunale regnskapsprinsippene beskrevet i notatet «Kommuneregnskapet – Rammeverk og grunnleggende prinsipper». Iht. arbeidskapitalprinsippet er det endringer i kommunens arbeidskapital som skal regnskapsføres i kommuneregnskapet. Utgifter som kan inngå i anskaffelseskost vil dermed være begrenset til faktisk regnskapsførte utgifter i kommunens bevilgningsregnskap. Kalkulatoriske poster innebærer ingen endring i kommunens arbeidskapital og representerer dermed ingen utgift for kommunen.

Anskaffelseskost inkluderer utgifter som følger kjøpet/erhverven. Forhandlerrabatter og prisavslag kommer til fratrukk i anskaffelseskost. Eksempler på omkostninger som inngår i anskaffelseskost kan være:

- Utgifter til prosjektering o.l. i samsvar med KRS nr. 4 punkt 3.1 nr. 7.
- Utgifter til nødvendig opplæring for å kunne ta anleggsmidlet i bruk, f.eks.
 - nødvendig driftssertifisering
 - superbruker o.l.
- Advokat- og meglerhonorarer
- Importavgifter og ikke-refunderbare skatter og avgifter ved kjøp
- Kompensasjonsberettiget merverdiavgift
- Direkte henførbare utgifter til å bringe eiendelen til stedet og sette den i den stand som er nødvendig for at den skal kunne virke slik den var tiltenkt, herunder
 - utgifter til opparbeiding av tomt
 - riving av eksisterende bygg
 - bygging av avlastingsvei
 - innledende leverings- og håndteringsutgifter
 - installasjons- og monteringsutgifter
 - utgifter til funksjonstesting
 - Utgifter som påløper i forbindelse med klargjøring for en investering, vil være en del av anskaffelseskost. Dette vil for eksempel kunne gjelde påkrevd flytting av pasienter, utstyr mv. i forbindelse med ombygging eller rehabilitering av sykehjem/skole for i det hele tatt å kunne gjennomføre ombyggingen eller rehabiliteringen eller gjennomføre prosjektet mer effektivt. Det kan også være bygging av avlastningsvei for å kunne gjennomføre prosjektet trafikksikkert eller hensiktsmessig for anleggstrafikk m.v.

Eksempler på utgifter som ikke inngår i anskaffelseskost kan være:

- Administrasjonsutgifter og andre generelle fellesutgifter som ikke kan henføres direkte til anskaffelsen, herunder utgifter til politisk saksbehandling
- Utgifter til prøvedrift og justering
- Utgifter til åpningsarrangement
- Utgifter til å drive virksomheten på et nytt sted
- Erstatning pga feil håndtering av offentlige anbudprosesser
- Utgifter som er knyttet til det å produsere den relevante tjenesten i byggeperioden, påløper i stedet for ordinære driftsutgifter i denne perioden, og vil dermed være driftsutgifter. Dette gjelder selv om den midlertidige driften er mer tungvinn, gir økte utgifter til lokaler, transport mv.

Aktivering av renteutgifter (punkt 3.1 nr. 4)

Renter på kommunens innlån er løpende utgifter for kommunen, og skal derfor som hovedregel regnskapsføres i driftsregnskapet. Standarden åpner imidlertid for at påløpte renter i byggeperioden kan tas med i anskaffelseskost på anleggsmidlene. Regelen skal forstås slik:

- a) Renter som kan tas med i anskaffelseskost er renter av lån brukt til finansiering i investeringsregnskapet. Faktisk påløpte renter i regnskapsåret på lån til investeringer i varige driftsmidler, dvs. lån etter kommuneloven § 50 nr. 1 og 2 utgjør øvre grense for hvor mye renter som kan aktiveres.
- b) Rentene kan fordeles til ett eller flere prosjekter eller alle prosjekter. F.eks. kan man fordele renter til en bestemt type prosjekter, men ikke til andre, eller en kan fordele renter til alle prosjekter startet opp etter et gitt tidspunkt.
- c) Som en praktisk regel kan rentene som henføres til det enkelte prosjekt fastsettes som kommunens gjennomsnittlige lånerente multiplisert med lånefinansiert andel av samlede investeringsutgifter på prosjektet, hensyntatt prosjektets framdrift. Det kan normalt legges til grunn at investeringsutgiftene påløper jevnt over byggeperioden.
- d) Rentene som skal fordeles utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres som en del av anskaffelseskost på det aktuelle anleggsmidlet.

Tidspunkt for regnskapsføring av renter styres av anordningsprinsippet, dvs. at inntekter og utgifter skal regnskapsføres når de er kjent. Renteutgifter skal etter anordningsprinsippet utgiftsføres på transaksjonstidspunktet. Dette vil være når utgiften er påløpt, dvs. når rentene skal godskrives kreditor. Sum renteutgifter i drifts- og investeringsregnskapet skal dermed tilsvare kommunens samlede påløpte renteutgifter i regnskapsåret. Aktivering av renteutgifter dreier seg dermed ikke om beregning av kalkulatoriske rentekostnader, men om fordeling av faktisk påløpte renteutgifter mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet.

Det er påløpte renter i byggeperioden som kan aktiveres. Byggeperioden anses normalt å være ferdig når anleggsmidlet kan tas i bruk. Fra det tidspunkt anleggsmidlet tas i bruk, eller kunne vært tatt i bruk, regnskapsføres rentene i driftsregnskapet. Dersom deler av et anleggsmiddel kan tas i bruk, kan forholdsmessige deler regnskapsføres i investeringsregnskapet.

Også ved investeringer i kommunale foretak kan det inkluderes renter i anskaffelseskost. I de tilfeller kommunale foretak finansierer investeringene med lån fra kommunen for øvrig, praktiseres reglene slik at rentesatsen som legges til grunn er gjennomsnittlig lånerente på eksterne lån for kommunen som juridisk person samlet sett. Videre vil samlede påløpte renter på eksterne lån for kommunen som juridisk person utgjøre begrensningen for hvor mye renter som i sum kan fordeles til investeringsregnskapet i alle regnskapene innenfor kommunen som juridisk person (dvs. «kommunekassen» og alle KF til sammen).

3.3 Forholdet til overføringer (tilskudd og gaver)

Kommunene mottar årlig en rekke ulike former for overføringer (tilskudd og gaver) fra staten og andre. En del av disse overføringene er tilknyttet anleggsmidler og dermed oppstår problemstillingen om hvordan dette påvirker anskaffelseskost.

Overføringer direkte tilknyttet investeringer skal inntektsføres i investeringsregnskapet i henhold til anordningsprinsippet og bruttoprinsippet.

Uavhengig av dette kan anskaffelseskost i balansen, vurderes etter enten nettometoden eller bruttometoden. Metodevalg vil kunne øke eller redusere de lovpålagte årlige avdrag

(minimumskravene) i henhold til kommunelovens § 50 dersom tilskuddene systematisk er knyttet til investeringer med lengre eller kortere levetid enn gjennomsnittet.

Nettometoden

Innebærer at anskaffelseskost (i balansen), og dermed også avskrivningsgrunnlaget, reduseres med overføringer. Nettometoden viser den del av anskaffelseskost som kommunen selv må finansiere ved egne midler eller lån.

Bruttometoden

Anskaffelseskost (i balansen) og dermed også avskrivningsgrunnlaget reduseres ikke med overføringer. Bruttometoden viser anleggsmidlets anskaffelseskost.

Bruttometoden innebærer at både egenkapital og anleggsmidler gjennomgående viser høyere verdier enn ved nettometoden. De årlige avskrivninger blir høyere ved bruttometoden.

Standarden legger derfor til grunn bruttometoden for den regnskapsmessige behandlingen av overføringer, først og fremst fordi denne ordningen er nøytral i forhold til virkningen av de ulike overføringsordninger.

Statlige overføringer til kommunesektoren gis som rammetilskudd eller som øremerkede tilskudd til driftstiltak, som tilskudd til renter og avdrag, rente- og avdragsfrie perioder eller tilskudd til investeringsformål. Endringer i sammensetningen av de samlede inntekter fra år til år, bør ikke påvirke hvilket investeringsbeløp som regnskapsføres i balansen eller forbruk av realaktiva (avskrivninger). Bruttometoden er nøytral i forhold til disse forhold.

Selv om en investering opprinnelig ble delfinansiert med et øremerket tilskudd, må kommunen selv regne med å stå for utgiftene til vedlikehold og framtidig reinvestering. Regnskapsføring i balansen basert på bruttometoden gir et bedre grunnlag for slike vurderinger.

For ordens skyld gjøres oppmerksom på at det i beregning av kapitalkostnader som grunnlag for fastsetting av avgifter for selvkosttjenester, er det kommunens netto anskaffelseskost som skal legges til grunn.

3.4 Forholdet til senere års påkostninger

Påkostning på et anleggsmiddel er utgifter som påløper for å føre anleggsmidlet til en annen stand, eller bedre standard enn det var i da det opprinnelig ble anskaffet av kommunen og øker derfor anleggsmidlets bruksverdi, jf. KRS nr. 4 punkt 3.2.1. Påkostningens anskaffelseskost tillegges derfor bokført verdi på påkostede anleggsmidlet.

I noen tilfeller kan en påkostning innebære behov for å nedskrive bokført verdi på det aktuelle anleggsmidlet. Det kan f.eks. være tilfelle dersom påkostningen innebærer at deler av det eksisterende anleggsmidlet rives, at gammelt teknisk utstyr skiftes ut e.l. I slike tilfeller er det ikke grunnlag for å opprettholde bokført verdi på anleggsmidlene som rives/fjernes. Utgiftene til rivning/fjerning inngår imidlertid i anskaffelseskost til påkostningen. Utgifter til rivning/fjerning vil i seg selv ikke utgjøre en investering, men kan innebære at et område tilrettelegges på en slik måte at det blir en investering.

Brev fra Stein Bjerkeli og Karianne Rindli ang. Vistdal Skole

Fra: Karianne Rindli <karianne.rindli@nessetpolitiker.no>

Dato: 18. februar 2016 kl. 16.18.50 CET

Til: ivar.trelvik@nessetpolitiker.no

Kopi: tor.steinar.lien@gmail.com

Kontrollutvalget

v/Ivar Trælvik

Vistdal 17.02.2016

I sak 73/14 ble det bevilget kr 300.000,- til brannsikringstiltak for Vistdal skole. Det står i saksutredningen at det er vanskelig ut i fra brannsikringsstrategiens oppbygning (rapporten) hva som må utbedres, slik at det må leies inn en brannkonsulent for å vurdere.

Uten at foreldregruppa er informert blir det satt igang tiltak der sløydsal blir gjort om til klasserom.

"Samarbeidsutvalet, skoleutvalet, skolemiljøutvalet og dessutan elevrådet og foreldrerådet skal haldast løpende underretta om alle tilhøve - deriblant hendingar, planer og vedtak som har vesentlig betydning for skolemiljøet"

Opplæringslova paragraf 9a-6. IKKE FULGT!

Sløydsalen er blir malt, det er blitt lagt plater i taket + mulig at det er gjort en forbedring i ventilasjonanlegg (usikker på dette) Foreldre får beskjed etter skolestart om at ungene skal flytte inn på dette klasserommet uten at det er ferdig, gulvbelegg er ikke lagt, det er malingsflekker, hull og hakk i golvet.

(bilde vedlagt) Det ble på møte i teknisk i september stillt spørsmål av representant Stein Bjerkeli om hvorfor rommet ikke er ferdig. Han får svar fra saksbehandler Malin Brusset om at prosjektet er stoppet fordi det er ikke mer penger. I samme møte forteller saksbehandler at det er blitt brukt 170.000,- mer enn bevilget på prosjektet ballbinge/balløkke på barneskolen uten politisk vedtak. (kom opp i budsjettkorrigeringer oktober) Representanten Stein Bjerkeli stiller da spørsmål om ikke dette er saker som burde ha ligget på bordet hos teknisk denne dagen.

I kommunestyremøte i oktober ble det bevilget nye 200.000,- til prosjektet brannsikring Vistdal skole. Over jul fikk vi på nytt vite at ungene nå snarest skulle flytte inn på klasserommet som ikke er ferdig. Det er ikke gjort noe mer etter at nye midler er bevilget!

I kommunestyre i januar stiller representanten Karianne Rindli en rekke spørsmål ang. saken. Får da delvis svar på noe. Rådmannen sier at administrasjonen har ikke stoppet prosjektet (stikk imot hva saksbehandler sa), men skolen trengte tid. Når vi kontakter skoleledelse sies det at de har ikke stoppet prosjektet. Rådmannen svarer at gammelskolen skal brukes sporadisk, fra andre hold blir det sagt at den skal stenges.

Rådmannen sier også at prosjektet ferdigstilles mars 2016.

Saken ble på nytt etterspurt i møte i TNM nå i februar uten videre avklaringer. Vi ønsker at saken blir gjennomgått av kontrollutvalget der det blir sett på bevilget ramme opp i mot forbruk og hvilke avvik som egentlig skal lukkes.

Med vennlig hilsen

Stein Bjerkeli

Karianne Rindli

Sendt fra min iPad

Ps 2/16 i Nesset kommunestyre 21.01.2016:

Rådmannen har vært i kontakt med administrasjon hos Coop Eresfjord angående spørsmål om eventuell felles avkjørsel. Pr i dag er en litt på etterskudd i forhold til arbeidsmålet om offentlig ettersyn i løpet av februar 2016. Rådmannen velger likevel å være tidsoptimist på at dette kan gjennomføres like før/etter påska 2016.

Spørsmål fra Arbeiderpartiet v/Stein Ivar Bjerkeli:

Når blir det oppstart med brannsikringen ved Vistdal bofellesskap?

Rådmannen svarte:

Brannsikringen er påbegynt, arbeidet er planlagt avsluttet i løpet av mars 2016.

Spørsmål fra Arbeiderpartiet v/Karianne Rindli:

Da det ved branntilsyn i 2014 ble avdekket avvik på skolen bevilget kommunestyret kr 300.000,- for å lukke avviket.

- Det ble startet opp et arbeid med å gjøre sløydsalen om til klasserom, hvem tok denne avgjørelsen?
- Arbeidet ble stoppet, av hvem?
- Hvorfor ble ikke politikerne informert?
- Hvorfor ble det ikke lagt frem sak om ny bevilgning for å ferdigstille?
- I budsjettkorrigeringene i oktober ble det bevilget nye kr 200 000,- hvorfor er ikke arbeidet igangsatt igjen?
- Når skal avvikene lukkes?
- På hvilken måte?
- Skal gammelbygget fortsatt kunne brukes?

Rådmannen svarte:

- Skolen har selv, sammen med teknisk avdeling, tatt beslutningen om at sløydsalen skal gjøres om til klasserom. Grunnen er at de mener det er tryggere å få samlet alle elevene på ett plan. Elevene får også et bedre innemiljø og en høyere standard i skolehverdagen.
- Arbeidet har ikke vært stoppet, men skolen har bedt om mer tid til rydding og tilrettelegging før arbeidet sluttføres.
- Når det er fattet et vedtak om at en investering skal gjennomføres er det et administrativt ansvar å få det gjennomført. I dette arbeidet har vi ikke sett noen grunn til å gå tilbake til politikerne med informasjon underveis. Administrasjonen ved skolen og prosjektleder er enige om hvordan framdriften skal være.
- Når investeringene ble behandlet i økonomiplansaken ble det avsatt kr 500 000 på en post som heter «Brannsikring kommunale bygg». De resterende branntiltakene som skal gjennomføres vil bli kontert her.
- Avviket er planlagt lukket innen utgangen av mars 2016.
- Avvikene blir lukket i henhold til brannprosjekteringsbeskrivelsen som er utarbeidet av eksternt firma. Sammen med Molde brann og redning som tilsynsmyndighet er det denne rapporten som legger føringene for arbeidet.
- Det er ikke tenkt å ha skoleundervisning i den gamle delen slik den står i dag. Den tilrettelegges for annen aktivitet, blant annet til arbeidsplasser for lærere. Ellers vil det være sporadisk aktivitet i den delen av bygget. Men utfra brannsikring er det den nye delen av bygget som blir brukt til klasserom og undervisning.